

A szamosújvári
Kemény Zsigmond Elméleti Líceum
évkönyve a 2016-2020 időszakra

Téka Alapítvány

Szamosújvár

2021

Szerkesztette: Fodor Emőke és Riti József Attila

Szerzők: Balázs Bécsi Attila

Bándi Gyöngyi

Fodor Emőke

Juhos Helga

Kis Angéla

Rariga Imola Beáta

Riti József Attila

Székely Melinda

Szilágyi Loránd Márton

Korrektor: Dániel Melinda

Kis Angéla

Borítóterv: Riti József Attila

Kiadja: Téka Alapítvány, Szamosújvár

Nyomtatta: Infoprint, Szamosújvár

ISBN 978-973-0-35592-5

Köszönjük a Kemény Zsigmond Elméleti Liceum szülői bizottságának, hogy lehetővé tették és támogatták az évkönyv újranyomatását.

Tartalomjegyzék

Előszó.....	4
1. Interjúk	5
2. Az iskola rövid bemutatása	10
3. A szamosújvári magyar oktatás története	13
4. Építéstörténet.....	27
5. Szamosújvári középiskolai igazgatók az idők folyamán.....	35
6. Tantestület.....	36
7. Legkisebbként is nagyok vagyunk	39
8. Szakmai beszámolók	48
9. Kiállítások az iskolában	58
10. Várak, tornyok, templomok és városok	60
11. Az elemi tagozat kirándulásai	65
12. Iskolai körök, klubok, partnerségek és testvériskolai kapcsolatok	67
13. Mezőségi Téka Szórványkollégium.....	75
14. Nyugalmazott tanárok, tanítók	78
15. Sajtótükör	80
16. Az osztályok névsora a 2019-2020-as tanévben	97
17. Mellékletek.....	107

Előszó

Kedves olvasó, ki a szamosújvári magyar iskola tanára vagy diákja vagy (voltál), aki végigkövette egy álom valóra válását vagy most ismered ezt meg, egy számvetést tartasz a kezében, mely a teljesség igénye nélkül, de hagyományteremtő szándékkal indult.

2006-ban a Téka Alapítvány sikeresen működtette a szórványkollégiumot, a válaszüti Kallós kollégiummal közösen dolgozva ki a Mezőségi Szórványoktatási Programot. Ekkor született meg az önálló magyar iskola ötlete. 2010-ben alapkövetétel és 2016 őszén felavatják iskolánkat, mely élettel telik meg.

2016-2020, 4 év, egy iskolai ciklus, egy gyerek életében sok, egy iskola életében nagyon rövid időszak. Az útkeresés, a próbálkozások, a nagy álmódások időszaka. Sok minden megvalósult, több minden másként valósult meg, mint ahogy elképzelték, elképzeltük.

Jelen kötet *A Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4. Osztályos Fiúgimnázium és Koedukált Kereskedelmi Középiskola Évkönyvének* újragondolt folytatása, a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum évkönyveinek sorát nyitja. Megismerhetik a helyi oktatás és az iskola építésének történetét, az iskolában tanuló és végzett diákokat és pedagógusokat. Betekintést nyernek ünnepeinkbe és dolgoz hétköznapijainkba is. Áttekintettük a sajtóban megjelent anyagokat, abból is válogattunk.

Köszönetet mondunk mindenkinek, aki iskolánk létrejöttében segített, működéséhez hozzájárult. A háttérintézményként működő Téka Alapítványnak, a pedagógusoknak, a szülőknek és minden diáknak.

Bízunk abban, hogy a jelenlegi vírushelyzet dacára számos örömről és megvalósításról adhatunk hírt a következő tanévben is.

A szerkesztők

1. Interjúk

Balázs Bécsi Attila – az iskolát építető Téka Alapítvány elnöke

1. Mi tartotta meg lelkesedésed az iskola ötletétől a megvalósításig?

Elsősorban a csapat, amellyel dolgoztam, ugyanis akkor, amikor egyáltalán megszületett az iskola ötlete, az első dolog az volt, hogy leültünk itt a Téka Alapítványnál a kollégákkal, a munkatársakkal (akkor fejeztük be a bentlakás építését, eléggé ki voltunk merülve, az első ilyen nagyobb építkezési projektünk volt), és megpendítettem, hogy most egy még nagyobb építkezésbe kellene fogni ahhoz, hogy magát ezt az oktatást fejlesztő stratégiát, amit Szamosújváron elindítottuk, véglegesítsük. Akkor a bentlakás építési tapasztalatára számítottam, arra, hogy a kollégák nyitottak. Valóban úgy volt. Végiggondoltuk, hogy van-e itt a városban vagy a környéken egy civil szervezet, amely ezt meg tudja csinálni, de mivel nem találtunk, végülis elvállaltuk. Mindenki a csapatból a projekt mellé állt, és odaadásuk az építkezés során is bebizonyosodott.

Miután elkezdtük magát a konkrét építkezést 2010-ben, akkor elég lassan, vontatottan haladtunk, elsősorban a támogatási összegek miatt, és bizony voltak időszakok, mikor kölcsönösen bátorítottuk egymást a csapattal. Volt, amikor én éreztem úgy, hogy ez nem fog megvalósulni úgy és amikorra terveztük, olyankor ők biztattak. Volt amikor ők látták, hogy lassan halad és kevés a remény, akkor én találtam valamit, amivel motiváljam őket. Időszakos sajtókampányokat (is) szerveztünk, téglajegyeket gyűjtöttünk, és mindezek olyan társadalmi visszajelzést hordoztak magukban, ami megerősítette bennünk azt, hogy (végül is) jó úton haladunk, és ha elérjük azt a kritikus időszakot, amikor már nagyon szükségessé válik ez az iskola beindítása, akkor biztosan annyian fognak mellénk állni helyi szinten, amennyi szükséges, hogy ezt megvalósítsuk. Meghatározó volt a csapat, másodsorban pedig magának a projektnek az általános célja, az, hogy végre egy ésszerű rendszerbe foglaljuk a szamosújvári oktatást, amelyben benne legyen, mind a város, mind a bentlakó diákok érdeke.

2. Így képzelted-e az iskolát? Miben más, mint a terv?

Eredetileg, amikor megterveztük, ide szerettük volna összpontosítani az összes intézménytípust óvodától kezdve egészen 12. osztályig, sőt tanári lakásokat, bentlakást is terveztünk felépíteni. Egy egész oktatási központ volt a kezdeti tervünk, de ez a források

szüksége miatt, másrészt az idő szorítása miatt, hogy minél hamarabb létrejöjjön ez az oktatási intézmény, menet közben módosult. Elsősorban lemondtunk arról, hogy az óvodásokat is odavigyük (ezekről mind a helyi közösséggel való konzultálásokon döntöttünk), utána a bentlakásról, a tanári lakásokról. A most használatban lévő iskola konkrétan csak az oktatáshoz szükséges terekkel rendelkezik, de a vége felé azt viszont meg tudtuk valósítani, hogy a tornatermet is felépítsük. Ez az eredeti tervben nem volt benne. Fokozatosan szabadtéri pályát, játszóteret is sikerült hozzácsatolni. Azt, hogy végül is jó volt az első elképzelésünk az is bizonyítja, hogy szükség van új bentlakás építésére, mivel a meglévő bentlakás a városban már kicsi. Jelenleg a tervezési szakaszban vagyunk, és minden reményünk szerint jövő őszre felépül az új bentlakás. Nem ebben az épülettömbben, ahogy eredetileg elképzeltük, hanem különálló épületként, nem a város telkén, hanem a Téka Alapítvány saját telkén.

3. Ha újramezhetné, megtenné-e újra a mezőségi magyarságért?

Hát igen. Természetesen, főleg, ha olyan fiatal lennék, mint akkor, amikor elkezdtek ezt, ugyanis 2006-ban született meg az ötlet, és négy év lobbizás volt 2010-ig, amíg effektíve elindulhatott az építkezés. Igen, természetesen, most is elkezdénék úgy, ahogy elkezdjük most a bentlakás építését. Ez a munkatársaim véleménye is, ugyanis miután befejeztük az iskolát, akkor mindenki azt várta volna, hogy kész, többet most ne is halljunk arról, hogy építkezés. Ehelyett viszont kijelentették, hogy ha úgy döntök, hogy szeretnék tovább építkezni, ők mellettem vannak.

4. Mi jut eszedbe legelőször, ha meghallod, hogy szamosújvári KZSEL?

Egy jól megtervezett, időben befejezett projektünk és egy olyan iskola, amely megfelel az elképzeléseinknek, amiket előzőleg az induláskor képzeltünk el, hogy ne csak egy egyszerű oktatási helyszín legyen, hanem végül is egy közösséget nevelő, közösséget összetartó igényes oktatási intézmény legyen. Ebbe, láttam, hogy nagy energiát fektet a tanári kar is, és gondolom, ezt a munkát tovább fogják folytatni.

5. Szolgálhatna a szamosújvári példa Erdély magyarlakta közösségei számára?

Biztos vagyok benne, hiszen nekünk is voltak példánk, amikor elkezdtek az iskolaépítést. Elsősorban Dévára gondolok, mert ott valósult meg Erdélyben, az erdélyi szórványban először egy iskolaközpont. Mikor terveztük az iskolát, akkor el is kezdtük felkeresni őket tanácsot kérni, hogy hogyan is valósították meg. Nekünk ők voltak a

példaképeink, és én úgy tudom, hogy azóta, amióta mi befejeztük ezt az iskolát, sokan jöttek el, sokan kértek tőlünk tanácsot, hogy hogyan vittük végig ezt a projektet egészen addig, hogy konkrétan honnan szereztük be a dolgokat, kivel dolgoztunk és így tovább.

6. Mi az első négy év tanulsága?

Én most már az első négy évet kívülállóként tudom megítélni. Itt azok kell majd érdemben nyilatkozzanak, akik végig is vitték ezt a négy évet, elsősorban a pedagógusok. Én úgy látom, hogy viszonylag hamar kialakult egy összetartó és elkötelezett pedagógusi csapat. Azt láttam, hogy ki tudják használni azokat a korszerű körülményeket és lehetőségeket, amiket az új intézmény biztosít számukra. Meglepően hamar kialakult a diákok között egy összhang, és egy közösségépítő folyamat indult el. Én ahogy látom, nagyon jó osztályok végeztek ezalatt a négy év alatt, és ezekből az osztályokból a diákok egy része nagyon sokat tett, hogy végre belakják ezt az iskolát, saját intézményként használják ezeket a tereket, és nagyon gyorsan rájöttek, hogy itt lehet álmodni, mert ezeket az álmokat meg is lehet valósítani. Én azt kívánom, hogy folytatódjon, és továbbra is ilyen sikeres generációk dolgozzanak azért, hogy ezt a lehetőséget, amely nem sok szórványban lévő közösség számára biztosított, minél jobban kihasználják, és látszódjon az, hogy otthon vannak, otthonuknak tekintik az iskolát, nem vendégek ebben az iskolában, ennek az épületnek ők adják a szellemiségét, a lelkét.

7. Mit üzensz a következő tanévre a pedagógusoknak, diákoknak?

Elsősorban szeretném megköszönni az előző igazgatónőnek, Timsa Ildikónak, hogy vállalta ezt az úttörő helyzetet, hogy az új intézmény első vezetője legyen. Nem irigyeltem ezért a munkáért, amit el kellett végezzen, hiszen nem csak egy nagy oktatási intézmény beindítását kellett levezényelnie, hanem több iskolából is származó tanárokból kellett egy közösséget létrehoznia. Ő nagyon komoly úttörő munkát kellett végezzen, és ezért minden tiszteletet és elismerést megérdemel. Én azt kívánom az elkövetkezendő időszakra, hogy azt a munkát, amelyet elkezdtek a tanárok és a diákok, folytassák, olyan értelemben, hogy valóban igényes, a diákokra figyelő, a térség (Mezőség), meg a helység (Szamosújvár) értékeit felmutató oktatási intézményként az iskola korszerű jövőképet továbbítson a diákok és a közösség felé. Használják ki azokat a lehetőségeket, amiket az önálló magyar oktatási intézmény biztosít. Használják ki azt a lehetőséget, hogy háttérintézményként egy erős civil szervezet, a Téka Alapítvány van mögöttük, és mi bármilyen elképzelést vagy projektet lehetőségeink szerint támogatunk, és

további fejlesztésekre is hajlandóak vagyunk. Folytatódjon a munka, mind a közösségépítés, mind pedig az intézményépítés terén.

Timsa Ildikó - igazgató 2016-2020

1. Mióta vagy vezető szerepben ebben az iskolában?

2016 óta, amióta az iskola megalakult.

2. Mikor lettél először igazgató vagy aligazgató?

Nagyon rég. Nem is jut eszembe az első alkalom, de 2007-től folyamatosan. Már előtte is voltam két évig, de nem jut eszembe, hogy melyik időszakban.

3. Melyik a legkedvesebb emléked az igazgatóság idejéből?

A legkedvesebb emlékem az, amikor a kollégákkal együtt ünnepeltünk egy szerenádot, ahova meg voltak hívva a tanítónők is, és nagyon örvendtem, mert minden kolléga együtt ünnepelt.

4. Mi volt a legnehezebb ebben az időszakban?

Sok minden. Szerintem a legnehezebb abban az időszakban, ami elmúlt, és ami következik, az a törvények állandó változása és az instabilitás, mert előre kellett tervezni, de a törvényeket nem tudhattuk előre.

5. Ha visszatekintesz az elmúlt 4 évre, mi az, amit másként irányítanál, milyen tanácsot adnál az új igazgatónak?

Valószínű, hogy szigorúbb volnék. Az új igazgatónak is azt tanácsolom, hogy legyen szigorú. Én az elején partner akartam lenni, kolléga, nem főnök, mert az volt a probléma, hogy három iskolából jöttek a kollégák meg a gyerekek, és össze kellett rázódni. Úgy gondolom, hogy egy szigorú főnök nem biztos, hogy elősegítette volna ezt a folyamatot. Úgy látom, hogy most már eléggé jól össze vagyunk rázódva, eléggé jól kiformalódott a közösség, úgy az osztályok szintjén, mint pedig a kollégák szintjén, tehát az új igazgató most már lehet egy kicsit szigorúbb.

6. Mik az új terveid?

Az új tervek azok a régiéik, hogy végezzem a munkám a lehető legjobban. Mindig ez volt és most is az. Ezek mellett új terveim is vannak, most már lesz annyi időm, hogy saját egészségemmel és a családommal is foglalkozzak, mert az embernek a legfontosabb a családja meg az egészsége és csak azután a munkahely.

1. Készültél, tervezted, hogy igazgató leszel?

Terveimben nem szerepelt, hogy igazgató leszek, tudtam, hogy nagy felelősséggel jár.

2. Mi volt a döntő érv, amiért elvállaltad az igazgatói feladatot?

Volt igazgatónőnk úgy döntött, hogy visszavonul, és a tanári közösségben felvetették, hogy vállaljam el az igazgatói feladatot, s mivel nagyon nagy számban megszavaztak, úgy éreztem, hogy kötelességem elvállalni.

3. Mi az, amit biztosan továbbviszel az iskola régi menedzsmentjéből?

A titkárnőt, a könyvelőnőt, a tanárok segítségét, hisz ugyanúgy, mint az eddigi igazgató, tudom, hogy egy iskolát nem lehet egyedül vezetni, hanem csak a tanárok, a kollégák segítségével. Úgy érzem megkapom a segítséget, úgy az adminisztrációs, mint a tanár kollégáktól. Ugyanúgy segítségét ajánlotta fel a Téka Alapítvány meg az RMDSZ is, és valóban segítettek is az iskola beindításában.

4. Mik a terveid? Mi az első lépés ez irányban?

Az első és a legfontosabb, hogy biztonságosan elindítsuk a 2020-2021-es tanévet, és minden diáknak biztosítsunk lehetőséget, hogy az iskolában tanuljon.

5. Mit üzensz a kollégáknak? Mit a diákoknak?

Ahogy nagyapám szokta mondani: *“fiam nehéz idők előtt állunk,”* valóban most én is úgy érzem, nehéz idők jönnek. Kitartás, bátorság, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk magunkra, mert ha mi egészségesek vagyunk, akkor a mások egészségét is megvédjük.

6. A lehető legnehezebb periódusban, a Covid-19 járvány okozta bizonytalanságban vetted át az iskola vezetését. Hogy indul idén a tanév iskolánkban?

Valóban elég nehéz időszak, és emberi természetemtől fogva én is félek tőle, félek az elkövetkezendő hónapoktól, évtől, de remélem minden rendben lesz. Megpróbálunk megteremteni minden lehetőséget, hogy biztonságban legyünk, hogy megvédjük a diákokat, a tanárokat, és átvészeljük ezt az évet. Kívánok hozzá kitartást és sok erőt.

2. Az iskola rövid bemutatása

Küldetése

Iskolánk a híd szerepét vállalja, átmenti a régióból érkező sokszínűséget, értékes egészsé formálja azt, és felelősségteljes, kreatívan gondolkodó, nemzeti öntudattal rendelkező egyéneket nevel, akik a kapott értékrendszer mentén megtalálják helyüket globalizálódó társadalmunkban.

Az iskoláról

A szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum fenntartója az állam, az intézmény a román állami iskolarendszer szerves része. Fő támogatóink a szamosújvári Téka Alapítvány, a Bethlen Gábor Alap és a Communitas Alapítvány.

Iskolánk szórvány iskolaközpont, amelyben 456 diák tanul. Ők 34 településről származnak, többek között a következők: Árpástó, Bethlen, Bonchida, Buza, Feketelak, Fodorháza, Magyarkáján, Mezőkeszű, Kide, Kisszék, Magyarköblös, Kolozsvár, Lózsárd, Magyardécse, Melegföldvár, Nagysármás, Ördögkeresztúr, Ördöngösfüzes Magyarpalatka, Pusztakamarás, Radnót, Szamosújvár, Szék, Szépkenyerűszentmárton, Vajdakamarás, Válaszút, Veresegyháza, Vice, Visa, Zsuk.

Az elemi osztályokban a szamosújvári kisiskolások egy-egy osztályban Step by Step alternatívában tanulnak két-két tanító irányítása alatt.

Felső tagozaton két párhuzamos osztályban tanulnak a diákok, az egyik osztályban a szamosújváriak vannak, a másik osztályban pedig a bentlakó és ingázó diákok. A bentlakó diákok nagyrészt a választói iskolából származnak.

Szakok

A szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban két szakon tanulhatnak a diákok:

1. Reál szakon – Természettudományi szak - 28 hely

A természettudományi szakon érettségiző diákjaink számára a következő pályák választására nyílik lehetőség: orvos, mérnök, informatikus, tanár, vegyész, közgazdász.

2. Humán szakon – Filológia (nyelvek) - 28 hely

A filológia szakon érettségiző diákjaink számára a következő pályák választására nyílik lehetőség: tanár, fordító, újságíró, pszichológus, jogász, ügyvéd, szociális munkás

Miért természettudományok?

- A gondolkodás fejlesztése
- A természet törvényeinek alapos megismerése
- Érettségi utáni továbbtanulási lehetőségek

Érettségi vizsgatantárgyak – természettudományi szak

1. Román nyelv és irodalom
2. Magyar nyelv és irodalom
3. Matematika
4. Választott szaktantárgy: fizika, kémia, biológia, informatika

Miért filológia?

- Alapos humán műveltség szerzése
- Idegen nyelvek elsajátítása
- Társadalmi viszonyok mélyebb ismerete
- Társadalom működésének szisztematikus feltérképezése
- Ember és ember, ember és társadalom, ember és környezet kapcsolatrendszerek tanulmányozása és megértése

Érettségi vizsgatantárgyak – filológia szak

1. Román nyelv és irodalom
2. Magyar nyelv és irodalom
3. Történelem
4. Választott szaktantárgy: (egy választható az alábbiak közül)

4.1. Európa, az Európai Unió és Románia földrajz

4.2. Társadalomtudományok: Filozófia, Közgazdaságtan, Lélektan, Logika, Szociológia

Iskolánkban az iskolán kívüli tevékenységek széles tárháza vár a diákokra. Mindenkit szeretettel várunk iskolánkba.

Riti József Attila

3. A szamosújvári magyar oktatás története:

Az iskola fontos szerepet játszott a szamosújvári örmények életében. Már a város alapításával egyidőben megjelentek az első iskolák is, mert fontosnak tartották a közösség fiataljainak a tanítását, tudván, hogy csak a tanult és művelt közösségek gyarapodhatnak.

Örmény-katolikus elemi iskolák:

Az örmény-katolikus elemi fiúiskola a város alapításakor jött létre, a mostani örmény-katolikus székesegyház mögött volt az épülete. Egészen a XIX. század elejéig csak örmény nyelven folyt a tanítás. A XIX. század első felében bevezették a kötelező magyar nyelvű oktatást, de nem szüntették meg teljesen az örmény nyelv tanítását, továbbá is megmaradt iskolai tantárgynak. A tannyelv megváltoztatását részben az is indokolta, hogy a szamosújvári örmények elmagyarosodásának folyamata előrehaladott volt.

Az 51. ezred katonanevelő intézete Nagyszebenből 1842. május 31-én költözött Szamosújvárra a Lászlóffy-féle Láncoházba. A Károly Ferdinánd ezred iskolája egészen 1855-ig működött városunkban, amikor elköltöztették innen. A megüresedett épületbe beköltözött az elemi fiúiskola, melynek egyre nagyobb igénye volt egy nagyobb iskolaépületre.

Az elemi leányiskola is egyidős a városalapítással, de első helyszíne ismeretlen. Mivel az iskola előző helyszíne már oktatásra már nem volt alkalmas, 1728-ban az Apáca utca (a mai Cloșca utca) egyik legújabb épületébe költözött a Salamon templom mellé.

A magyar oktatást a XIX. század első felében vezették be a fiúiskolával egyidőben. Az indok ugyanaz volt, mint a fiúiskola esetében, az elmagyarosodás előrehaladott folyamata.

A XIX. század végén, 1894-ben az elemi leányiskola is új és nagyobb épületbe költözött, a református templom mellett, a későbbi 2-es Számú Általános Iskola épületének földszintjére. Mindkét iskola esetén a város gondoskodott a tanszerekről, fűtésről és a tanítók fizetéséről is. A fiúiskola tanárai a közösség papjai, a sekrestyés és a kántor voltak, a lányokat pedig apácák és tanítónők tanították.¹

A fiú- és leányiskolába a gyerekeket ötévesen iratták be. A tehetősebbek 30 korona tandíjat, a szegényebbek pedig 15 koronát fizettek.

---

¹ SZONGOTH KRISTÓF: *Szamosújvár Szabad Királyi Város monográfiája 1700-1900*, Auróra nyomda, Szamosújvár, 1901, 57. o.

Népiskola:

Az örmény iskolák mellett a város magyar iskolát is működtetett, azzal a céllal, hogy a közösség gyerekei elsajátítsák a magyar nyelvet, és hogy bekapcsolódjanak az erdélyi magyar kultúra vérkeringésébe. A magyar iskola, egy hároméves fiú népiskola, nem az egyház, hanem a közgyűlés fennhatósága alá tartozott. Az iskola alapítására utaló adat nem található, de Szongott Kristóf monográfiája szerint a városalapítás után nem sokkal már működött.

A népiskolában 1784-ig minden tantárgyat magyar nyelven oktattak az erre alkalmazott magyar tanítók. 1784. július 15-én a kormányszék által kiadott 5615. számú rendelet alapján a kötelező tantárgyak közé emelték a német nyelvet is. A német nyelv csak hat évig volt kötelező tantárgy, ugyanis 1790-ben eltörölték a kötelező tantárgyak közül.² Az említett tanintézmény pedagógusait is a város alkalmazta és fizette.

Az önkormányzat ellenőrző feladatokat is ellátott az iskola és pedagógusai felett, és menesztette az alkalmatlannak tartott tanárokat. Szongott Kristóf, Szamosújvár Szabad Királyi Város monográfiája 1700-1900 című könyvének II. kötetében megemlíti, hogy a XIX. század elején Benitzky János tanítót menesztette a közgyűlés. Pontatlansággal, durvasággal (verte a diákokat) és vallástalansággal vádolta. Benitzky Jánost kartársai és az iskola primus docense, Gálffi Ferencz jelentette fel a közgyűlésnek, de a panaszlevelet Bénai Simon, Páskuly Emánuel és Sil-Mánug tanítók is aláírták.³

A Károly Ferdinánd ezred iskolája:

1842. május 31-én a város egy újabb tanintézettel gazdagodott. Nagyszebenből ide költözött az 51. ezred katonanevelő intézete, a Károly Ferdinánd ezred iskolája. Székhelye a Felső-Víz utcában lévő Lásszlóffy-ház, amit erre a célra vásárolt a város 10 ezer forintért.

A tanintézetnek hat tanára volt: egy pap, egy főhadnagy (ő volt az igazgató is), egy orvos és 3 őrmester. Igazgatója 1848-ban Ádler Szeverin volt, aki beállt Bem József seregébe, mint főhadnagy. Őt Wohlmann József követte tisztségében 1849-ben. Az iskola 15 diákja beállt honvédeknek az 1848-1849-es szabadságharc idején.⁴

---

² SZONGOTH KRISTÓF: *Szamosújvár Szabad Királyi Város monográfiája 1700-1900*, Auróra nyomda, Szamosújvár, 1901, 62. o.

³ Uo. 66. o.

⁴ KÁDÁR JÓZSEF: *Szolnok-Dobokavármegye monographiája*, Demeter és Kiss Könyvnyomda, Dész, 1901, 176. o.

1855-ben az iskola elköltözött a városból, a Lásszlóffy házba beköltözött az örmény-katolikus elemi fiúiskola, majd az al gimnázium is. Költözésekor a tanintézetnek 47 diákja volt.

Vasárnapi iskola:

1855-ben a város írástudatlan kereskedő és mesterinasai számára iskolát létesített, hogy eleget tegyenek azon feltételnek, miszerint kereskedő és mester csak írástudó polgár lehet.

A tanórákat az 1855-ben megüresedett, a székesegyház mögötti örmény-katolikus elemi fiúiskola épületében tartották ünnepnapokon és vasárnap, ezért elnevezték vasárnapi iskolának.

Az iskola növendékei a 18 évet be nem töltött kereskedő és mesterinasok voltak. Az iskola oktatói szerepkörét a népiskola tanítói és Pap Tivadar segédlelkész látták el.

A vasárnapi iskola pár évtizednyi működés után megszűnt, és helyébe létrehozták az Ipar-tanodát.

Ipar-tanoda:

A városban már 1860-ban felmerült egy ipari iskola alapításának a terve, de ez nem valósult meg, ugyanis úgy döntöttek, hogy inkább középiskolára van szükség Szamosújváron.

1884-ben alapították Szamosújváron az Ipar-tanodát a megszűnt vasárnapi iskola helyébe. Az iskola ipari szakképzést nyújtott a szamosújvári diákoknak. A tanintézményt hat éven keresztül, egészen 1890-ig, Szongott Kristóf igazgatta.⁵

A szamosújvári kisdedóvó:

1883. április 1-én alapították a település első óvodáját a második utcában. Az óvoda két óvónővel működött, fenntartója pedig a város volt. Az egykori kisdedóvó épületében jelenleg egy román tannyelvű óvoda működik.

Állami polgári leányiskola:

1898-ban Domokos Károly igazgatása alatt megnyílt egy magán polgári leányiskola, mely csak pár évig működött.

---

⁵ SZONGOTH KRISTÓF: *Szamosújvár Szabad Királyi Város monográfiája 1700-1900*, Auróra nyomda, Szamosújvár, 1901, 82. o.

Az állami polgári leányiskola 1901. szeptemberében nyílt meg, első székhelye a város által biztosított – Láncoházaknak is nevezett – Lászlóffy-ház. Kezdetben egy osztálya és két tanerője volt a tanintézménynek.

1902 augusztusában a polgári leányiskola a Felső Posta utcai elemi leányiskola emeletére költözött. Rövid ideig az iskola egyik igazgatója a Szolnok-Doboka Monographiája szerzője, Kádár József tanár volt.⁶

Az első gimnázium:

A nagyszombati főköormányshék 1786-ban kiadott egy rendeletet, mely szerint a tehetős városi közösségek állítsanak középiskolákat. Ennek a rendeletnek a következtében a szamosújváriak az 1792-1793-as tanévben megalapították a település első középiskoláját, amely két osztállyal működött. Az első osztályt egy örmény szertartású katolikus pap, Miron Mihály tanította, a másodikat pedig egy világi tanító, Czirják Ignác oktatta.

1810-ben tizennyolc évnvi fennállás után a városvezetés megszüntette a gimnáziumot, ami a lakosok elégedetlenségét fejtette ki, s emiatt egy újabb középiskola alapításáról döntöttek.

A Nagyszombati székelő főköormányshék jóváhagyta a város tervezetét, és 1812. november 2-án a Láncoházban megnyitotta kapuit a három osztályos középiskola.

A városvezetés 1819-ben döntött arról, hogy öt osztályosra bővítse a gimnáziumot, amibe bele is egyeztek a hatóságok, így az 1820-1821-es tanévtől kezdődően öt osztállyal működött a tanintézet.

A diáklétszám csökkenés miatt az 1846-1847-es tanévben már csak négy osztálya működött a középiskolának. 1854-ben pedig háromra apadt az osztályok száma.

1854-ben megszüntették a tanintézményt, mert dr. Haynald Lajos erdélyi püspök látogatása során alkalmatlannak tartotta a tananyagot és a tantermet, így a város újra középiskola nélkül maradt.

---

⁶ KÁDÁR JÓZSEF: *Szolnok-Dobokavármegye monographiája*, Demeter és Kiss Könyvnyomda, Dés, 1901, 177. o.

Az örmény-katolikus algimnázium:

A középiskola bezűntetésébe nem nyugodott bele a város, így 1861-ben döntöttek arról, hogy megalapítják a négy osztályos örmény-katolikus gimnáziumot. A tanintézmény székhelye ezúttal is a Lászlóffy-ház volt.

1862. május 7-én I. Ferenc József császár és király 1744-es számú rendelete alapján jóváhagyta a gimnázium megalapítását.

Az iskola első igazgatója Lukácsi Kristóf volt, aki 1861-től egészen 1876-ig töltötte be a tisztséget. Őt követte Kopár Simon, aki 1879-ig volt igazgató. Az 1879-1880-as tanévben átmenetileg Csákány Adeodát volt a tanintézmény vezetője. A gimnázium utolsó igazgatója Bárányi Lukács volt, aki 1881 és 1894 között látta el ezt a feladatot. Érdekességként elmondható, hogy az algimnázium első két igazgatójának nem járt fizetség a tisztség betöltéséért.

Az algimnázium megfelelt a kor előírásainak és kimagasló eredményeket ért el, amiket a korabeli beszámolók is bizonyítanak. Trefort Ágoston közoktatási és vallásügyi miniszter 1890-es szamosújvári látogatása alkalmával meglátogatta a középiskolát, és kijelentette, hogy „*ez a gymnasium missziót teljesít*”, ami nagy dicsőségnek számított.⁷

Az örmény gimnázium tannyelve a magyar volt, de örmény nyelvet is tanultak a diákok, így ápolták a közösség örmény származását. A tanintézmény lelkes és odaadó tanári karral rendelkezett, akik a csekély fizetés ellenére is tiszta szívvel dolgoztak. Szongott Kristóf szerint Erdély egyik legnépesebb tanintézménye volt a szamosújvári örmény-katolikus algimnázium.⁸

Magyar állami királyi főgimnázium:

A középiskolákról szóló 1883. évi XXX. törvénycikk alapján és Trefort Ágoston közoktatási és vallásügyi miniszter 1890-es szamosújvári látogatásától fellelkesedve a szamosújvári képviselő testület közgyűlése 1892. szeptember 10-én döntött arról, hogy a város által működtetett örmény-katolikus algimnáziumot főgimnáziummá egészíti ki, és állami ellátásba helyezi.

1894. december 17-én az oktatási minisztérium jóváhagyása következtében a kibővített gimnázium az állam kezébe került. Az intézmény első igazgatója Dr. Mártonfi Lajos lett. Az

---

⁷ SZONGOTH KRISTÓF: *Szamosújvár Szabad Királyi Város monográfiája 1700-1900*, Auróra nyomda, Szamosújvár, 1902, 116. old.

⁸ Uo. 118. o.

örmény gimnázium egykori tanárai közül többet átvett az állam. Ezek a következők voltak: Dr. Mártonfi Lajos, Novák Antal, Novák Gerő, Páll Bogdán és Szongott Kristóf.

A főgimnázium új és impozáns épületének a felépítését Alpár Ignác tervei szerint kezdték meg 1896 tavaszán, és ősze már be is fedték. Az új görög stílusban felemelt épületbe 1897 őszen költözött be a középiskola.⁹

A modernnek számító iskola kellőképpen felszerelt volt taneszközökkel, tornacsarnokkal, valamint tanári és diákkönyvtárral is rendelkezett.

A főgimnázium tantárgyai közé rendkívüli tantárgyként beiktatták az örmény nyelvet is, melyet heti két órában oktattak.

Az új gimnázium a város és a térség művelődési és oktatási életének fő mozgatórugója lett. Magas kulturális tudással rendelkező diákok kerültek ki padjai közül, melyek Szamosújvár és a Mezőség különböző településeiből származtak, majd kamatoztatták tudásukat a világ különböző pontjain. Ilyenek voltak Bányai Elemér író, Tellmann József lapszerkesztő és közíró meg sokan mások.

Az első világháború kitörése a gimnázium diákjait is lázba hozta, mint ahogy az kiderül a Szamosújvári Magyar Királyi Állami Főgimnázium 21. értesítőjéből. Az említett dokumentumból az is kiderült, hogy a gimnázium felső osztályainak diákjai annyira lelkesedtek, hogy testületileg jelentkeztek volna katonának, de az intézmény tanárai lebeszéltek őket.¹⁰ A lelkesedés, amely a diákokat hatalmába kerítette, abban is megnyilvánult, hogy pénzt gyűjtöttek a hadsereg számára, valamint szabadidejüket közmunkával és gyűjtéssel töltötték.

A főgimnázium 1914-1915. tanév értesítőjéből kiderült, hogy az iskola diákjai fém- és gyógynövényeket gyűjtöttek a hadsereg számára. A tantestület sem maradt tétlen, 450 korona értékben vásároltak hadikötvényt, hogy támogassák az Osztrák-Magyar Monarchia katonai erőfeszítéseit.

A háború kitörése miatt elrendelt általános mozgósítás az iskola életét is felbolygatta, ugyanis négy tanárt és két kiegészítő személyzetet is besoroztak. A besorozott tanárok: Majoros Béla, aki a déli fronton szolgált a 32. gyalogezrednél és főhadnagyi rangot kapott, Csinády Gábor, aki északon harcolt az 50. gyalogezredben az oroszok ellen zászlósi rangban és 1915. október 20-án fogságba esett, Kollár János, aki kezdetben zászlós volt, majd hadnaggyá

---

⁹ Uo. 129. o.

¹⁰ Uo., 33-34. o.

léptették elő a 32/III. hadtáp zászlóalj kötelékeiben, északon harcolt az oroszok ellen, de a bukovinai harcokban 1914 novemberében orosz fogságba esett és Vámos Sándor, aki a déli frontvonalon a 33. honvéd gyalogezrednél teljesített szolgálatot. Az általános mozgósítás másik két áldozata Karácsony Mihály és Murádin János iskolaszolgák voltak. Mindketten északon harcoltak. Az első orosz fogságba esett, a második pedig a katonai szolgálat miatt megbetegedett.¹¹ A besorozások a diákokat is érintették. Az 1914-1915. tanévben két diákot soroztak be, 1915-1916. tanévben már 37 diák vonult hadba, 1916-1917. iskolai évben 15 diákból lett katona, az 1917-1918. tanévben pedig 26 tanulót soroztak be honvéddnek.

A háború miatt megváltozott iskola élete az oktatásra is rányomta a bélyegét. A tanárok az oktatási folyamatban, ahol tehették, kiemelték a háborúval kapcsolatos vonatkozásokat. A legtöbb tantárgy esetében háborús tárgyú írásbeli dolgozatokat írtak a diákokkal.¹²

1916 májusában a diákság lelkesedésének a fenntartása miatt a főgimnáziumban Kárpát ünnepséget szerveztek, melyen kiemelték a Keleti Kárpátok fontosságát.

Az idő múlásával a háborús lelkesedés egyre csökkent. A tanárok sikertelenül próbálták helyettesíteni a meglazult családi figyelmet. A sokféle gyűjtés és hadi jótékonyság elvonta a diákok figyelmét az iskolától, melynek következtében egyre romlott a fegyelem és a szorgalom. A szorgalom és a fegyelem romlásához hozzájárult az általános drágulás miatt bekövetkezett szűkös élelmezés is. A nem megfelelő lakáskörülmények sem tettek jót a tanulók iskolai előremenetelében.¹³

Az 1916-1917-es tanév a háború miatt rövidre sikerült. Szeptember helyett alig októberben kezdhették meg a tanítást, és május 19-én le kellett zárják a tanévet, mert katonai kórházzá alakították a főgimnázium épületét. A katonakórházat 1917 augusztusában számolták fel, és szeptemberben, rendes időben megkezdődhetett a tanév.

A háború megterhelései miatt fahiányban szenvedett az iskola, így a karácsonyi szünet hosszabbra sikerült. A gimnázium felső két osztályának diákjai január 17-ig, míg a többi osztály február 4-ig maradt otthon.¹⁴

---

¹¹ *Szamosújvári Magyar Királyi Állami Főgimnázium 21. évi értesítője, az 1914-1915. tanévről*, Auróra könyvnyomda, Szamosújvár, 1916, 32. o.

¹² *Szamosújvári Magyar Királyi Állami Főgimnázium 22. évi értesítője, az 1915-1916. tanévről*, Auróra könyvnyomda, Szamosújvár, 2017, 24. o.

¹³ *Uo.*, 17. o.

¹⁴ *Uo.*, 4. o.

Az első világháború utolsó évében, 1918-ban a szűkös élelmezés és nem megfelelő körülmények miatt skarlát és kanyaró járvány tombolt a városban, mely az iskola életét is felbolygatta.¹⁵

Az 1918 decemberében bekövetkezett változások az iskola életét is megzavarták. A magyar gimnázium leépítése lépcsőzetesen történt. Az iskolában kötelezővé tették a román nyelv és irodalom oktatását 1918. december 17-én, majd pedig teljesen bezárták az intézményt, így próbálták megakadályozni a magyar nyelv és kultúra terjesztését a városban.¹⁶

A nagyszebeni Kormányzó Tanács 1919. február 18-án kiadott 931. számú rendelete alapján a dési román főispáni hivatal 1919. június 5-én kiadott 2961. számú magyar nyelvű rendeletében felhívta a gimnázium tanárait, hogy nyolc napon belül döntsék el, leteszik-e a román állam iránti hűségesküt vagy sem.¹⁷ Dömötör János gimnáziumi igazgató a tantestület elé terjesztette a felhívást. Az 1919. június 15-én tartott tantestületi ülésen dr. Nicora Ioan, román tanár volt az egyedüli tantestületi tag, amely hajlandó volt letenni a hűségesküt. *„A többi tanárok, és pedig: Domonkos Károly, Fetzko János, Orabovieczky Leon, Józsa János, Kollár János, Majoros Béla, Dr. Papp István, Páll Bogdán, Dr. Temesváry János, Vajdaffy, Géza, Vámos Sándor, Walton Róbert rendes tanárok és Ujházy László h. tanár, valamint alulírott igazgató, mindnyájan kijelentették, hogy egyelőre nem találnak kellő indokot az eskü letételére.”*¹⁸

A hűségeskü letételének megtagadása következtében a tanári kart lemondottnak tekintették, az iskolát pedig a Kormányzó Tanács megszüntette. A megszüntetett tanintézmény helyébe állami román tanítóképzőt akartak létrehozni, de a város román közigazgatása és a románság kérésére román nyelvű főgimnáziumot hoztak létre. Az újonnan alapított intézmény megbízott igazgatója dr. Precup Emil, naszódi származású tanár lett. A román nyelvű tanítás pedig 1919. október 10-én kezdődött. Ezt követően, 1919. október 16-án megkezdődött az a folyamat, melynek következtében az egykori igazgató, Dömötör János kénytelen volt átadni az egykori magyar főgimnázium leltárát az újonnan létesített román tannyelvű tanintézménynek. Az átadás nem volt zökkenőmentes, Dömötör János és a tantestület felháborodásának adott hangot, de ez nem hatotta meg a román gimnázium vezetőségét, mely erőszak alkalmazását is

---

¹⁵ *Szamosújvári Magyar Királyi Állami Főgimnázium 23. évi értesítője, az 1917-1918. tanévről*, Auróra könyvnyomda, Szamosújvár, 2018, 7. o.

¹⁶ *A szamosújvári M. Kir. Állami 4 osztályos gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) évkönyve az 1940-41. iskolai évről*, Turul Könyvnyomda, Szamosújvár, 1941, 8. o.

¹⁷ Uo., 9. o.

¹⁸ Uo., 9. o.

kilátásba helyezte abban az esetben, ha az egykori magyar gimnázium vezetősége akadékoskodott volna, mint ahogy Babos Béla 1941-es beszámolójában olvashatjuk: „*Dr. Precup Emilhez fordult azzal a kérdéssel, hogy kész-e erőszakot alkalmazni, miután ő megtagadja a főgimnázium átadását. Az »igen« feleletre Dömötör János kijelenti, hogy ez az erőszakos eljárás védekezést követel, azonban nincs abban a helyzetben, hogy ellenálljon.*”¹⁹

Az átadást követően a Petru Maior nevet viselő gimnáziumban megkezdődött a román nyelvű kultúra terjesztése, melynek következtében elszigetelődött a még mindig magyar többségű várostól.

A magyar gimnázium megszűnése következtében a szamosújvári magyar diákok anyanyelvű oktatás nélkül maradtak. A helyzet úgy oldódott meg, hogy a városvezetés beleegyezett abba, hogy a fiúárvaházban gimnáziumi oktatást indítsanak három tanárral. Az árvaház felekezeti iskolává alakult, ahova bejártak tanulni a leányárvaház növendékei, de több városi diák is.

Az újonnan létrehozott Petru Maior Líceum diákjai a szamosújvári és környékbeli települések román lakosságából kerültek ki, de minden évfolyamban volt példa magyar diákokra, akik nem tudták megengedni maguknak azt, hogy egy másik településen tanuljanak anyanyelven, vagy nem akartak otthontanulók lenni. A Petru Maior Líceum korabeli évkönyveiből kiderül, hogy 1919 és 1940 között összesen 27 magyar diák érettségizett a gimnáziumban. Ezt az információt a szamosújvári Magyar Királyi Állami 4 osztályos gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) 1940-es évkönyve is megerősíti.

A két világháború között eltelt 21 évben néhány magyar nemzetiségű tanár is szolgált az említett tanintézményben. Ezek a tanárok a következők voltak: Matyasovich Ferenc, 1919 és 1924 között, amikor a sikertelen román nyelvi vizsga miatt elveszítette számtantanári állását és az iskola könyvelője lett, Berán János zenetanár, 1919-től egészen az 1929. január 19-én bekövetkezett haláláig. Berán János, aki az örmény-katolikus székesegyház orgonistája is volt, ő írta az iskola indulóját is, kiemelkedő alakja lett a román iskola életének. A többi magyar nemzetiségű tanár, aki az iskolában teljesített szolgálatot: Dr. Fáik Gusztáv 1924 és 1926 között, Babos Béla 1924 és 1940 között, Balogh Ödön 1929 és 1940 között, Schramkó István 1938 és 1940 között. 1926-ban Roth Ágostont is idehelyezték, de még a tanév kezdete előtt áthelyezték a kolozsvári egyetemre. A Petru Maior Állami Líceumban két örmény-katolikus

---

¹⁹ Uo., 10. o.

egyházi méltóság is tanított, az 1925 – 1926-os tanévben Melchisedech Vártán, majd az 1937-1938-as tanévben Diarian Ferenc segédlelkészek helyettes tanárként tanítottak francia nyelvet. Az 1939-1940-es tanévben pedig Alexa Ferenc örmény-katolikus esperes az olasz nyelvet tanította a gimnáziumban.²⁰

A II. bécsi döntés következtében, még a magyar csapatok bevonulása előtt három nappal, 1940. szeptember 6-án a Petru Maior Gimnázium igazgatója, dr. Precup Emil a gimnázium épületét és leltárát átadta Matyasovich Ferenc főkönyvelőnek, valamint Babos Béla és Schramkó István tanároknak.

Az átadás ellenére a gimnázium épületének átvétele nem volt zökkenőmentes, mert visszavonuló román katonák voltak elszállásolva benne, ami kellemetlen pillanatokot okozott az új városvezetésnek. Mindent rekviráltak, amit lehetett, a bentlakás kocsiját és állatainak egy részét is.²¹

A város katonai parancsnoksága azonnali hatállyal visszaállította a magyar gimnáziumot, megtartva azt a struktúrát, amiben a román gimnázium működött, négy gimnáziumi és négy kereskedelmi osztállyal.

1940. szeptember 25-én a katonai parancsnokság eskütételre hívta be a tanárokat. A régi gimnáziumból átvették Matyasovich Ferenc, Schramkó István, Klee Heinz és Babos Béla tanárokat, valamint visszahívták Karácsony Mihály iskolaszolgát. A tanári kart kibővítették a szamosújvári Gabányi Jánossal, valamint Kolozsvárról kiküldött tanárokkal.

1940. október 18-án kezdte meg működését a Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4 osztályos Gimnázium és Kereskedelmi Középiskola, így 21 év után újra lett magyar gimnáziuma a városnak.

1940 októberében 40 cserkészújonccal megkezdte szervezkedési munkáját a cserkészmozgalom, Gabányi János tanár irányítása alatt.

A cserkészcsapat működési engedélyét december 10-én kapta meg, és felvette a 386. számú „Czetz János” cserkészcsapat nevet. Ezt követően megkapta az egykori Congri román cserkészcsapat vagyonát.

---

²⁰ Uo., 12. o.

²¹ *A szamosújvári M. Kir. Állami 4 osztályos gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) évkönyve az 1940-41. iskolai évről*, Turul Könyvnyomda, Szamosújvár, 1941, 15. o.

1941. június 20-án a helyi közösség kérésére nagy nehézségek árán Szamosújváron létrehozta egy új óvodát, amiben 100 gyerek tanulhatott.²²

1941. május 11-én ünnepélyes keretek között a város tiszti és tisztviselő kara valamint a szülők előtt 52 cserkész tett fogadalmat. Ezen alkalommal Szabó Zoltán főhadnagy irányítása mellett a város melletti Hétkereszt hegyen a dési cserkészekkel közösen hadijátékot szerveztek, melyet a szamosújvári cserkészek nyertek meg.²³

1941. december 21-én megalakult a gimnázium sportköre asztalitenisz, torna, labdarúgás és röplabda szakosztályokkal.

1941 szeptemberében Babos Béla vezetésével a honvédelmi minisztérium 558017/1941 rendelete alapján megalakult a levante egyesület.

Az 1941-1942-es tanév új igazgatóval (Rác Zoltán) és pár nap késéssel kezdődött. A késői kezdés fő okozója az iskolában zajló javítások voltak. Ebben a tanévben több probléma zavarta meg az iskola zökkenőmentes működését. Több tanárt behívtak katonának, ezért az órarendet módosítani kellett, februárban pedig fahiány miatt tanítási szünetet hirdettek ki.

1943-ban az iskolában létrejött az Aerokör melynek célja a tanulók szórakoztatása mellett az volt, hogy ismertesse velük a repülés titkait.²⁴

Az 1943-1944-es tanév elején Száva Kristóf és Jancsó Gyula tanárokat besorozták katonának, Kollonay Zoltán személyében pedig új igazgatója lett a gimnáziumnak.

A háború alakulása miatt az iskola egyes részeit katonai célokra lefoglalták, egy ideig pedig katonai kórház is működött az épületben, emiatt a tanévet március 31-én kellett lezárni.²⁵

---

²² **MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR: Magyar Távirati Iroda**, 1941. június 25-én kiadott értesítés, https://library.hungaricana.hu/hu/search/results/?list=eyJmaWx0ZXJzJjogeyJEQVRBQkFTRSI6IFsiTU5MX01USSJdfSwgInF1ZXJ5IjogIiN6YW1vc1x1MDBmYWp2XHUwMGUxciJ9&per_page=20 (2018. augusztus 6).

²³ *A szamosújvári M. Kir. Állami 4 osztályos gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) évkönyve az 1940-41. iskolai évről*, Turul Könyvnyomda, Szamosújvár, 1941, 52. o.

²⁴ *A Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4 osztályos Gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) évkönyve az 1942-1943. iskolai évről*, Turul Könyvnyomda, Szamosújvár, 1943, 22. o.

²⁵ *A Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4 osztályos Gimnázium és Kereskedelmi Középiskola (II—III évfolyama: felső kereskedelmi iskola) évkönyve az 1943-1944. iskolai évről*, Turul Könyvnyomda, Szamosújvár, 1944, 9. o.

Az önálló magyar oktatás utolsó évei:

1944. október 13-án román és szovjet csapatok vonultak be a városba és visszaállították a román közigazgatást. A román és szovjet csapatok bevonulása után Beldiceanu Ioan dandártábornok egyik legelső döntése az volt, hogy visszaállítsa a román gimnáziumot megtartva a magyar gimnáziumot is, így egy épületben két iskola is működött. A Petru Maior Gimnázium igazgatója a korábban a magyar gimnáziumban is tanító dr. Pick György lett, aki mindent megtett annak érdekében, hogy 1944. október 20-án a román tannyelvű gimnázium megnyithassa kapuját.

Az egy épületben működő két intézmény között nem volt felhőtlen a viszony. A román iskola vezetősége nem nézte jó szemmel, hogy a magyar gimnázium tanári kara ugyanaz maradt, mint a kis magyar világ idején, és mindent megtettek annak érdekében, hogy ellehetetlenítsék munkájukat. Románellenes atrocitásokkal vádolták őket, és börtönbüntetést követeltek.²⁶

A kezdeti nehézségek ellenére a román iskola igazgatója, dr. Pick György számtantanár és a magyar gimnázium vezetője, Csilcsér Ernő számtan- és fizikatanár közös fellépése következtében a két gimnázium békésen működhetett egymás mellett. A helyzet normalizálását bizonyítja az a tény is, hogy Pick György a román diákok számára is bevezette a magyar nyelv tanulását.

A magyar oktatás, mint magyar tagozat:

Az 1948 augusztusában bevezetett oktatási törvény teljesen felbolygatta a szamosújvári oktatást. A román és magyar gimnáziumokat összevonták, megszüntették a református és római katolikus egyházi elemi iskolákat, bezárták az örmény fiú- és leányárvaházakat és az ott működő iskolákat. Ezt követően 68 évre megszűnt az önálló magyar oktatás Szamosújváron.

Az oktatási reformot követően a magyar diákok két intézményben tanulhattak anyanyelvükön, a 2-es Számú Általános Iskolában és az időközönben több átszervezésen áteső és 1990 után elméleti líceumként működő Petru Maior Líceumban.

A református templom mellett működő általános iskolát és református elemi iskolát, valamint a ferences kolostor mellett működő római-katolikus elemi iskolát felszámolták, és

---

²⁶ CAMPEAN IOAN: *Liceul „Petru Maior” din Gherla*, Guttemberg, Gherla, 2009, 370. o.

helyébe szovjet mintára létrehoztak egy általános iskolát, amely később a 2-es Számú Általános Iskola nevet viselte.

1990-ben az RMDSZ önkormányzati képviselői megpróbálták önálló magyar tanintézménnyé változtatni a 2-es Számú Általános Iskolát, de nem jártak sikerrel.

A kommunista rendszerben lassan elkezdték leépíteni a magyar tagozatot. A XX. század nyolcvanas éveiben a líceumi magyar tagozat már csak fél osztályként működött. Az órák többségét román nyelven tanították, alig pár tantárgyat tanulhattak magyarul.

A rendszerváltást követő évtizedekben Szamosújváron a magyar oktatás három intézményben és öt épületben zajlott, így alárendelt helyzetbe került, ami megnehezítette a tervezést és a tudatos építést. Emiatt évente több diák ment Kolozsvárra tanulni. A helyzet tarthatatlansága miatt a 2000-es évek derekán a Téka Alapítvány kezdeményezésére megszületett a döntés, amely célkitűzésnek állította fel az önálló magyar iskola létrehozását Szamosújváron.

2006-tól kezdődően több évnyi munka következtében nem egy, hanem két középiskolai osztályban (természettudomány és társadalomtudomány szakon) tanulhattak magyar nyelven a szamosújvári és környékbeli diákok a Petru Maior Elméleti Líceumban.

A 2009-2010-es tanévtől kezdődően a Petru Maior Elméleti Líceumban nem hagyták jóvá a társadalomtudományi osztály beindítását, de így sem maradt második magyar osztály nélkül a helyi közösség. A Petru Maior Elméleti Líceumból kirekesztett osztály helyett a szamosújvári szaklíceumban indítottak magyar szakosztályt.

2010. szeptember 1-én elkezdődtek a munkálatok az önálló magyar iskolánál, 2010. október 9-én volt az ünnepélyes alapkövetétel.

A 2010-2011-es tanévtől az Ana Ipătescu Elméleti Líceum adott helyet a második osztálynak, ahol magyar nyelvű filológia szakot indítottak.

2010-ben a 2-es Számú Iskola V-VIII. osztályos román tagozatát felszámolják, és csak a magyar osztályok maradnak meg. Egy évvel később, a 2011-2012-es tanévtől kezdődően az iskola elveszíti jogi személyiségét, és az 1-es Számú Iskola alárendelt intézménye lett. Ez a tény az önálló magyar iskola 2016-os beindulásáig nem változott.

A 2015-2016-os tanévben a második magyar osztálynak újra a Petru Maior adott helyet.

Magyar iskola Szamosújváron:

A szamosújvári városi tanács 2015 novemberében jóváhagyta a Szamosújvári Magyar Tannyelvű Elméleti Líceum létrehozását, és 2016. január 28-án megszavazta az új oktatási intézmény beillesztését a helyi oktatási hálózatba.²⁷

2016. szeptember 16-án hivatalos körülmények között megnyitotta kapuit a Szamosújvári Magyar Tannyelvű Elméleti Líceum.

2018. szeptember 1-től a Szamosújvári Magyar Tannyelvű Elméleti Líceum felveszi a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum elnevezést.

Riti József Attila

---

²⁷ VÁROSI ARCHÍVUM: 2016-s mappa, 2016. január 28-án tartott tanácsülés jegyzőkönyve.

4. Építkezéstörténet

A szamosújvári Helyi Tanács 2009 augusztusában iskolaépítés céljára használatba adott egy 8000 m²-es belvárosi telket a Téka Alapítványnak. Ezt később lecsökkentették 7053 m²-re.

„Mezőségi magyar iskolaközpont építéséhez tervdokumentáció készítése” című program költségeihez való hozzájárulásként a magyarországi Miniszterelnöki Hivatal 9.000.000 HUF-nak megfelelő deviza támogatást ítelt meg. A Communitas Alapítvány 34.131 lejjel támogatta a tervdokumentáció elkészítését.

A tervdokumentáció összeállítására hat árajánlatot kértünk. Ezek közül a kolozsvári S.C. SZERVÁCZIUSZ 28 SRL ajánlata volt a legelőnyösebb. Ugyanakkora összegért, a tervezett 4050 m² beépített terület helyett több mint 7000 m²-t tervezett meg. A cég vállalta a szükséges engedélyek beszerzését, az udvar- és területrendezési tervek elkészítését is. A tervező céggel 2009. szeptember 21-én írtuk alá a szerződést, és 2009 decemberében fizettük ki az utolsó részletet. Körülbelül 2010 március elejére tudták átadni a terveket és az építkezési engedélyeket.

2010 tavaszán a hivatalos szervek jelezték, hogy szükséges összeállítanunk a Zonális Urbanisztikai Tervet is, ami egyrészt a tervezés költségeit emelte (5000 euró értékben), másrészt a tervezési határidőt hosszabbította meg.

2010 márciusában a Nemzeti Jelentőségű Programok keretén belül 40 millió Ft. támogatást kaptunk az Iskolaépítés I. Fázis elnevezésű tervezetre.

Abból a megfontolásból, hogy az építkezést már ebben az évben elkezdhesük, 2010 júniusában meghirdettük a versenytárgyalást. 7 cég jelentkezett. Az elbíráló bizottság a szakmai és technikai szakértői javaslatok alapján a kolozsvári SC ARMCONF SRL céget jelölte ki arra, hogy az építkezés első szakaszát elvégezze (bontás, területrendezés, alap munkálatai, valamint a fél földszint kiemelése).

2010. augusztus 26-án a helyi tanács jóváhagyta a Zonális Urbanisztikai Tervet.

2010. augusztus 27-én megkötöttük a szerződést a kivitelező céggel, és lefizettük a szerződésben megjelölt 15% értékű előleget.

2010. szeptember 1-én átadtuk a telket a kivitelező cégnek.

2010. szeptember 5-én a cég elkezdte a telken levő épületek lebontását.

2010. szeptember 15-ig a helyi tanács kiadta az építkezési engedélyt.

2010. szeptember 19-én megkezdték az alap kiásását.

2010. október 9-én letettük a Mezőségi Kemény Zsigmond Szórványoktatási Központ alapkövét.

2010. október és december 15-e között a kivitelezők a következő munkálatokat végezték el: a bal épülettömb alapjainak kiöntése, az alagsor kiásása és a szerkezetének kiöntése.

2011. március 31-ig kiöntöttük az alapzatot az A, B, C, D, E és H modulokon.

2011. március 31-e és szeptember 15-e között a munkálatok anyagi források hiánya miatt szüneteltek.

2011. augusztus 19. – KIM-BGA támogatás – 45 m. Ft.

A támogatási szerződést 2011. augusztus 31-én mindkét fél aláírta, és a támogatási összeg első szakasza bankszámlánkra érkezett. Ez 31.500.000 Ft. volt.

Az építkezést a támogató részéről ellenőrző Teleki László Alapítvány szakmai csapata 2011. szeptember 13-án a helyszínen megtekintette a munkálatokat, és megbeszélést folytatott a támogatott, a tervező és a kivitelező cég képviselőivel. A megbeszélés eredményeként egy új ütemtervet határoztunk meg, amely az építőtelep szervezése és az épületek használatbavétele szempontjából egyaránt ésszerű lenne, és az eddig elvégzett munkákat is figyelembe veszi. Első lépés az óvoda és bölcsőde épületének felépítése – H épületrész. Ebben az épületben vannak a kiszolgáló egységek (kazánház, víz, elektromos hálózat stb.) tehát szükséges a szerkezetkész állapot elérése; párhuzamosan készül a B, C, D egység, amely az osztálytermet foglalja magába (alapozás befejezése, falazás és lemezöntés). Indoklás: A befektetés nagysága miatt ésszerűbb egy szárnyat szerkezetkész állapotba hozni, és csak utána folytatni a munkálatokat a következő modulokon, máskülönben évekre eltolódhat a használatbavétel. A befektetés hosszú távú megvalósítása esetén könnyebben és kevesebb költséggel konzerválható az építkezés, végezhető el a fagyvédelem a meglévő épületrészeken. Az épületek egyenkénti felépítése és telekelése lehetővé teszi azt, hogy az oktatási intézményt létrehozzuk, és ezáltal könnyebben és több helyről juthatunk román állami támogatáshoz.

2011. december 23-ig befejeztük az alapozást és lemezöntést a fenti modulok esetében; kiöntöttük az alagsort és a fölötte levő lemezt; a B, C, D modulokon felhúztuk az első szint

falait; a D modul első emeleti lemezét is kiöntöttük. Falaztunk és lemezt öntöttünk a kisiskola földszintjére.

2012 nyarán újakezdtük az építkezést. Kiöntöttük az A, B, C modulok földemét, és folytattuk a H modul munkálatait: első szint falazása, földem kiöntése, második szint falazása. Felépítettük a szomszéd felé a kerítést – munkavédelmi okokból.

2013-ban az új kivitelező a csíkszeredai PRO-TECHNIKA. A munkatelepet 2013. július 1-én vette át, és 2013. július 7-én vonult fel. A kivitelezést 2013. augusztus 1-én kezdték el. A munkálatok a C4H épületen folytattuk. Első lépésként a kivitelező az építőtelepre szállította a 2012-ben vásárolt, és eddig a dátumig Válaszúton tárolt betonacélt. Jegyzőkönyvbe foglaltuk ezek mennyiségét abból a célból, hogy a kivitelezés során a felhasználást tudjuk ellenőrizni. A kivitelező a munkálatok havi összesítőjében ennél a tételnél 0 (nulla) értéket tüntetett fel. Következő munkalépés a + 7,60 m szintű földem (emelet feletti földem) zsaluzása. A zsaluzáshoz szükséges anyagot a kivitelező Csíkszeredából szállította. Ezt a szállítási költséget a Téka projektbizottsága nem fogadta el, így nem került kifizetésre. A beton öntése előtt a villamosvezetékek védőcsöveit ráhelyezték a földemzsaluzatra.

Betonöntés után a C4H épülettest attikájának a falazása kezdődött el. Itt felhasználtuk a 2012-ben megvásárolt téglákat. Párhuzamosan a földemvasalással megkezdődött a földszinti elválasztó falak építése a H épületrész első szintjén. Itt szintén a 2012-ben vásárolt téglákat használtuk fel. A belső épületgépészeti munkákat párhuzamosan végezték a külső munkálatokkal. Ebben a munkaszakaszban az alagsorban és a földszinten kiásták és elhelyezték a vízlevezető csöveket. A falakat kifűrták, és kivezték a szabadba a csöveket.

Tervmódosításra kértük fel az építészervezőt, ami a C4H épülettest homlokzati kialakításait és a tetővilágítót illeti. Eredeti elképzelésben a homlokzatok nagy felületű függöny falakat tartalmaztak. Ezek természetesen kiváló, modern, építészeti megoldások, de ezek kivitelezési költségei igen magasak.

A C2-B épületrészen elmaradt a lépcsőfeljáróval szemben található koszorú a megrendelő kuratóriumának döntése alapján, és az épületrész állagának megőrzése érdekében bezsaluztuk, vasztuk és kiöntöttük. A fővállalkozó 2013. december 21-én lezárta az építőtelepet.

2014-ben a támogatási összeg 45 millió Ft. minél észszerűbb és hatékonyabb felhasználása érdekében a következő határozatokat hozta a 2013-ban létrehozott építkezési

bizottság: 2014-ben folytatjuk a legnagyobb és legköltségesebb – C4H jelzésű– épületrészen a munkálatokat. Ebben az évben a belső munkálatokat végezzük el ezen az épületrészen. Ezeket a fővállalkozó alvállalkozókkal tervezte elvégeztetni, számára csak anyagok, nyersanyag beszerzése maradt volna jelentős pluszértékkel. Ezt figyelembe véve a Téka Alapítvány nem újította meg a szerződést a fővállalkozóval, hanem közvetlenül az alvállalkozókkal kötötte meg a szerződést. Ezzel megtakarítottuk a fővállalkozó nyereségét, vagyis az általa felszámított 5 % pro tot és 15 % közvetett költségeket a teljes összegből. Az alvállalkozókkal csak a munkálatok elvégzésére kötöttünk szerződést, a szükséges anyagok, nyersanyagok beszerzését a Téka vállalta. Ezzel megtakarítottuk az alvállalkozók által a nyersanyagokra tett pluszértéket. Az anyagokat, nyersanyagokat beszállítók számára leadott árajánlatkérésünkre a cégek, egymással versenyezve, jelentős kedvezményeket biztosítottak. Így a piaci ár alatt sikerült beszerezni a nyersanyagokat. A fenti döntések eredményeként jelentős megtakarítást értünk el, így a megítélt támogatásból 2014 végéig a tervezettnél több munkálatot tudtunk elvégezni (kb. 2.5 – 3 millió forintos megtakarítást értünk el).

Mivel a C4-H épülettest hozzávetőlegesen 95%-ban szerkezetileg elkészült a 2013-as költségvetésből, a következőkben a belső épületgépészeti, elektromos szerelésekre, fennmaradt emeleti nyílászárók beszerelésére, aljzatbetonok és belsővakolatok elvégzésére összpontosítottunk.

2014. szeptember 30-ig a következő munkálatokat végeztük el: a hátsó lépcsőháznál a külső falat az F4 tengely irányában a módosított homlokzati rajzok szerint felfalaztattuk, ablakait beillesztettük. A földszinti és emeleti vészkijárat ajtóit, a főbejárat ajtaját és a vele szemben levő ablakot elkészítettük, és a helyére illesztettük. A tetővilágító fémszerkezetének és poliuretánhabos fém szendvicspaneljeinek felszerelésére került sor.

Az épülettest tetőterasz vízszigetelését árasztási próbának vetettük alá. Ennek során megállapítottuk, hogy több helyen beszivárgások vannak. Ezek kijavítására egy újabb réteg bitumenes fóliát tettünk a teljes tetőfelületre. Ennek költségeit az előző kivitelezőtől visszatartott garancia összegéből fedeztük. A kijavított tetőszigetelést pedig a tervben előírt 5 cm vastag védőbeton réteggel láttuk el teljes felületen.

Épületgépészet: hideg, meleg vízellátás és csatorna elosztási rendszerek (az emeleti és földszinti, hideg és meleg vízelosztási rendszer, az emeleti és földszinti szennyvizet és kondenzációt összegyűjtő rendszer). Nyomáspróbának vetettük alá a belső, az udvari vízhálózat észak-nyugati szárnyát, és rácsatlakoztunk a városi vízellátó rendszerre.

Fűtéstechnika, klimatechnika elosztási rendszerek: az emeleti és földszinti fűtőtesteket szolgáló meleg vízelosztási rendszer; kazánházat a többi épülettesttel összekötő fűtést szolgáló meleg vízelosztási rendszer; a C4-H épülettest tetőteraszán elhelyezendő chillert a C1-F épület testtel összekötő vízrendszer a C4-H épülettest földszintjéig. Villanszerelés, belső elektromos vezeték elosztórendszer: tetőterasz, emeleti és földszinti elektromos vezeték; a belső világítás és csatlakozó rendszer; tetőterasz, az emeleti és földszinti belső érintésbiztonsági rendszer; az emeleti és a földszinti tűz és betörés elleni riasztó rendszer; az emeleti és a földszinti számítógép hálózat.

2015-ben 400 millió Ft. támogatást ítétek meg. A támogatás célja az volt, hogy fejezzük be a tervezett épületkomplexum két épülettestét, hogy 2016 őszétől oktatási tereket tudjunk biztosítani a létrejövő új magyar tannyelvű oktatási intézménynek.

A támogatási összeg minél ésszerűbb és hatékonyabb felhasználása érdekében a következő határozatokat hozta a Téka Alapítvány által 2013-ban létrehozott építkezési bizottság:

- a munkálatok idejében való befejezése érdekében a nagyobbik, C2-BCD jelölésű épülettestek munkálatait versenytárgyaláson a kolozsvári SC CRIRUS SRL cégnek ítéltük meg. A cég vállalta a munkálatok befejezését 2015. december 15-ig. A végleges döntés előtt a cég felajánlott két árkedvezményt, amelyek együttesen 231 967,4 lejjel, vagyis 16 569 000 forinttal csökkentették az eredeti árajánlatot.
- a kisebbik, C4-H jelölésű épület munkálatait a 2014-ben bevált módszer alapján folytatjuk. A Téka Alapítvány közvetlenül az alvállalkozókkal kötötte, illetve hosszabbította meg a szerződést. A szükséges anyagok, nyersanyagok beszerzését továbbra is mi végeztük el. A C2-BCD jelölésű épületrészen az épületgépészeti és villanszerelési munkálatokat a C4-H épületrésznél bevált vállalkozókkal folytattuk. Ezzel is jelentős megtakarítást értünk el.

A 400 millió Ft. összegű támogatást a következő beruházásokra használtuk fel:

- Befejeztük a tervezett épületkomplexum két épülettestét (C2-BCD és C4-H szakmai jelölések) a következő belső terekkel: 21 osztályterem, 3 laboratórium, 1 aula, 1 könyvtár, 2 tanári szoba, 1 igazgatói szoba, 1 titkárság, 1 ebédlő, 3 konyhai kiszolgáló rész, 1 fűtési központ, diákok, tanárok és mozgáskorlátozottak mellékhelyiségei minden épületszinten, különféle kisebb terek.
- Az udvaron a földbe kerültek a csatorna, víz- és gázhálózat vezetékai. Rákapcsolódtunk a közművekre.

- elkezdtek a belső terek bútorozását: beszereztük az iskolai alapbútorzatot (padok, székek, katedrák, táblák, szekrények, polcok stb.).
- elkezdtek az épület kommunikációs, informatikai és vagyonvédelmi hálózatához szükséges technika beszerzését és felszerelését.

2015. január 1-e és 2015. augusztus 31-e között elvégzett munkálatok:

C4-H épületrész. A belső épületgépészet kialakítása (vízhálózat, villanyhálózat, fűtés- és klímarendszer, mellékhelyiségekben mosdókagylók, WC-ék, melegítőtestek, világítótestek, kapcsolók, dugaszok felszerelése stb. Az egész épületet ellátó nagykapacitású gázkazán beszerzése és felszerelése. Belső vakolás, gipszkartonok felszerelése, glettelés, csiszolás, meszelés. Mellékhelyiségek hidegburkolása, fali- és padlócsempe. Az osztálytermekbe szalagparkett felszerelése, belső ajtók és a padlóra a PVC burkolat felszerelése. Külső hőszigetelő ajtók felszerelése; elkészült a külső szigetelés és nemes vakolat az épületrész 95 %-án.

A C2-BCD épületrészen szerkezeti, építészeti munkálatok befejezése: földszint, első emelet, második emelet, manzárd. A manzárd betonfödémének szigetelése, a tetőzet ácsmunkálatai. Az épülettest hideg és meleg víz elosztó hálózatának, szennyvíz csatorna hálózatának, tűzoltó rendszer víz elosztó hálózatának és a központi fűtés és légkondicionálás hálózatának kialakítása; elektromos szerelői munkák. Az épülettestek betáplálását szolgáló hálózat kiépítése, ennek érdekében felszerelték a folyosókon a kábel csatornákat, és a tantermek csövezését is. Elkészült az összes emeletre a potenciál kiegyenlítő koszorú is. Belülről kivakoltuk a teljes épületet; kiöntöttük az aljzatsápot is a folyosókon és osztálytermekben; a kazettás mennyezet kialakítása a földszinten. PVC burkolat, belső ajtók felszerelése.

Mellékhelyiségekben mosdókagylók, WC-ék, melegítőtestek, világítótestek, kapcsolók, dugaszok fel- szerelése. Külső szigetelés és nemesvakolat.

Udvar: elkészült a külső tűzoltó csapokat ellátó teljes vízhálózat; elkészült az épületek és a parkoló szennyvízlevezető hálózata, megfelelő derítő állomással; befejeződtek a C4-H épülettest keleti oldalának eső és szennyvíz csatornázási munkálatai. Ezzel a rendszerrel egyetemben elkészült az udvar keleti oldalának csapadékvíz gyűjtő és eltávolító rendszere is; elkezdtek a C4-H épület lépcsőinek, mozgás- korlátozottak lépcsőinek kialakítását, az épületgépészethez szükséges átvezető árok kibetonozását; elkezdtek a földgáz bevezetési munkálatokat.

A nagyobb, C2-BCD kódjelű épülettest szerkezeti, belső- és külsőépítészeti munkálatait teljesen a SC CRIRUS SRL cég végezte el. A két épülettest (C2-BCD és C4-H) épületgépészeti és villanszerelési munkálatait a SC UNITERM SRL és a SC ELECTROBILD SRL cégek végezték. A munkálatokhoz szükséges anyagokat a Téka Alapítvány szerezte be a beszállítókkal kötött szerződések alapján. A C4-H épülettest (2014-ig el nem végzett) belső és külső munkálatait a SC PATENA SRL cég végezte el. Anyagszállítást, udvari földmunkálatokat a SC SP-TRANS SRL végzett. A bútorzat és technikai felszerelések beszerzését 2-3 árajánlat bekérése előzte meg, ezután a legjobb ajánlattevővel szerződést kötöttünk, és megrendelőlapot küldtünk.

A 2016-os év első három hónapjában az utolsó simításokat, az ellenőrzések nyomán felfedezett hiányosságok javítását végezték. Ugyanakkor, a támogatás megmaradt részéből elkezdtek az épülettestek bebútorozását. Ahhoz, hogy az épületeket hivatalosan is átvegyük, és megszerezzük a szükséges működési engedélyeket – mivel a tervezett 5 épületrészből csak kettőt építettünk fel – szükségessé vált az, hogy minimális áttervezést készítsünk el.

2016 – 100 m. Ft támogatás célja az volt, hogy befejezzük az iskola felépítését és felszerelését, az intézmény udvarának rendezését és a tornaterem felépítését.

2016-ban az iskola szakszerű felszerelését végeztük el, és a hivatalos átadáshoz szükséges utolsó szakmai munkálatokat végeztük el. Sikerült a több mint 5000 nm. udvar rendezését elvégezni; talajrendezés, burkolás, külső előadóter kialakítása, udvari bútorok beszerzése stb.

Felépítettük a Frisomat típusú összeszerelhető elemekből összeállított tornatermet, amihez csatoltunk egy öltözőket, mosdókat, zuhanyzókat, mellékhelyiségeket, irodát és galériát tartalmazó épületrészt. Ennek a résznek és a tornaterem alapozásának munkálatait az eddig bevált – költséghatékony – módszer alapján szerveztük meg. A Téka alvállalkozókkal kötötte, illetve hosszabbította meg a szerződést. A szükséges anyagok, nyersanyagok beszerzését továbbra is mi végeztük el. Ezzel megtakarítottuk az alvállalkozók által a nyersanyagokra tett pluszértéket. Az anyagokat, nyersanyagokat beszállítók számára leadott árajánlatkérésünkre a cégek – egymással versenyezve – jelentős kedvezményeket biztosítottak. Így a piaci ár alatt sikerült beszerezni a nyersanyagokat.

2016. szeptember 16-án felavattuk és használatba adtuk az iskolaépületet.

2016. december 8-án felavattuk és használatba adtuk a tornatermet. 1 047 300 lejbe került. Ebből 300 000 lejt a Communitas Alapítvány biztosított.

2017 első felében a megmaradt támogatási összegből kiegészítő munkálatokat végeztünk el, kifizettük az építkezési felügyelőség felé a díjakat, és elkezdtük a külső, műfüves sportpálya felépítését.

A sportpályát már a Téka által vásárolt, saját tulajdonban levő 800 nm. területre építettük az iskola mellé.

2018. májusában átadtuk a játszóteret és erőparkot.

Balázs-Bécsi Attila

5. A szamosújvári középiskolák magyar igazgatói az idők folyamán

a. Szamosújvári Örmény-Katolikus Algimnázium

Lukács Kristóf (1874 – 1876)

Kopár Simon (1876 – 1879)

Bárány Lukács (1879 – 1894)

b. Szamosújvári Magyar Állami Királyi Főgimnázium

dr. Mártonfi Lajos (1894 – 1908)

Dömötör János (1909 – 1918)

c. Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4 osztályos Gimnázium

Rácz József (1940 – 1943)

Kollonay Zoltán (1943-1944)

d. Kereskedelmi Középiskola

Rácz József (1940 – 1943)

Kollonay Zoltán (1943-1944)

Csilcser Ernő (1944 – 1948?)

e. Petru Maior Gimnázium

dr. Pick György (1944 - 1946)

f. Petru Maior Elméleti Líceum

Farkas Éva (2011-2016 – aligazgató)

Farkas Éva (2016 – igazgató)

g. Kemény Zsigmond Elméleti Líceum

Timsa Ildikó (2016 – 2020)

Pap György Attila (2020 - 2021)

Kulcsár Melinda Ilona (2021 - ?)

Riti József Attila

6. Tantestület

S.Sz..	Név	Tantárgy
1.	Timsa Ildikó	kémia – fizika (igazgató, 2016-2020)
2.	Pap György Attila	matematika (igazgató, 2020-)
3.	Baba Vera Gabriella	német nyelv
4.	Bandi Gyöngyi	földrajz
5.	Bánhegyesi Nora Orsolya	képzőművészeti nevelés
6.	Bentia Annamaria	informatika és számítógépkézelés
7.	Biriş-Modi Erika Andreea	tanító (2018-2020)
8.	Birta Hermina	román nyelv és irodalom
9.	Blăjan Livia Maria	román nyelv és irodalom
10.	Butuza Maria Katalin	tanító
11.	Dániel Melinda	tanító
12.	Debreczeni Orsolya	magyar nyelv és irodalom
13.	Farkas Eva	kémia (2016 – 2020)
14.	Felszegi Magda Melinda	tanító
15.	Filep Ildikó	tanító
16.	Fodor Emőke	tanító
17.	Geréb Erzsébet	magyar nyelv és irodalom
18.	Hajdu Enikő	angol nyelv
19.	Juhos Helga Hajnalka	tanító
20.	Kaszián Etelka	tanító (2016-2019)
21.	Kis Angéla	tanító
22.	Kis-Juhász Vilmos	zenei nevelés
23.	Kovács Mónika	fizika-kémia
24.	Kulcsár Melinda	fizika
25.	Lénárd Éva	római-katolikus hittan tanár
26.	Liszicsán Enikő	tanító
27.	Lukács-Erdei Ibolya	történelem

28.	Magó Tünde Maria	matematika
29.	Marton Sarolta Edit	biológia
30.	Nagy Mihály	technológia
31.	Pap Szilvia	iskolai tanácsadó
32.	Papp Erzsébet	magyar nyelv és irodalom
33.	Pávai Eugen	társadalomtudományok
34.	Pop Zsuzsa Ágnes	magyar nyelv és irodalom
35.	Puşcaş Etelka	tanító
36.	Riti József Attila	történelem-földrajz
37.	Schuller Hajnal	magyar nyelv és irodalom
38.	Sükösd Ildikó	református hittan tanár
39.	Szabó Mária	tanító (2016-2018)
40.	Szasz Mihaela Elena	román nyelv és irodalom
41.	Székely Melinda	magyar nyelv és irodalom
42.	Tasnádi Istváni Norbert	testnevelés
43.	Török Balint	matematika
44.	Vas Anamaria Ileana	román nyelv és irodalom
45.	Vas Tiberiu	angol nyelv
46.	Vigh Ghizela Emese	tanító
47.	Virág Csilla	testnevelés
48.	Chira Eugenia	titkár
49.	Stroe Denisa Aurelia	könyvelő
50.	Guti Tímea Elisabeta	adminisztrátor
51.	ifj. Balázs Bécsi Attila	IT rendszer karbantartó
52.	Molnár Tibor	karbantartó
53.	Vasarhely Narcisa	takarítónő
54.	Leczfalvi Etelca Susana	takarítónő
55.	Bartha András	takarító
56.	Kovács Tünde	takarítónő

Szakszervezeti vezető: Riti József Attila

Iskolai tanácsadó: Pap Szilvia

Iskolán kívüli tevékenységekért felelős: Székely Melinda

A nyelv és kommunikáció szakbizottságának felelőse: Szász Mihaela

Tudományok szakbizottságának felelőse: Kulcsár Melinda

Társadalom tudományok, művészetek és sport: Riti József Attila

Tanítók szakbizottságának a felelőse: Kaszián Etelka és Kis Angéla

A kurrikulum szakbizottságának felelőse: Papp Erzsébet

Tankönyvfelelős: Papp Erzsébet, Bentea Annamária és Kis Angéla

Osztályfőnök felelős: Márton Sarolta és Lukács Erdei Ibolya

Könyvtáros: Sükösd Ildikó és Kis Angéla

Fegyelmi és etikai bizottságok: Pávai Jenő

7. Legkisebbsként is nagyok vagyunk!

FÉSZEKRAKÁS

Olvastam valahol, hogy a 4-es a cselekvés, a munka száma. A mi iskolánkra vonatkoztatva valósággá vált ennek a szimbolikája. Az iskolaépítés sikeresen megvalósult, Balázs-Bécsi Attila álmába belegyökerezett és beleoltódott a miénk is, és a folytatás egyenes vonalú lett. Amint a négy évszak szervesen kiegészíti egymást, az elmúlt négy tanévünk is egészszé kerekedett, kiteljesedett egy álmom, amely jövőbe mutató alapot valósított meg. Nyitottak vagyunk minden irányba: közösséget építeni, kultúrát, tudományt terjeszteni, egészséges életmódot kialakítani. Egy négyéves ciklus elég ahhoz, hogy következtetést vonjunk le: befejeződött a *fészekrakás* ideje. Megtöltöttük illatokkal, hangokkal, tervekkel második otthonunkat. Iskolánk és a tanítótársaim szerepét Markusovszky Lajos szavaival foglalom össze: „Ha valaki nem lehet a fény forrása, akkor legalább lámpavivőként világítsa meg mások útját.”

A „KEMÉNY” ISKOLA

Manapság nagyon ritkán fordul elő, hogy teljesen új iskolaépületet kell megtervezni. Büszke vagyok rá, hogy ezt a megvalósult álmot megélhettem! Beszélgettünk róla, láttuk a tervet, részesei voltunk az alapkövetétel ünnepének, követtük a megvalósítását.

2016-ban abban az irigylésreméltó helyzetben voltunk, hogy kialakítsuk a jövő iskolájának tanulási, nevelési színterét. Ez nemes feladatnak tűnt, komolyan vettük annak tudatában, hogy az iskola és a benne levő osztályterem üzenetet közvetítenek tanulóink, a szülők, a szamosújvári közösség, a mezőség magyarsága számára. Következett hát a mi „terünk” létrehozása. Könnyű volt gyakorlatba ültetni elképzeléseinket, mert az új tanterem méretei, a Lépésről lépésre alternatíva adta lehetőségek és az anyagi háttér (szülők, Téka Alapítvány) olyan tényezők voltak, amelyek szabad teret engedtek fantáziánknak. A tanítópárosok egyénisége tükröződik az eredményekben, életre keltek a falak, személyes vonatkozást nyert valamennyi helyszín. Így létrejöttek a tanulást stimuláló műhelyek, a frontális és kooperatív munkához szükséges gyülekezőtér, játéksarok, mesesarok, előadótér. Inspiráló helyé varázsoltuk, ahová jó járni, a gyerekek érzik, hogy van egy csoport, amelybe jó tartozni, együttérzés, szeretet, törődés karolja át őket. Minden tanító e nemes munka fényében dolgozik

azonosulva Hankiss János gondolatával, amelyet névadónkról, Kemény Zsigmondról fogalmazott: „A felelősség mellett éppen sorsunk ily szigorú felfogása emel bennünket önmagunk s talán sorsunk fölé.”

MODERN ISKOLA KORSZERŰ TANÍTÁSSAL

Tudjátok- e, milyen hosszú az elefánt ormánya?
És a gólya, ha elrepül, vajon van-e honvágya?
Tudjátok-e, mitől színes a szivárvány az égen?
S mikor nem volt számítógép, mivel játszottak régen?
Körülöttünk sok csoda!
Észre venni,
felfedezni,
megismerni segít majd az iskola.

(Bárfai Judit: Mire jó az iskola?)

Alternatív iskolát az tud működtetni – az tud benne tanítani – akinek meggyőződése, hogy a gyerekből van mit kibontakoztatni: kibontakoztatáshoz segíteni a mindig egyszeri, egyedi gyermeki individualitást, kedvező körülményeket teremteni számára, amelyben cselekvéses képességeit ugyanúgy ki tudja élni, mint érzelmi intelligenciáját, szociabilitását, intellektuális képességeit.

Minden időben megállapíthatjuk, hogy 75%-a a következő század mesterségeinek még nincs felfedezve. Komplex és kreatív intelligenciára van szükség, s erre az iskolánkban működő **Step by Step** alternatíva összpontosít: interdiszciplináris alapokra állítja fel módszereit. A kisgyermeknek meg kell értenie, hogy minden, ami körülötte van egymástól függő, és semmit sem tanulunk önmagáért.

Az alternatíva négy alapkoncepcióra épül. A **gyerek** a fontos: látja és érzi, hogy érte történnek a dolgok. Így sikerei vannak, pozitív kép alakul ki magáról. Ez a maga rendjén kialakítja benne azt a készséget, hogy ő is törődjön másokkal. Minden műveltségi területnek ez a célja, pl: az olvasás serkenti a véleményalkotást, a matematika a kreatív, divergens gondolkodást, a természettudományok a saját testük, környezetük felfedezését, a társadalomtudományok az emberek, események iránti tiszteletet, érdeklődést fejlesztik stb. A **kommunikáció** létfontosságú a sikerek elérésében. A tanító bátorítani tudja, hogy különböző

utakon – beszédben, írásban, matematikában, művészetekben – kommunikáljon. Ha ez megerősödik bennük, akkor kezdeményeznek, motiváltak. Kommunikációval megértik másnak a gondolkodását és értékelni tudják a gondolkodás másféleségét. **Kapcsolatok** felfedezéséhez vezetnek a kutatás, gyakorlás módszerei, a gyerek a felfedező és a kivitelező. Nem információzapor a lényeg, hanem tapasztalati úton a gyerek a régi információihoz kapcsolja az újakat. Erre legalkalmasabb a projektmódszer, amely az alternatíváknak sajátossága. Egy-egy fogalom köré (víz, kenyér stb) gyűjtjük, rendszerezzük a különböző műveltségi területek elsajátítandó anyagát, így valósítjuk meg azok integrációját. Ez a módszer rengeteg változatos lehetőséget kínál az ismeretszerzésre, a készségfejlesztésre, az egyéni és csoportos (kooperatív) tanulásra. Egy jó **osztályközösség** arra alapozódik, hogy mindenki annak fontos része, fontosnak érzi magát mások számára és szükség van rá. Ha helyesen van értékelve, a gyermek hozadék a közösség számára. Kialakul a felelősségtudata és növeljük az önbizalmát.

A napot indító kör a fenti célkitűzések, alapelvek megvalósításának fontos eszköze. A reggeli találkozó barátságos köszöntéssel kezdődik, és játékokkal, szokásokkal, feladatokkal teli. Együtt számbavesszük a jelenlevőket, megbeszéljük az aznapi feladatokat, közösen elolvassuk a napi munkatervet. Szóba kerülnek a közösségre vonatkozó szabályok, ünnepek, aktuális népszokások, morális problémák, iskolánk életének eseményei. Feszültségoldó az a szokás, hogy néhány gyermek bemutatja személyes élményeit, „újdonságait”, ezáltal tér nyílik a gyermek számára a nyilvánosság előtti szereplésnek. A hallgatóságban pedig fejlődik a türelem, megtanulják hallgatni társukat. A reggeli beszélgetések ismétlődő rítusa jelentősen támogatja a közösséggé kovácsolódást. A jó közérzet megélése erősíti a biztonságérzetet. A napi munkát bezáró visszapillantás, élménymegosztás ugyanezt a célt szolgálja. Lemérjük egyénenként és közösen, hogyan valósultak meg a napi célkitűzések.

Mindezek a módszerek és eljárások a gyermekek számára változatossá, vonzóvá teszik a tanulás folyamatát, hiszen lehetőséget biztosítanak saját érdeklődésük kielégítésére, az önálló felfedezésre, kreativitásuk kibontakoztatására. Ugyanakkor komplex gondolkodásra, rendszerező munkára készítetnek, ám ehhez természetesen a mi előkészítő és koordináló munkánk szükséges. Lépésről-lépésre nekünk is újra kell gondolni önmagunkat. Mindennap egy új kihívás számunkra reagálni a gyermekek egyéni szükségleteire és fenntartani a belső motivációt a tanuláshoz.

MI ÉS A VILÁG

Az iskola felépítésével ismertekké váltunk. Ez az esemény felkeltette, vonzotta a látogatókat, és értékes kapcsolatok alakultak ezáltal, amelyek lendítettek munkánkon.

Úgy gondoljuk, hogy kortárs íróval találkozni felemelő és felejthetetlen élmény és alkalom. A mi kisiskolásainknak is megadatott a lehetőség ilyen találkozásokra, amelyeket rendhagyó magyar óráknak tekinthetünk. A könyvbemutatók interaktív módja megkóstoltatta a különböző műfajokat, érzelmileg felkészítette őket a művekkel való találkozásra. Gyerekeink csillogó szemmel várták a könyvvásárlás pillanatát.

Bosnyák Viktória, magyarországi író nő gyerekkönyveivel, meseregényeivel mutatkozott be iskolánk 120 elemistájának. Tekintettel az életkori sajátosságokra játékosan hívta fel a figyelmet műveire, amelyeknek célja az olvasás megszerettetésén túl a szókincs bővítése, a nyelvi kultúra egésze. Megismerhették az író nő képzeletvilágát, és egy kis játékkal a gyerekek maguk is kipróbálhatták az írói mesterséget.

A gyerekeink hallottak már a kis láthatatlan lényekről, a monyókról, örültek hát a **Gergely Edóval** való személyes találkozásnak. Tőle megtudták, hogy saját életterükben is találkozhatnak ezekkel a fantázialényekkel, akik segíthetik vagy összekuszálhatják mindennapi életünket. Kutakodjanak hát utánuk!

Cseh Katalin már kétszer látogatott Szamosújvárra. Mókás rigmusai, nyelvtörői, nyelvgyötrői, mondókái, szósziporkái vidámsággal töltötték meg a teret. Gyermekei játékosak, pajkosak. A közös versstanulás a kolozsvári író nővel szintén élménydús volt. Együtt zengte kicsi, nagy: „*Süt a nap. Hull a hó. Fő a bab. Hűs a tó. Kék a csend. Szép a völgy. Jó a rend. Sír a tölgy.*

Száll a nyár. Jön a tél. Tavasz vár. Ősz remél. Mert élni jó!”

Nagyon örülünk annak, hogy gyakran látogatja iskolánkat **Kis Lehel** szamosújvári költő, akinek versei Napsugárból, tankönyvekből is ismerősök számunkra, s akinek kisfia most már pajkos tagja tanulóközösségünknek.

Az írókkal, költőkkel való találkozás varázsa, egy közös kép, a saját könyvtár bővítésének lehetősége, és egy névreszóló dedikált könyv olyan motivációt nyújt a gyermekeknek az olvasáshoz, amely egész életükre meghatározó lehet.

A füzesi **Hideg Annával** való népdaltanulás, az **Alma** együttes koncertje, valamint a vidám gyermekjátékok **Bartha Ágnessel** és a **Folker együttesel** színezte, fűszerezte az elmúlt négy év iskolai életét.

Hasznosnak és nagyon sikeresnek minősítjük a **Szomszédoló** projektünket, amely kiterjedt a helyi óvodák magyar csoportjaira, a válaszüti, ördögösfüzesi, buzai és visai elemi tagozatokra. Hagyományainkon alapuló közös tevékenységek szerveződtek rendszeresen, melyek kitűnő kapcsolatépítők úgy a pedagógusok, mint a gyerekek számára.

Vittük iskolánk hírnevét egyéni és csapatos versenyeken való részvételünk által. Tehetséges kisiskolásaink rangos megmérettetéseken kitűnő eredményeket értek el. Ilyen versenyek:

Pörgettyű- anyanyelvi vetélkedő, amit mi magunk tervezünk és szervezünk körzetünk kisiskolásai számára

Kányádi Sándor szavalóverseny (Bánffyhunrad, Varsolc)

Versünnep – kétnyelvű szavalóverseny (Talentum Református Iskola)

Petőfi Sándor szavalóverseny (Dési „Kádár József” kultúregylet)

Aranytoll- F. Diósszilágyi Ibolya Meseíró Emlékverseny (Kolozsvár, Nagyvárad)

Mátyás a kolozsvári király- rajz és fogalmazás pályázat

Bolyai Matematika Csapatverseny(Kolozsvár)

Kriza János- mesemondó és regemondó verseny (Báthory István Elméleti Líceum)

Vidám Versek Versmondó Versenye (János Zsigmond Unitárius Kollégium)

Magyar Népdaléneklési Verseny (Méra)

Őszirózsa- megyei és országos népdalverseny (Válaszút, Szentes)

Őszi népdalverseny- Magyarvalkó

A KEMÉNY TANÍTÓNŐK

Iskolánk elsődleges célja a minőségi oktatás. Viszont ez a nemes cél csak ábránd marad, ha nincs, akivel megosztani, gyakorlatba ültetni.

Ugyanazon iskola három épületéből verődött össze 2016-ban a tanítói csapat. Ismertük egymást, sokat dolgoztunk közösen, de az új iskolába érkezésünk alakította ki az ütős csapatot. Derűs, kellemes a hangulat, otthonba érkeztünk, ahol mindenki szíves köszöntéssel kezdi a napot. Ugyanebben az otthonos légkörben zajlik a napi munka a Step by Step alternatívában.

A jó együttműködés kialakításához csapatépítőkön vettünk részt, olyan találkozókon, amelyek által tudatosan készültünk a kellemesebb munkakörnyezet kiépítésére az új iskolában. Meggyőződésünk, hogy együttes erővel tud minőséget felmutatni a Kemény-csapat.

Ez az összefogás – a folyamatos videókonferenciák, tanácskozások, ötletelések – segített át a tavaszi online oktatás nehézségein. Otthonainkba rekedve is megtaláltuk a módját annak, hogy együtt vészeljük át a karantén időszakát.

Akikért dolgoztunk és dolgozunk

	Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály	III. osztály	IV. osztály	Összesen
2016-2017	28	24	14	22	21	109
2017-2018	17	30	24	12	23	106
2018-2019	21	17	30	23	14	105
2019-2020	25	22	17	32	20	116

Akikkel dolgoztunk és dolgozunk –Tanítók gondolatai:

Szabó Mária: *„Hálás vagyok a Jóistennek, hogy egy küzdelmes pályafutás után ilyen csodás iskolának a lelkes közösségéből vonulhattam nyugdíjba”*

Fodor Emőke: *„A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum a hetedik munkahelyem...és most úgy érzem a hetedikben én magam lehetek. Nem fárasztanak nemzetiségi szélmalom-harcok, az igazán fontos dolgokra, a gyermekszemekre összpontosíthatok. Lehetőségem van sokat tanulni a munkatársaktól, számos új ötletet kidolgozni, részese lenni a csapatmunka varázsának. A gyerekek közt is az egymásra figyelmet szorgalmazzuk, illetve a közösséghez való tartozás értékét tanítjuk, mutatjuk. Változik a világ és mi is benne, de tudom, hogy ezzel a csapattal számíthatunk egymásra, és értékrendünkben első helyen mindig a szamosújvári magyar gyerekek lesznek.” #legkeményebbcsapat*

Juhos Helga: *„Ha az első négy évet valamihez hasonlítani kellene, akkor én a honfoglaláshoz hasonlítanám. Az volt a cél, hogy iskolánkat, mint intézményt, mint közösséget is szerethetővé, vonzóvá tegyük. Ennek érdekében a tanítói csapat is úgy kezdett el összedolgozni, hogy kevés idő alatt igazi csapattá kovácsolódott, így nemcsak az osztályban, hanem a kollégák között is igazán otthon éreztem magam: mint egy szakmai családban.”*

Dániel Melinda: *„Szeretem a tanévkezdés szimbolikus mozzanatát, a szalagfónást, s eláraszt az együvé tartozás érzése. Tekintetem körbevezetem ilyenkor az iskolaudvaron: keresem a régi és új tanítványaimat. Azonosulni tudok azzal a kertésszel (József Attila), aki büszkén vallja, hogy „Minden beojtott virágom kedvesem lesz virágáron...”*

Felszegi Melinda: *„Leszel a barátom? - hangzott el a kérdés, amikor félénken, de kíváncsian és bizakodva az iskolába érkeztem. Minden új volt számomra! De barátságos és biztató tekintetek fogadtak! Éreztem, hogy jó itt lenni! És igen, barátoktunk. Sok új élménnyel*

gazdagodtam e három év alatt. Sokszor megtapasztaltam a segítőkész, jókedvű, barátságos csapat közösség megtartó erejét. Hálás vagyok, hogy itt, veletek lehetek, élhetek, dolgozhatok!”

Vigh Emese: *„Csodálatos volt az új iskolába költözni. Olyan volt, mint amikor egy nagy család egy gyönyörű házba költözik. Örülünk az iskolának, az osztálynak, egymásnak. Az új otthonunk lehetőséget ad arra, hogy gyerekeink iskolanapjait érdekesebbé, izgalmasokká, vidámmá varázsoljuk.”*

Dávid Noémi: *„Olyan családi légkört, tanulási feltételeket, külön foglalkozásokat biztosít a tanulók számára, melyek örömet szereznek nekik. A gyerekek jókedvvel járnak iskolába. Örülök, hogy egy pár évig részese lehettem ennek a közösségnek!”*

Puscas Eitelka: *„Ebbe az iskolába öröm járni diáknak, pedagógusnak egyaránt. Itt a tanulás mellett évről-évre újabb és érdekesebb iskolai rendezvények várják a tanulókat megtanítva az együvé tartozás fontosságát.”*

Biris-Módi Erika Andrea: *„Köszönöm, hogy tagja lehetek ennek a csodálatos iskolának, amely olyan nagyszerű esélyt ad minden egyes diákjának, tanítójának! Igazi élmény volt itt tanítani és ilyen szuper csapathoz tartozni!”*

Butuza Mária Katalin: *„Amikor az új iskolaközpont látványtervét megpillantottam, úgy gondoltam, hogy minden pedagógus céljának tekinti egy ilyen intézményben dolgozni. Ma nagy szerencsének, sőt ajándéknak tartom, hogy ebben az iskolában taníthatok. A korszerűen felszerelt iskola jelentős előrelépést jelentett az eredményes pedagógiai munkámban. Az izlésesen berendezett „házban” családi a hangulat. Különösen jó az egyetértés a kollégák között: örülünk egymásnak, hiányoljuk, ha valaki nincs ott. Ez nagyon fontos számomra!”*

Filep Ildikó: *„Egy nagy család tagja vagyok, akik azért munkálkodunk, hogy gyerekeinket felkészítsük az életre, megtanítsuk őket tanulni, bízni magukban, lábra állni, és nem utolsó sorban megmaradni magyarnak e kis közösségben. Ez iskolánk legfőbb feladata. Iskolánk e négy év alatt sok lehetőséget kínált: színes tevékenységeket szerveztünk, versenyeket, kirándulásokat, táborokat, kézműves foglalkozásokat. Nincs határ, bármit meg lehet valósítani. Ez az, amit a legjobban szeretek!”*

Kaszián Etelka: *„Meghittség, családi hangulat, bizalom, közvetlenség. Mindezek az érzések annak a ténynek köszönhetőek, hogy kis közösség lévén tagjai ismerik egymást, szoros kapcsolatok alakulnak ki úgy a szülők, mint a pedagógusok és osztályközösség között. Itt az*

iskola egybemosódik a közösség életével. Jó volt együtt gondolkodni, tervezni, álmokat szőni, a jövőbe tekinteni!”

BIZTONSÁGI SZÁL – A NÉPI KULTÚRA ÉLETÜNKBEN

Van egy régi népmese, amely arról szól, hogy a vándorlegény egy fal elé ér, és nem tudja átugrani, nem tud rajta átmászni. Ezért aztán elkezd lepakolni az addig hurcolt terheit, de amint rendre lepakolja mindazt, amit magával hozott, amit őseitől, szüleitől kapott, a fal egyre nő, magasabb lesz. Amikor pedig elkezd összeszedni, újra fölvenni, amit levetett, a fal egyre inkább zsugorodik, és végül sikerül átugrania.

Magunkénak érezzük a mese mondanivalóját, üzenetét, ezért örülünk, hogy iskolánkban megadatott minden körülmény, hogy a magyar hagyományok, a népi kultúra beépülhessenek mindennapi tevékenységünkbe, és ez a vállunkon cipelt édes teher átadódjon tanulóinknak, hogy előttük is zsugorodjon a fal, így iskolánk a hagyományőrzés természetes közege legyen. Felbecsülhetetlen és sokrétű segítséget kapunk ehhez a Téka Alapítványtól.

A magyar népi kultúra szellemet, jellemet nevel. Ismerete, elemeinek alkalmazása nincs tantárgyakhoz, szintekhez kötve, az iskolai tevékenységekbe sokszínűen építjük be, ezáltal tevékenységeink élményszerűek. Megszokott dolog, hogy az épületbe belépve apró lábak ritmusra történő dobbanása, csilingelő gyermekhangok éneke üti meg a füledet. Népdalok, gyermekdalok, mondókák, gyermekjátékok, táncok, kiszámolók, népmesék egészítik ki a tanulási tartalmakat. Kézműves tevékenységek, hangszeres foglalkozások növelik a minőséget. Ez magyarázza a tényt, hogy gyermekeink kiemelkedő eredményeket mutatnak körzeti, megyei, országos versenyeken.

VISSZAPILLANTÁS

Most visszapillantunk, s ennek célja az önértékelés kijelentése. Az idők és körülmények, feladatok, célok változnak az idők folyamán, de a dolog lényege: az egyes emberre eső elvégzendő feladat minősége. Mindahányan tettünk, tenni akarunk valamit ennek a világnak a megváltoztatásáért, amiben élünk. A hangsúly a közösséget érintő tevékenységen van. Feljegyeztük az emlékezetre méltó tevékenységeket. A tabló nagyon színes: versenyekre jártunk, olvastunk együtt, moziba, operába, színházba mentünk, Mikulásfutásban, Nyuszifutásban, jótékonyági tevékenységeken vettünk részt, kirándultunk, hogy néhányat

említsek. *„Az érdekes dolgokkal telehintett idő, örömtől ujjongó idő- ez az a korszak, amely később hosszúnak tűnik fel az ember emlékezetében. Az eseménytelenségben nincsenek oszlopok, amelyekre ki lehet feszíteni az időtartamot.”* (Steinbeck)

Omló egek alatt dolgoztunk, „a szellem erejével próbáltuk megtartani magunk, megőrizni pusztá létünket.”(Sütő A.) De a megmaradás falai ölelik át lelkes, égtartó közösségünket, és meggyőződésünk, hogy mindaddig állnak e falak, amíg magyarul szólnak szavaink.

Kis Angéla

8. Szakmai beszámolók a 2016-2020-as időszakra

a. 2016 – 2017

Anyagi fejlesztések:

- tornaterem felavatása
- focipálya megépítése
- minden osztály digitális táblát és laptopot kapott
- könyvtár bővítése
- plusz alkalmazottak fizetése: 1 kapus, 3 takarító, 1 aligazgató

A diákok tanulmányi eredményei:

- 87%-os érettségi átlag (a megyei 82%-hoz és az országos 71%.hoz képest)
  - 100%-os érettségi átlag matematikából
  - a képességvizsgán a legjobb magyar gyerek a mi iskolánk diákja lett (Demeter Lehel)
  - sok **versenyen** vettünk részt, 460 gyerekből 200 jutott el versenyekre
  - kimagasló eredményeket is elértünk:
1. 10-es a Mikes Kelemen Magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny megyei szakaszán (Demeter Lehel), ugyanitt Kiss Csenge, Filep Eszter és Zsekán Tímea dicséretet kapott
  2. Első díj és harmadik díj a Kriza János mese- és balladamondó verseny megyei szakaszán (Kiss Csenge és Kiss Lilla)
  3. első díjat nyert Réti Blanka az *Őszirózsa népdaléneklő verseny* megyei szakaszán, 2. díjat Casian Anett és 3. díjat ugyanazon a versenyen Katona Krisztina
  4. Nagy Márton filmje az Amerikai konzulátus által szervezett verseny 3. díjazottja lett
  5. a történelem olimpia megyei szakaszán Orbán Szabolcs dicséretet kapott
  6. a matematikusok sem maradtak el a sorban, Demeter Lehel a *Zrínyi Ilona matematika versenyen* megyei 2. lett, Juhos Bálint pedig dicséretet kapott
  7. a *Bolyai matematika csapatversenyen* iskolánk egy csapata 3. lett a megyében
  8. a környezetvédők a *Xantus János vetélkedőn* dicséretesek lettek
  9. a fizikusok a Temesváron szervezett *Hauer Erik fizikaversenyen* 2 díjat és dicséretet kaptak
  10. a sport olimpián két kategóriában is 2. illetve 3. díjat nyert Jenei Malvin és Pap Noémi

A tanárok is továbbképezték magukat:

- digitális képzés, hogy az iskola felszereltségét használni tudjuk

- más továbbképzőkön is részt vettek, a szakjuknak megfelelően
- címzetes lett Bándi Gyöngyi földrajztanárnő

Iskolán kívüli tevékenységeink:

- elindult az iskolarádió, az iskolaújság, a diáktanács megszervezte az első *Diáknapokat*
- megyei projektet indítottunk *Játék és népi hagyomány* címmel (folytatva a Téka Alapítvány, Sünike Óvoda és 1-es Iskola projektjét)
- testvériskolai kapcsolatot kötöttünk a maroshévízi Kemény János Líceummal
- partnerkapcsolatokat kötöttünk különböző intézményekkel
- versenyeket szerveztünk: a *Sütő György* matematika versenyt és a *Pörgettyű* nyelvi kreativitás versenyt
- sok iskolán kívüli tevékenységet szerveztünk a diákoknak:
  1. az Iskola másként héten kézműves tevékenységeket tartottunk, filmversenyt szerveztünk, ahol a 25 településről érkező diákjaink bemutathatták szülővárosukat/szülőfalujukat, kirándulásokat szerveztek a kollegák Dévára, Szovátára, Torockóra, Nagybányára
  2. adventi koszorú-készítő versenyt szerveztünk
  3. kisiskolásaink részt vettek a *Betlehemes fesztiválon*
  4. karácsonyi vásár
  5. *Európa napja*
  6. *A magyar költészet napját* vers-versennyel ünnepeltük
  7. megemlékeztünk 1948-ról, 1956-ról
  8. a tavaszi szünidőben Auschwitzba szerveztünk kirándulást tanároknak, diákoknak egyaránt
  9. nagyon sok sportvetélkedőn nyertek a kosárlabdás, kézilabdás, focista csapatai az iskolának
  10. igyekeztünk karitatív tevékenységeken is részt venni, így a Mikulásfutás és a Nyuszifutás után a begyűlt ajándékokat a gyermekkórházban osztottuk ki
  11. a diákok egészségére és biztonságára való tekintettel drogellenes tevékenységeket is tartottunk, szakemberek segítségét kértük a megelőzés céljából
  12. tartottunk pályaorientációs tréninget, hogy a leérettségizett diákjaink jó választásait is biztosítsuk

13. többször látogattunk diákjainkkal kolozsvári egyetemekre, az általuk szervezett nyílt napokra

14. diákjaink budapesti tanulmányúton voltak a Rákóczi szövetség jóvoltából, és Brüsszelbe is eljutottak ketten

b. 2017 – 2018

A diákok tanulmányi eredményei:

- 82,87%-os sikeres érettségi átlag (a megyei 81,14%-hoz és az országos 67,7%-hoz képest)
- sok **versenyen** vettünk részt, az iskolánk 456 tanulója közül 200 diák vett részt valamilyen versenyen és 84 nyert: 39 elemis, 19 általános iskolás, 26 középiskolás
- kimagasló eredményeket is elértünk:
  1. az iskolánk diákjaiból álló Ördögös Zenekar a *Fölszállott a páva* vetélkedőn döntős lett és Aranypáva díjat kapott
  2. megnyertük Erdély egyik nívós versenyét, az *Örökségünk Őreit*, ezért szeptemberben iskolánk 13 diákja és 2 tanárja (Székely Melinda és Riti József Attila) Bruxellesbe látogathatott az Európai Parlamentbe
  3. két első díjat szereztek diákjaink a *Kriza János mese- és balladamondó verseny* megyei szakaszán (Kiss Csenge és Kiss Lilla), illetve az elemisek kategóriájában egy második díjat (Felszegi Imre), a verseny országos szakaszán pedig 2. díjat nyert Kiss Lilla
  4. iskolánk egy diákja különdíjat kapott az *Aranka György Nyelv- és Beszédművelő Verseny* országos szakaszán
  5. az *Őszirózsa népdaléneklő verseny* megyei szakaszán diákjaink különböző korosztályban két első díjat (Réti Blanka, Gajdos Krisztina), egy második díjat (Farkas Zsófia) és két dicséretet nyertek
  6. a *Kallós Zoltán Népdalvetélkedő* megyei szakaszáról 4 első díjjal és egy második díjjal tértek haza tanítványaink
  7. 4 megyei dicséret a történelem tantárgyversenyen, 1 a magyar nyelv és irodalom tantárgyversenyen minket illetett
  8. az *Aranytoll meseíró verseny* elemiseknek szervezett megyei szakaszán is volt első díjasunk

9. a *Fürkészhelyesírási verseny* elemiseknek szervezett körzeti szakaszán két első díjat, két második és egy harmadik díjat nyertek tanítványaink, a megyei szakaszon pedig egy harmadik díj volt
10. a *Kányádi Sándor Szavalóverseny* és a *Vidám Versek Szavalóverseny* megyei szakaszán dicséretet nyertek diákjaink
11. a matematikusok sem maradtak el a sorban, a *Zrínyi Ilona megyei matematika versenyéről* 6 dicséretet hoztak haza diákjaink
12. a *Bolyai megyei matematika csapatversenyen* iskolánk egy elemis csapata és két általános iskolás csapata dicséretet kapott
13. a környezetvédők a *Teleki virág honismereti, biológiai és természetismereti vetélkedőn* 5 csapattal jutottak tovább a megyei vetélkedőn
14. a *Kőrösi Csoma Sándor Országismereti Vetélkedő* megyei szakaszán két dicséretet nyertek diákjaink
15. a fizikusok a Déván szervezett *Hauer Erik fizikaversenyen* 3 első díjat, egy második, egy harmadik díjat és egy dicséretet kaptak
16. az *Octavian Larionescu országos fizika-kémia verseny* Lugojon szervezett döntőjéről egy diákunk második díjjal, 2 diákunk dicsérettel tért haza
17. a *Talentum* interdiszciplináris nemzetközi versenyen egy dicséretesünk lett
18. a sport területén a *Kilyéni Péter Emlékversenyen* (női 800 méteres síkfutásban) – megyei 3. díjat nyertünk és más helyi versenyeken is kitüntették magukat diákjaink
19. a történelem versenyek sorában is jeleskedtünk, a *Civitas Fortissima* Balassagyarmaton szervezett nemzetközi csapatversenyen iskolánk egy csapata 3. helyezést nyert el
20. az *1956-os forradalom emlékére szervezett történelmi csapatversenyen* iskolánk középiskolás csapata első lett
21. az *1848-as forradalom emlékére szervezett csapatversenyen* pedig iskolánk egyik általános iskolás csapata szintén első díjas lett, egy másik csapata pedig dicséretes
22. a *Corvin Mátyás Rajz- és Történelmi verseny* országos szakaszán országos harmadik díjat nyertek tanítványaink
23. egy országos szintű online plakátversenyen 3 díjat nyertünk
24. ... és számos más versenyen mutatták meg tudásukat diákjaink!

A tanárok ebben az évben is továbbképezték magukat:

- 19 tanár digitális képzésen vett részt
- más továbbképzőkön is részt vettek, a szakjuknak megfelelően

- 1 tanár tett véglegesítő vizsgát, 3 tanár szerzett 2. fokozatot, egy tanár kapott doktori címet

Iskolán kívüli tevékenységek széles skáláját mutathatjuk fel, a legfontosabbak:

- az iskolarádió új programokat vezetett be
- részt vettünk diákjainkkal és a Téka Alapítvánnyal a Budapesten szervezett *Szórvány napján*
- a mi iskolánk biztosította a helyszínt a *Tanítók megyei tanácskozásának* is, illetve az *Egyiskolás Szórványmegyék Országos Találkozójának*, ahol bennünket is érintő sürgetős oktatáspolitikai kérdéseket vitathattunk meg
- a tavalyi tanévben a mi iskolánkban szervezték meg a magyartanárok az *Aranka György Nyelv- és Beszédművelő Verseny* általános iskolásoknak szóló megyei szakaszát, és a jó szervezésnek köszönhetően idéntől a verseny örökös helyszíne leszünk
- folytattuk tevékenységeinket a maroshévízi testvériskolával
- partnerkapcsolatokat kötöttünk különböző intézményekkel
- igyekeztünk az óvodás és a kisiskolás korosztály között kapcsolatot teremteni, az óvodásoknak megmutatni az iskolát, ezért létrehoztuk a *Szomszédoló projektet*, amely keretében többször hívtuk meg iskolánkba az ovisokat, és ellátogattunk a mi kisiskolásainkkal nemcsak az óvodákba, hanem visai, ördöngösfüzesi és válaszüti partnereinkhez is
- a *Nyelvünk határai - világunk határai* projekt tevékenységei révén igyekeztünk az anyanyelvre, a kreatív gondolkodásra nevelni diákjainkat: kortárs olvasókört szerveztünk, nyelvi versenyt szerveztünk, írókat hívtunk meg, bekapcsolódtunk a Kolozsvári Magyar Színház *Eszik vagy isszák* középiskolásoknak szóló projektjébe, így többször jártunk színházban
- az *Önismereti és pályaorientációs* projekt keretében, a Téka Alapítvánnyal közösen heti rendszerességgel önismereti tréningeket tartottunk
- *A víz és fontossága projekt* keretében a diákok egy csapata a Tarnita-i víztárolónál tett látogatást és egy másik csapat a szamosújvári szennyvíztisztító állomásnál
- az *Osonó Színházat* is vendégül láttuk, ők workshopot is, előadást is tartottak diákjainknak, de nálunk koncertezett a *Folk Embassy* zenekar is, sőt a diáknapok keretében a *Koszika and Jazzband* zenekar is, őket a Téka Alapítvány anyagi hozzájárulásának köszönhetően láthattuk vendégül
- közösségi adventi gyertyagyújtást, illetve adventi koszorú-készítő versenyt szerveztünk
- bekapcsolódtunk a *Reformáció 500* évfordulóját ünneplő rendezvénysorozatba, és egyéni tevékenységeket is tartottunk ebben a témában

- nálunk volt a rendkívüli népszerűségnek örvendő *Kontraszt* kiállítás, illetve a *Soli Deo Gloria – Reformáció 500* vándorkiállítás
- kisiskolásaink részt vettek a *Betlehemes fesztiválon, megünnepelték a 100. iskolánapot*
- karácsonyi vásárt szerveztünk
- versenyeket szerveztünk: a *Sütő György* matematika versenyt és a *Pörgettyű* nyelvi kreativitás versenyt a Téka alapítvány közreműködésével
- *Játék és népi hagyomány* címmel a Téka alapítvány segítségével népi gyermekjáték találkozót szerveztünk
- az Örökségünk Őrei verseny nyertes csapata és más önkéntesek megszervezték az első *Kornis napot* a szentbenedeki kastélynál
- az *Iskola másként* héten igyekeztünk színes tevékenységeket kínálni
- a diáktanács megszervezte a második *Diáknapokat*
- *megünnepeltük Európa napját, A magyar költészet napját, a Népviselet napját, A magyar kultúra napját*
- megemlékeztünk az 1848 -as és 1956-os eseményekről
- nagyon sok sportvetélkedőn nyertek az iskola csapatai
- igyekeztünk **karitatív** tevékenységeken is részt venni, így a *Mikulásfutás* és a *Nyuszifutás* után a begyűlt ajándékokat a gyermekkórházban osztottuk ki
- pályaaorientációs tréninget is szerveztünk, hogy a leérettségizett diákjaink jó választását is biztosítsuk
- többször látogattunk diákjainkkal kolozsvári egyetemekre, az általuk szervezett nyíltnapokon
- a nyár folyamán a Téka Alapítvánnyal közösen egy vakoknak (de látóknak is) szóló kiállítást nyitottunk meg az iskolában Mátyás emlékére
- szintén a nyár folyamán iskolánk adott helyszínt a Téka alapítvány által szervezett gyerekeknek szóló román tábor, kézműves tábor és honismereti táboroknak, ugyanakkor a tematikus heteken iskolánk tanítói foglalkoztatták a gyerekeket

Anyagi fejlődés terén:

- nagy köszönetet szeretnénk mondani azért a közösségi összefogásért, amit városunk lakossága bizonyított játszóterünk anyagi szükségleteinek előteremtésében
- szintén köszönetet szeretnénk mondani a Téka Alapítványnak, aki nemcsak megszervezte és összegyűjtötte az anyagiakat, hanem a konkrét kivitelezést is megvalósította

c. 2018 – 2019

A diákok tanulmányi eredményei:

- 82%-os sikeres érettségi átlag (a megyei 80,4%-hoz és az országos 67,2% hoz képest)
- a képességvizsgán 96,55%-ra teljesítettek diákjaink, a 73% országos, a 87,44% megyei arányhoz képest - emellett a megye 29 általános iskolája közül mi a negyedik helyen álltunk az Apáczai, a Báthory és a János Zsigmond kolozsvári elitiskolák után, sőt iskolánk egyik nyolcadikos diákja a megyei második legjobb jegyét írta
- sok **versenyen** vettünk részt, az iskolánk 460 tanulója közül 375 diák vett részt valamilyen versenyen és 28 ért el helyezést: 6 elemis, 4 általános iskolás, 17 középiskolás
- kimagasló eredményeket is elértünk:
  - 25. első díjat szerzett diákunk az *Országos Regemondó Versenyen*
  - 26. 3. díj a *Talentum* interdiszciplináris versenyen
  - 27. A Civitas Fortissima nemzetközi versenyről iskolánk egy csapata 3. díjjal tért haza
  - 28. a matematikusok sem maradtak el a sorban, a *Zrínyi Ilona megyei matematika versenyről* 1. díjjal tért haza egyik elemis diákunk, egy általános iskolás diákunk pedig 2. díjjal, és a harmadik díjat is elhozta szintén egy általános iskolás diákunk
  - 29. a *Kányádi Sándor Szavalóverseny* megyei szakaszán első díjat nyert diákunk
  - 30. diákjaink a *Kriza János mese- és balladamondó verseny* megyei szakaszáról 2. és 3. díjjal tértek haza
  - 31. az *Őszirózsa népdaléneklő verseny* országos szakaszán diákjaink különböző korosztályban három második díjat nyertek
  - 32. a *Bolyai megyeiközi matematika csapatversenyen* iskolánk diákcsapata a 3. díjat nyerte
  - 33. a *Mikes Kelemen Magyar nyelv és irodalom tantárgyversenyen* minket illetett a második hely, amelyet egy kilencedikes diákunk hozott
  - 34. a *Fürkész helyesírási verseny* elemiseknek szervezett körzeti szakaszán iskolánk egy elemis diákja 3. díjat nyert
  - 35. a fizikusok a Déván szervezett *Hauer Erik fizikaversenyről* 1,2. és 3. díjjal tértek haza
  - 36. a Kornis kastélyt örökbe fogadó csapat idén is versenyzett, és első díjazást nyert a megyei szakaszon
  - 37. a sport területén is kitüntették magukat diákjaink
... és számos más versenyen mutatták meg tudásukat!

A tanárok is továbbképezték magukat:

- különböző továbbképzőkön vettek részt, a szakjuknak megfelelően

- 1 tanár szerzett 2. fokozatot, két tanár végzi a doktori iskolát, két tanár már rendelkezik doktori vizsgával
- 1 tanár szerzett első fokozatot, Riti József Attila címzetes tanár lett.

Iskolán kívüli tevékenységek széles skáláját mutathatjuk fel, a legfontosabbak:

- **iskolarádiót** és iskolaújságot működtetünk
- a mi iskolánkban másodjára szervezték meg a magyartanárok az *Aranka György Nyelv- és Beszédművelő Verseny* általános iskolásoknak szóló megyei szakaszát
- *Játék és népi hagyomány* címmel a Téka Alapítvány segítségével **népi gyermekjáték találkozót** szerveztünk, amely idén bekerült a megyei versenyek közé is (CAEJ 25)
- az Örökségünk Őrei verseny nyertes csapata és más önkéntesek megszervezték **II. Kornis napot** a szentbenedeki kastélynál a Téka Alapítvány jelentős anyagi hozzájárulásának köszönhetően
- folytattuk tevékenységeinket a Maroshévízi **testvériskolával** és az abai Attila Király Gimnáziummal, testvérkapcsolatot létesítettünk a pécsi Cserepka János iskolával
- a *Határtalanul* pályázat keretében két magyarországi kiránduláson is részt vehettek 70 diákunk, Miskolcon és Kiskunhalason, a tavaszi szünetben pedig tanárok és diákok együttesen vehettek részt a Prágába szervezett kiránduláson, illetve Bruxellesben bemutatták a Kornis kastély ügyét
- a **toborzás** minden évben iskolánk fő tevékenysége, ezért a Téka Alapítvány segítségével igyekeztünk minél több iskolába eljutni, sőt az elemiseknek is szerveztünk szülői napot
- a Téka Alapítvány és a választói Kallós Zoltán Alapítvány szórványkollégiumaival közösen szakmai hétvégén vettek részt a tanárok, ahol megbeszélhették a szórványoktatás iskolánkban fellépő problémáit, a terveket, a közös célokat, de a problémákat is
- folytattuk elkezdett **projektjeinket**
- a *Szomszédoló projekt* keretében többször hívtuk meg iskolánkba az ovisokat, de ellátogattunk a mi kisiskolásainkkal nemcsak az óvodákba, hanem a visai, az ördögösfüzesi és választói partnereinkhez is
- a *Nyelvünk határai - világunk határai* projekt tevékenységei révén igyekeztünk az anyanyelvre, a kreatív gondolkodásra nevelni diákjainkat: kortárs olvasókört szerveztünk, megszerveztük mindhárom oktatási szinten a Pörgettyű nyelvi versenyt, kortárs írókat hívtunk meg, irodalmi kirándulást szerveztünk Marosvécsre, bekapcsolódtunk az olvasómaratonba, bekapcsolódtunk a Kolozsvári Magyar Színház *Eszik vagy isszák* középiskolásoknak szóló projektjébe, így többször jártunk színházban

- *A víz és fontossága projekt* keretében a diákok több csapata a szamosújvári szennyvíztisztító állomásnál járt, és sok más tevékenységet szervezett
- *Az örmény kultúra megismerése projekt* célja városunk történelmi hagyományainak a megismerése volt
- **gyereknapi** alkalmából a tanítók színes tevékenységeket szerveztek
- nálunk koncertezett a *Kolompos Zenekar* zenekar, sőt a diáknapi keretében a *USNK* zenekar is, őket a Téka Alapítvány anyagi hozzájárulásának köszönhetően láthattuk vendégül
- az elemisek megünnepelték a *100 iskolanapot*
- **karácsonyi** vásárt szerveztünk, farsangi mulatságot, adventi gyertyagyújtást koszorúkészítő versenyt, részt vettünk a *Betlehemes fesztiválon*
- az **Iskola másként héten** igyekeztünk színes tevékenységeket kínálni: prevenciós tevékenységeket a Bonus Pastor Alapítvány partnerségével, ősi magyar kultúránk bemutatása végett egy jurttát állítottak fel a meghívottjaink, kirándultunk (Csalhó, Szeben, Sipote vízesés, Zsibó, Kolozsvár voltak a célpontok), *Fiatalok, sikeresek sokoldalúak* címmel pályaaorientációs képzést tartottunk, filmvetítéseket szerveztünk stb.
- **megemlékeztünk** az 1848 -as és 1956-os eseményekről, részt vettünk a december 1-i koszorúzáson
- a **diáktanács** megszervezte a *gólyabált* és a *2. Diáknapiakat*, amelyet idén is óriási lelkesedéssel fogadott a diákság
- megünnepeltük *Európa napját, A magyar költészet napját, a Népviselet napját, A magyar kultúra napját, A magyar népmese napját, A magyar szórvány napját*
- nagyon sok **sportvetélkedőn** nyertek az iskola csapatai
- igyekeztünk **karitatív** tevékenységeken is részt venni, így a *Mikulásfutás* és a *Nyuszifutás* után a begyűlt ajándékokat a gyermekkórházban osztottuk ki, *A Te csokid is számít* címmel pedig csokoládégyűjtő akciót szervezett a DT a kolozsvári AXA Gyermekotthon számára, a kisiskolások pedig szintén ajándékgyűjtést szerveztek karácsony közeledtével
- **pályaaorientációs** tréninget is szerveztünk, hogy a leérettségizett diákjaink jó választását is biztosítsuk, meghívottunk volt a Sapientia Tudományegyetem, többször látogattunk diákjainkkal kolozsvári egyetemekre az általuk szervezett nyílt napokon
- a negyedik, nyolcadik és a középiskolás **ballagás** minden évben iskolánk legszebb ünnepe, amikor diákjaink nagyrésze népviseletbe öltözve búcsúzik – ezeket a viseleteket köszönjük a Tékának
-

Anyagi fejlődés terén:

- köszönetet szeretnék mondani a Téka Alapítványnak, aki rendszeresen támogatja intézményünket

Székely Melinda

9. Kiállítások az iskolában

Történelem - földrajz szakos tanár vagyok, de a hagyományos oktatás mellett számos egyéb alkalmat is megragadok annak érdekében, hogy diákjaim megismerjék a történelmet és a múltat. Egy ilyen alkalom a fotókiállítás is. Iskolánk négyéves fennállása alatt több kiállítást is szerveztünk az iskolában. A kiállítás helyszíne majdnem mindegyik alkalommal az iskolánk földszinti folyosója volt, ami így rendhagyó kiállítóteremmé alakult.

Az első kiállításra már alakulásunk első évében, 2016 őszén került sor, amikor a Sapientia Tudományegyetemmel közösen, Murádin János Kristóf történész és gulágkutatónak köszönhetően, egy hét erejéig iskolánk második emeleti folyosóján kiállítottuk a Sapientia Tudományegyetem Gulág emlékkiállítását, amely a *"Meghalni könnyebb, mint elválni" Erdélyi magyar civilek szovjet fogságban 1944-1949* címet viselte. A kiállítást Murádin János Kristóf előadása nyitotta meg.

A következő kiállításra 2017 májusában került sor, amikor a jómagam által Auschwitzben készített fotókat fehér-fekete nyomtatásban állítottuk ki. A kiállítást, melyet nagyszámú közönség látogatott meg, a Téka Alapítvány elnöke, Balázs Bécsi Attila történész nyitotta meg.

A reformáció 500. emlékévéhez három kiállítással csatlakoztunk. Az első szintén egy fotókiállítás volt, melynek címe *"Erős várunk nekünk az Isten"*. Az én képeimen kívül pár diák fotóit is kiállítottuk. Pontosabban: Budai Eszter, Felszegi Kincső, Felszegi Tünde, Soós Matild, Tóbiás Helga-Hanna és Vigh Emese képeit. A második kiállításra szintén 2017 őszén került sor, amikor Sükösd Ildikó, református vallástanár a diákokkal közösen régi egyházi könyveket gyűjtött össze és állított ki. A reformáció 500. évfordulójával kapcsolatos harmadik kiállításra 2018. februárjában került sor, amikor Szamosújvárra is eljutott a Soli Deo Gloria című vándorkiállítás Magyarország kolozsvári főkonzulátusa jóvoltából. A kiállításon jelen volt Szurovszky Katalin konzulasszony is.

Sükösd Ildikó református hittantanár kezdeményezésére egy erőszakellenes multimédiás kiállítást is elhoztak iskolánkba.

2017. december 18-án a Szent László emlékév keretén belül Paróczi Ákos Petőfi programos ösztöndíjas, Lukács-Erdei Ibolya és Riti József Attila történelemtanárok az iskolában is megnyitották a Szent László életét bemutató vándorkiállítást.

2018 júniusában rendhagyó kiállításnak adott otthont iskolánk. A Téka Alapítvány szervezésében Mátyás király korát idéző tárgyakat tapinthatnak, illetve a reneszánsz korra jellemző illatokat szagolhattak a résztvevők. Mindezt bekötött szemmel tették, ezért a kiállítás a Mátyás láthatatlan világa nevet kapta. A kiállítás megálmodója és kivitelezője Rariga Imola volt.

Riti József Attila

10. Várak, tornyok, templomok, városok...

2016 októberét írtuk, ekkor született meg az ötlet, hogy az iskolai kirándulásokkal lépjük át akár az ország határait is. Az elkövetkező tanévek tavaszi vakációiban iskolánk lelkes tanár-diák csapata jóleső izgalommal indult első alkalommal Lengyelország, majd következő évben Szlovákia és Csehország felé.

Tartalmas, kalandos és igazán izgalmas kirándulásokban volt részünk, ahol maga az utazás is egy élmény volt, az úticélok látványosságai pedig életre szóló, maradandó nyomot hagytak mindannyiunkban.

Lengyelországi utazásunk első állomása a Magas Tátra impozáns völgyében fekvő kisváros, Zakopane volt. Az évente több mint 9 millió turistát fogadó téli fővárosban a legalacsonyabban és legmagasabban lévő pont között majdnem 1600m szintkülönbség van.

A síelés, késő tavaszi hóesések, egyedülálló piac, hengeralakú kézműves juh- és kecskesajtok, jobbnál jobb ételek - általában ez jut az emberek eszébe a lengyel Tátra égbövééről.

Szemet gyönyörködtető panoráma, bokáig érő áprilisi hótakaró, friss hegyi levegő ez fogadott bennünket.

Krakkó és környéke utazásunk következő állomásai. Az egykori főváros felfedezésére egy teljes hét sem elegendő. Már ott eldöntöttük, hogy ide mielőbb visszatérünk! Ezúttal csak két nap állt rendelkezésünkre.

A város utcái hűen tükrözik a királyok és királynők lábnyomait, falai még emlékeznek a világháború szörnyűségeire, ugyanakkor a kommunizmus szelleme is eléggé megsebezte. Mégis végtelenül inspiratív, romantikus, vendégszerető, optimista látványt nyújt minden zegzuga. Ott-tartózkodásunk alatt minden porcikánkkal „itt és most” éltünk.

Krakkó a Visztula folyó partján terül el, közelében a Tátra északi nyúlványai kapaszkodnak a magasba, de maga a város síkvidék jellegű területen fekszik. Mindössze a mészkőből álló Wawel domb emelkedik néhány tíz méterre a Visztula fölé. Itt található a város legrégebbi épületrendszere a királyi palota, a Wawel székesegyház, Vikáriusok háza, templomok, tornyok. Ezek többsége a középkorban illetve a reneszánsz korban épült, ekkor innen irányították a lengyel államot. Azt mondják, hogy a Wawel várfalai mögött valamikor egy sárkány élt, és ez a legenda meg is magyarázza, miért árulnak minden sarkon plüss-süsüket ezen a mészkő-szigeten.

A város leglátogatottabb helye a legtöbb krakkói képeslapon megtalálható, a kor építészeti stílusát megelevenítő Óváros, Európa egyik legnagyobb középkori főtere. Gyalogszerrel könnyen bejárható, megannyi látnivalóval. Domináns pontja a piros, kéttornyú Mária templom. A rideg külsejű gótikus épület belseje igen gazdagon díszített.

A Főtér közepén áll Lengyelország legrégebbi kereskedőháza, a Posztóház, melyben krakkói élménytárgyakat és népművészeti cikkeket vásároltunk. A Főtérről kiinduló vagy az őt körülvevő kis utcákban szinte minden megtalálható, ami a város egyedi és megismételhetetlen hangulatát adja. Hihetetlen, hogy Krakkó óvárosa szinte érintetlenül úszta meg a sok viszontagságot.

A különleges atmoszférájú város talán legérdekesebb látványossága a Schindler gyár volt. Az itt berendezett kiállítás semmiképpen nem nevezhető hagyományos kiállításnak, mert annyira erőteljesen és élethűen tárta elénk a múltat, hogy sokszor beleborzongtunk Lenyűgöző módon szemléltette a félelmet, a bizonytalanságot, a fájdalmat és a rémületet, mely nem csak a zsidókat, hanem minden krakkóit hatalmába kerítette a háború alatt.

Felkavaró időutazás volt, amelyet másnap is folytattunk a várostól 70 km-re található kisvárosban. Auschwitz az ember embertelenségének tanúvallomása, temető, emlékezet-emlékmű, A világ talán leghíresebb koncentrációs tábora, olyan múzeum, amely legemlékezetesebb, amit valaha láttunk.

Utazásunk utolsó célpontja az ország egyik legértékesebb idegenforgalmi látványossága egy sóba dermedt csodavilág volt, több emelet mélyen a föld alatt. A wieliczki sóbánya 1978-tól az UNESCO-világörökség része, 1989-től pedig Lengyelország történelmi emlékhelye. A fenséges sószobrok, só domborművek, izgalmas tárnák, termek, kápolnák, tavak mellett legendákban, történetekben is gazdag wieliczki sóbánya története ráadásul egy magyar szál miatt is különleges volt a lelkünknek. Igazi történelmi és geológiai kalandban volt részünk a közel kétórás földalatti séta folyamán.

A számtalan felfedezett műemlék és épület, az érdekes múzeumok, hangulatos utcák, a lengyel gasztronómia, az emberek kedvessége, legendák és misztikus történetek, az éjszakába torkolló esti séták és beszélgetések mind olyan felejthetetlen élmények, melyekre nosztalgikus hangulatban, de szeretettel gondolunk vissza.

Szlovákia és Csehország volt iskolai kirándulásunk következő úticélja, 2019-ben. Ezúttal nyugatabbra, kissé távolabb merészkedtünk, és legalább annyira érdekes, izgalmas és kalandos, kiruccanásban volt részünk.

Az utazás maga volt a fáradtság és nyugtalanság keveréke, ennek ellenére a kirándulás minden perce életre szóló élményt jelentett.

Utazásunk első állomása a festői szépségű dunai főváros, Pozsony volt. Sok európai városhoz hasonlóan Pozsony is gazdag történelemmel és kultúrával rendelkezik. Bár nem számít nagyvárosnak, félmilliónál is kevesebb ember él itt, és a turisták hada sem özönli el folyamatosan, talán pont ez teszi annyira barátságossá és könnyen felfedezhetővé. Leghíresebb látnivalója a Duna és a város feletti dombon magasodó pozsonyi vár. Annak idején Mátyás király és Mária Terézia is gyakran tartózkodott itt a várban, koronázások történtek, de sajnos tragikus események színhelye is volt, itt írták alá az aradi vértanúk halálos ítéletét.

Pozsony belvárosa különösen érdekes volt, a macskaköves utcák, régi épületek, a dolgozó ember szobra, az Ufó híd és étterem mind olyan látnivalók, amelyek a múlt és jelen érdekes ötvözését sugallták.

Kirándulásunk következő állomása és egyben célpontja Prága volt, A cseh fővárost olyan jelzők illetik, mint a száztornyú város, arany Prága, vagy csak pusztán a városok királynőjeként emlegetik. A változatos földrajzi elhelyezkedés páratlan bájt és lenyűgöző látképet kölcsönöz ennek a településnek.

A kilenc dombra épült városban 31 km hosszan kanyarog a Moldva, ami felett 16 híd ível át. A folyó ágai számos szigetet ölelnek közre, mindemellett hegyekben, dombokban, tavakban és erdőkben is gazdagon bővelkedik Európa egyik lehangulatosabb és a legtöbb építészeti stílust felvonultató városában egy percre sem unatkoztunk. Az egyedülállóan hangulatos utcákon, tereken, hidakon sétálva olyan érzésünk volt, mintha visszautaznánk az időben. Lenyűgöző helyszíneket találtunk a varázslatos hangulatú várnegyedben. Itt található többek között a Szent Vitus székesegyház, a Szent György bazilika, a királyi palota, a múltban börtönként működő Daliborka torony és Prága legkisebb utcája az Arany utcácska. Az icipici házakban eleinte íjászok, majd aranyművesek éltek, de megtekinthető egy jósnő lakhelye, egy kocsmá, egy gyógynövénybolt, sőt, Franz Kafka átmeneti háza is, de időszakos kiállításokat és szuvenírárusokat is találtunk.

A hangulatos, Prága egyik fő látványosságának számító Károly hídon áthaladva kétoldalt 30 darab, barokk stílusban készült szoboralak kísért. Grafikusokkal, utcazenészekkel, mutatványosokkal, különleges kézműves termékeket, ékszereket árusítókkal találkoztunk.

A Károly-híd óvárosi végén áll a gótikus stílusban épült Óvárosi hídtorony. az Óvárosi tér innen csak néhány percnyi sétára volt. A Városháza impozáns épülete mellett a tér leghíresebb látnivalója az Orloj, az 1410 -ből származó, ma is működő csillagászati óra. A lenyűgöző méretű szerkezet nemcsak az időt mutatja, hanem a hónapok és az évszakok mellett a Nap és a Hold mozgását, valamint az állatöv jegyeit is. Ablakaiban mindennap reggel 9 és este 9 között óránként látványos bábjáték zajlik az apostolok és más figurák vonulásával, akik életünk idejének jelképes, de valós múltását érzékeltették. A tér közepén Husz János szobra áll, gyönyörűek voltak a teret övező paloták is, a 14. századi gótikus Tyn templom belső szépsége is lenyűgöző volt.

Az Óvárosi tértől kb. 10 percre található a Vencel tér, ahol az ország védőszentjének, Szent Vencelnek a lovas szobra látható, mögötte pedig a Nemzeti Múzeum épülete. Az új városrészben található téren a középkorban lóvásárokat tartottak, de a történelem során több jelentős esemény helyszíne is volt. Itt gyűjtötte fel magát a prágai tavasz leverése elleni tiltakozásul két diák, és itt voltak a legnagyobb tömegdemonstrációk 1989-ben, a bársonyos forradalom idején. Ma sugárút fut a tér két oldalán, éttermek, szállodák, sörözők várják a nyüzsgő tér közelében ücsörgő turistákat.

Prágát örökre szívünkbe zártuk, páratlan élményekkel gazdagodtunk és úgy éreztük, hogy minden apró darabja, szeglete érdekes mesét tudna mondani.

A hosszú, végtelenül fárasztó és kimerítő hazaút nem riasztott vissza attól, hogy folytassuk a következő külföldi kirándulás szervezését. Tervünk ezúttal Isztambul meghódítása lett volna. Reményeink szerint talán jövőre sikerülni fog.

Bándi Gyöngyi

Iskolánk csapata Székely Melinda és Riti József Attila tanárok irányítása alatt megnyerte az Örökségünk őrei kolozsvári döntőjét, melynek fődíja egy brüsszeli kirándulás volt.

A háromnapos kirándulásra 2018 őszén került sor, amikor betekintheztünk a Bruxellesben székelő Európai Parlament munkájába és közelről kaptunk az Európai Unió működéséből. Ezek mellett meglátogattuk az Európai Parlament múzeumát, a Parlamentáriumot, és vezetett séták segítségével megismerkedtünk a belga főváros belvárosával, fontosabb turisztalátványosságaival és remek csokoládéjával.

Riti József Attila

11. Az elemi tagozat kirándulásai

2016 – Epreskert, IV. osztály, Vigh Emese és Dávid Noémi

2016. június, I osztály, Botanikus kert, mozi, Kolozsvár (Filep Ildikó, Kaszián Etelka)

2017 június 6, 7 - elemi osztályok kirándulása (zsibói botanikuskert, Szilágybagos)

2017. szeptember 29 – válaszüti kirándulás, III. osztály (Fodor Emőke, Juhos Helga) -
múzeumpedagógiai foglalkozás a magyar népmese napja alkalmával, találkozás a helyi
harmadikosokkal

2017. október 17. - Marosvásárhely- minden elemi osztály (Kultúrpalota, vár, állatkert)

2018 – Déva, Vajdahunyad, Gyulafehérvár- III. és IV. osztály (Fodor Emőke, Juhos Helga,
Dániel Melinda, Kis Angéla)

2018. április 26 – Koltó – Nagybánya, előkészítő (Vigh Emese, Felszegi Melinda) - II osztály
(Liszicsán Enikő, Puskás Etelka)

2018. jún. 6 – Parajd –Szováta- előkészítő osztály (Vigh Emese, Felszegi Melinda), III. osztály
(Filep Ildikó, Kaszián Etelka)

2018 – Vajdahunyad, II. osztály (Filep Ildikó, Kaszián Etelka)

2018.okt.16., Ördöngösfüzes – I. oszt. (Vigh Emese, Felszegi Melinda)

2019. ápr.16, Állatsimogató, botanikuskert - I. oszt. (Vigh Emese, Felszegi Melinda), előkészítő
osztály (Daniel Melinda, Kis Angéla)

2019. június 4, Csúcsa, Nagyvárad, Félix- IV. osztály (Fodor Emőke, Juhos Helga)

2019. június, Gyulafehérvár, III. oszt, (Kaszián Etelka, Filep Ildikó)

2019. jún. 7, kolozsvári repülőtér, Havasrekettye, Körösfő-I. oszt. (Vigh Emese, Felszegi
Melinda)

2019. okt. 16, Szék- II. oszt. (Vigh Emese, Felszegi Melinda)

2019 október, Válaszút és bonchidai kastély- III. osztály (Puskás Etelka, Módi-Biris Erika)

Jótekonysági rendezvények

2018. és 2019.- Adventi kosár – adománygyűjtés gyengébb szociális háttérű diákoknak

2019- adománygyűjtés Noelnek- SMA 1-ben szenvedő kisgyereknek

2020- könyvvásár Noel javára

Partnerkapcsolatok

2019. december 13- Sárospataki Református Kollégiumban vendégszereplés és adventi vásár

2018 – a kolozsvári Onisifor Ghibu IV. osztálya és a IV. osztály (Fodor Emőke, Juhos Helga)

2019 – Báthory István Elméleti Líceum III. osztálya és a III osztály (Filep Ildikó, Kaszián Etelka)

A Kolozsvári Magyar Operával kötött partnerszerződésünk értelmében ingyen busszal és kedvezményesen néztük meg a következő előadásokat.

Programfelelős: Juhos Helga

2017. március. 19 – 60 éves a Napsugár (Kolozsvári Magyar Opera)

2018. január 21 - Árgyéhus királyfi (Kolozsvári Magyar Opera)

2018. október 19 – Csillagkapu előadás (Kolozsvári Magyar Opera)

2019. október 27 – A brémai muzsikusok (Kolozsvári Magyar Opera)

Bábszínházi előadások:

2017. február 1- bábszínház: “A világszép hóember “Hajos János (iskola aula)

2018. március 11 – bábszínház “A sosem kacagó király” (Hajos János, aula)

2019. november 21 – bábszínház “Árvácska”

2020. január 22 - Puck bábszínház munkatársai irodalmi felolvasása

Fodor Emőke

12. Iskolai körök, klubok, partnerségek és testvériskolai kapcsolatok

1.1 Szakkörök és klubok

a. Történelem klub

Már az iskola alapításától kezdődően Riti József Attila történelemtanár irányítása alatt, működik történelem klub az iskolában, melynek tagjai azon diákok, akik érdeklődnek e tantárgy iránt. Taglétszáma állandóan változik, érettségizők, illetve érdeklődők függvényében.

A klub tevékenységei közé tartozik a különböző történelmi filmek megnézése, történelmi vetélkedőkre való felkészülés. A klub egyik eddigi legfontosabb megvalósítása a Riti József Attila történelemtanár vezetése és irányítása alatt havonta kiadott tematikus lap, az *Iskolai Történelmi Magazin (www.tortenelmimagazin.com)*, melynek egyre nagyobb olvasótábora van. Riti József Attila kezdeményezésére (aki egyben a lap főszerkesztője is) a magazint bejelentették a bukaresti Román Nemzeti Könyvtárban, és megkapta az időszaki kiadványok nemzetközi azonosítóját (ISSN – International Standard Serial Number).

b. Olvasókör

A történelmi klub mellett iskolánkban számos más szakkör működik. Az egyik ilyen szakkör az olvasókör, amit Schuller Hajnal és Székely Melinda magyar szakos tanárok irányítanak, és melynek tagjai a középiskolás diákok közül kerülnek ki. Az említett magyartanárnők iskolánk második emeletén egy olvasósarkot is kialakítottak, ahol szünetben vagy órák előtt nyugodtan lehet olvasni vagy társalogni.

c. Labdarúgó és kosárlabda kör

Iskolánk diákjai két sportágban is fejleszthették magukat Virág Csilla és Tasnádi Norbert testnevelő tanárok irányítása alatt. A labdarúgó szakkört Virág Csilla irányította, és részt vehettek rajta úgy általános, mint középiskolás diákjaink. A kosárlabdát Tasnádi Norbert irányítja, s ugyancsak általános és középiskolás diákokat vonz.

1.2 Partnerségek

Iskolánk több intézménnyel kötött partnerségi szerződést az elmúlt négy év során. Az első és legfontosabb partnerünk a Téka Alapítvány, mely megálmodta és létrehozta iskolánkat,

továbbá kiemelt támogatónk is. Diákjaink egy része is az alapítványhoz köthető, ugyanis ők az általuk működtetett szórványkollégium bentlakói.

Egy hazai és egy magyarországi iskolával is testvériskolai viszonyt ápolunk. A hazai iskola a maroshévízi Kemény János Elméleti Líceum, mellyel szoros kapcsolatban állunk, évente kétszer találkoznak diákjaink és a tantestület tagjai, ősszel Szamosújváron, tavasszal pedig Maroshévízen. A magyarországi iskola pedig a pécsi Cserepka János Általános Iskola, Középiskola és Sportiskola. A pécsi iskolával is több közös tevékenységet szerveztünk. 2018 őszén az említett iskola küldöttsége Szamosújváron járt, és a két igazgató aláírta a testvériskolai szerződést. 2019 tavaszán iskolánk hat oktatója vett részt szakmai kiránduláson Pécsen a Cserepka Iskola meghívására. Továbbá 2019 őszén újra vendégeket fogadtunk, a pécsi diákok látogattak el hozzánk.

Riti József Attila

1.3 Szomszédoló - avagy a jó szomszédság a szórványban is nagyon fontos

2016-ban avatták fel Szamosújváron a „Magyar Iskolát”, amely jelenleg a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum nevet viseli. Építtetője a Téka Alapítvány volt a Magyar Kormány támogatásával a polgármesteri hivatal által biztosított telken. Az alapítvány már 2000-től bekapcsolódott a Mezőségi Szórványoktatási Projektbe, kollégiumi ellátást biztosítva a választói Kallós Zoltán Szórványkollégiumból és a környező, csak elemi tagozatos iskolákkal rendelkező falvakból érkező 5-12 osztályos diákoknak. A bentlakás működtetése, a gyerekek délutáni nevelése során kristályosodott ki az ötlet, hogy a szórványoktatás egyik eredményes módja az önálló oktatási intézményből és kollégiumból álló iskolaközpontok kiépítése. Úgy érhetünk el jelentős eredményeket az asszimiláció megfékezésében, ha sokkal erősebb iskolákat, magasabb minőségű oktatást tudunk felmutatni, mint az átlagos többségi intézmények.

Az alapötlet már az volt, hogy olyan iskolát építsünk, amely Mezőségnek, mint régiónak az oktatási zászlóshajója, reprezentatív iskolája legyen. Hitvallásunk is az, hogy iskolánk a híd szerepét vállalja, átmenti a régióból érkező sokszínűséget, értékes egészé formálja azt, és felelősségteljes, kreatívan gondolkodó, nemzeti öntudattal rendelkező egyéneket nevel, akik a kapott értékrendszer mentén megtalálják helyüket globalizálódó társadalmunkban.

Mindennapjainkban a következő alapelveket is szem előtt tartjuk: a Mezőség sokszínűségének értékesítése, igényes munka, az egyéni képességek fontossága, illetve az iskolán kívüli tevékenységek általi nevelés. Másik alapelvünk, hogy nem szabad gyereket elhozni olyan falvakból, ahol működik még iskola, hisz bármilyen közhely is a templom és iskola, megtartó ereje vitathatatlan. A vegyesházasságok aránya Szamosújváron és környékén is növekszik, a környék öregedő és románosodó falvaiban egyre kevesebb a magyar szó. A magyar iskola, mint oktatási alternatíva nem egyértelmű minden vegyes nyelvű családban. Ezért a magyar pedagógusok összefogása nagyon fontos, hogy egyetlen gyerek se „tűnjön el” az oktatási ciklusok között, ne szippantsa be őket a közelséggel kecsegtető román iskola.

A fentiekre építve pattant ki iskolánk tanítóinak fejből a Szomszédoló projekt ötlete: hívjuk be az iskolába a helybeli óvodásokat, a környékbeli elemiseket, hogy a gyerekek barátkozzanak velünk, az épülettel és főleg a gyerekek egymással. Persze, ennek keretét adtunk a projekt által. Körforgásban, iskolánk elemi osztályai kéthavonta egy alkalommal közös tevékenységet szerveztek valamely partnerrel. Partnereink a szamosújvári Sünike és Elvarázsolt Házikó óvodák, és az ördöngösfüzesi óvodások, ahova a jövődöbéli elemiseink járnak, illetve a válaszüti és visai elemisek, akik 5. osztálytól válnak iskolánk tanulóivá.

S nem utolsó sorban a vegyes tannyelvű intézményekben dolgozó (néhol egyedüli magyarként) kollégáinknak szakmai és morális támaszt nyújtani- ez is egy fontos szempont volt. Az ötlet a temesvári Bartók Béla Líceum 5-8. osztályainak a Kultúrpenék nevű projektjének átgondolt változata, illetve a Dúdogató helyi projekt továbbfejlesztése.

Az iskolai szüreti és farsangi buli egy-egy közös játékra ad lehetőséget, de a 2019-ben megszervezett gyereknap is ilyen jó alkalom volt. Ilyenkor vegyes csoportokat alkotva a gyerekek körbejárják a pedagógusok által szervezett műhelyeket, próbákat, majd a végén közös koncert, tánc, kiszabábégetés van. Az őszi kirándulások sokszor a partnerosztályokkal közösen zajlanak, szüreti bemutatón vettek részt a gyerekek.

Nagyon hatásos az előkészítőök óvodalátogatása, mely az első félévben szokott megvalósulni. Az előkészítő osztályosok meglátogatják mindhárom óvodát, ahova a gyerekek jártak. Akik addig oda jártak, megmutatják a többi osztálytársnak a csoportszoba rejtekén levő játékot, esetleg a szekrényt, a kedvenc játékot. Az óvodában maradó gyerekeknek pedig elmesélik, hogy milyen jó is iskolába járni.

A választói iskolába való látogatáskor a Kallós Zoltán Múzeum meglátogatása elengedhetetlen, ahol érdekes múzeumpedagógiai foglalkozásokon vettünk részt. A népmesékből ismert tárgyakat is megismerhetjük itt és a díszítésnél használt motívumokat is.

November-decemberben sok adventi készülődés zajlott közösen, apró, kézműves tárgyak cseréltek gazdát, sok közös karácsonyi ének hangzott el. A Téka Alapítvány Betlehemes Találkozója is egy fontos találkozási alkalom volt, amikor a környékbeli falvak eredeti betlehemeseit láthatjuk színpadon.

Március-április a 100 iskolai nap jegyében zajlott, lévén ez az oktatási alternatíva „ünnepe”. A 100 napos ünnepségre meghívást kaptak a partnerek is.

Május-június a kirándulások időszaka. Egyik évben kilátogattunk a visai és ördögösfüzesi partnerekhez, akiknek előadtuk Bosnyák Viktória A sirály a király című könyvéből írt színdarabot. Az összevont osztályokon tanuló gyerekek nagy hatással voltak a harmadikosra, a szimultán oktatás fogalma is új volt számukra. „Milyen jó, hogy mi külön osztályokba járhatunk, nem kell együtt legyen minden gyerek az órán!” -fogalmazta meg egyik kislány, bár a szimultán oktatásnak előnyeit is el kell ismernünk.

Kollégák értékelése szerint hasznos volt a projekt. A tervezett 23 együttműködő kolléga közül 13 töltötte ki a kérdőívet, mindenikük azt állította, hogy szükség van az együttműködésre. Saját aktivitásukat az 5-ös skálán különböző módon ítélik meg, legtöbbször 3-asra és 4-esre ítélték azt. Negatív tapasztalatként az időhiányt és kommunikációs nehézségeket sorolták fel, illetve, hogy a kezdeti szervezési időszakban nem minden kolléga tudta meg első kézből a projekt létrejöttét. Tiszteletreméltó, hogy mindezek ellenére mindenki a legjobb tudása szerint részt vett, hozzáadta saját értékét, ötletét, idejét. Minden tevékenység megszervezéséhez együttműködés kellett, ez adta a projekt pozitív töltetét. Jobban megismertük egymást, bátrabban kértünk tanácsot, és nyugodtabban vettük át a csoportokat, hisz tudtuk, a legjobb nevelésben részesültek.

Természetesen minden különleges tevékenység többletköltséggel jár. Ezt számunkra az iskola háttérintézményeként működő Téka Alapítvány biztosította.

Zárszóként pedig köszönöm a résztvevő hat intézmény 23 pedagógusának, hogy partnerek voltak. Reméljük, jövőre zökkenőmentesebb, jobban működő kommunikációval, színesebb ötletekkel, tartalmasabb együttlételekkel zárjuk a többi Szomszédolás évet.

Fodor Emőke

1.4 Diáktanács

2016 előtt talán nem is beszélhettünk a szamosújvári magyar oktatás terén egy egységes magyar diáktanácsról. Az oktatás külön intézményekben zajlott, ezért a diákság is több rétegre szakadt, ami azt eredményezte, hogy kevés program, tevékenység került megszervezésre.

2016-ban, a Téka Alapítvány jóvoltából a diákság, a magyar oktatás a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum révén összeforrt. Adott volt egy modern, korszerű iskola, lelkes diákok, rugalmas tanári kar, így elkezdhettük a virágzó diákélet kialakítását az új iskolában.

A Diáktanács megszervezése már az első hetekben megkezdődött az országos szabályzatnak megfelelően. Talán az első iskolai év arról szólt, hogy kiismerjük az iskola adottságait, megismerjük egymást, megkeressük a forrásokat, ahonnan meríteni tudunk, kapcsolatokat hozunk létre más iskolákkal.

Már az első évben a KMDT (Kolozs Megyei Magyar Diáktanács) tagszervezete lettünk, hol mai napig képviseljük a Diáktanácsunkat és az iskolát gyűléseken és rendezvényeken. Emellett tagszervezete vagyunk a MAKOSZ-nak (Magyar Középiskolások Országos Szövetsége) immár 2 éve.

A Szamosújvári KZSDT (Kemény Zsigmond Diáktanács) célja, hogy egy olyan diákéletet teremtsen iskolaszinten, mely egyedi, és lehetőséget nyújt a diákoknak megismerni a világot a tanórákon kívül is. Olyan dolgokat, rendezvényeket, ismereteket kell behoznunk az iskolába, melyeket nem minden nap tapasztalhat, élhet át egy diák.

Ezen gondolatmenetet követve született meg már első évben az iskola szintű Diáknapok megszervezése, mely elsősorban a középiskolás korosztályt szólítja meg. A rendezvény sikere átívelt a következő évekre is, így már négy szervezésen és három lebonyolításon vagyunk túl (a 2020-as Diáknapok a COVID-19 vírus miatt elmaradtak), így bizton állíthatjuk, hogy a Szamosújvári Magyar Diáknapok az iskolánk legszínvonalasabb, legnagyobb horderejű eseményévé nőtte ki magát. A szervezés teljes mértékben a diákok érdeme, szakmai tapasztalatra mindig a tanárainkra és a Téka Alapítványra számíthattunk. A rendezvény által akár 100 + diákot is meg tudtunk szólítani a színes programoknak (rekeszmászás, méta, számháború és még sok más), a koncerteknek (Bagossy Brothers Company, Koszika, USNK) és a jó szervezésnek köszönhetően.

Ilyen nagyobb volumenű rendezvényünk még a karácsonyi vásár, melyet a tanárokkal karöltve szervezünk meg minden évben. A rendezvény lehetőséget nyújt az osztályok közti vásárlásra vagy akár versengésre is, hol az osztályok által készített termékek kerülnek eladásra. A rendezvény nyitott mindenki felé, azért mindig nagy horderejű látogatóval zárjuk az eseményt.

Az idők során rájöttünk, hogy a diákok igénylik a színes és izgalmas rendezvényeket, nyitottak az újra, az ismeretlenre, ismereteiket bővíteni akarják. Így a négy év során számos workshop került megszervezésre. Ilyen volt pl. a VIBE Fesztivál „Hogyan szervezz fesztivált” című előadása, hol betekinthettünk a fesztivál kulisszatitkai mögé. Volt nálunk elsősegély képzés is, hol a diákok elsajátíthatták a SMURD önkéntesei révén, hogy hogyan kell újra éleszteni valakit, mi a teendő fulladáskor stb. Emellett számtalan olyan tehetséges fiatal hívtunk el előadást tartani, kik sikeres üzletemberré, ügyvéddé, orvossá váltak, így példát mutathattak, motiválhatták a diákokat a karrierjük kialakításában.

Négy év során számos karitatív program, projekt, rendezvény lebonyolításában vettünk részt, vagy akár szálltunk be. Csokit gyűjtöttünk az árva gyerekeknek, vendégül láttunk és programot biztosítottunk hátrányos helyzetű gyerekeknek stb. Igyekeztünk a tehetséges diákokat is felkarolni, ezért számos verseny megszervezését is a hátunk mögött tudhatjuk. Olyan tehetségekre is kíváncsiak voltunk, hogy ki a legjobb gamer csapat az iskolából, vagy ki tudja a legjobb mémeket gyártani.

Környezetvédelmi projektünk révén sikerült elérni, hogy az iskola többsége saját bögréjével fogyasztja a kávéját vagy teát az egyszerhasználatos poharak helyett. A szelektív hulladékgyűjtés fontosságára pedig kis kampányok segítségével próbáljuk felhívni a diákok figyelmét.

Négy év után a munka nem állhat meg, a kemény munkának pedig megvan a gyümölcse, és ezt a munkát folytatni kell. A legnemesebb dolog a közösséget szolgálni, így aki diáktanács tag szeretne lenni, az nem tisztséget, hanem munkát vállal. Hiszem azt, hogy egy jó csapattal, lelkes fiatalokkal együtt hatalmas dolgokra vagyunk képesek, ezért mindenkinek JÓ MUNKÁT kívánok!

Szilágyi Lóránt Márton

1.5 Szülőbizottság

„A pedagógusok és a szülők kapcsolata azoknak a felnőtteknek az egyenrangú szövetsége, akik egymást kiegészítve felelősen fáradoznak gyermekek és fiatalok, a felnövekvő nemzedék szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködésük fontos tényezője a nevelésnek.” (www.osztalyfonok.hu)

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum szülői bizottsága 2016-ban az iskola avatásának első évében alakult meg. Küldetése az anyanyelvű oktatás és nevelés támogatása, valamint a szülők és pedagógusok együttműködése a nevelés magas szintű biztosítása érdekében.

A szülő és az iskola kapcsolata meghatározó szerepet tölt be a gyereknevelésben. Az együttműködés elengedhetetlen feltétele a hatékony oktatásnak. Különös ellentmondás, hogy a legtöbb szülő igen nagy gondot fordít a megfelelő oktatási intézmény kiválasztására, ám arra már kevesebben gondolnak, hogy a jó közösség kialakításában maguk is szerepet vállaljanak. Ennek legtöbbször az időhiány az oka, ám azért azt is látni kell, hogy az iskola nem önműködő gyermekmegőrzőként és töltőállomásként működik, mint ahogyan a gyermek családi és kulturális háttere sem elhanyagolható a tanítás szempontjából.

Minden családnak igénye és szükséglete, hogy partnerként, egyenrangú félként szívesen fogadják az iskolában, és gyermeke neveléséhez hasznos információkat kapjon a pedagógusoktól. Szerintem nagyon fontos már első osztály elején megalapozni ezt a kapcsolatot. Nem elég a formális, személytelen szülői értekezlet vagy a reggeli, illetve délutáni 2-3 mondatnyi beszélgetés, amikor a szülő hozza vagy viszi a gyereket. Túl rövid az idő ahhoz, hogy bizalmas kapcsolatot teremthessünk. Különbőféle alkalmakat kell szervezzünk, ahol találkozhat a pedagógus a szülővel, de a szülő is a többi szülővel. Köztudott, hogy a szülők szülőtársaként számítanak a pedagógusra, igénylik az érzelmi kötődést. A pedagógusok viszont munkatársat keressenek a szülőben. A gyerek számára is szükséges a tanító és a szülei közötti jó kapcsolat, ha ez látható, érzékelhető. szülő és tanító között

A nevelés és oktatás folyamatában kiemelkedő szerepe van a pedagógus-szülő-tanuló kapcsolatrendszernek, döntő módon a bizalomra épülő együttműködésnek. E kis csoport része az osztályközösségnek – tanulóközösség, szülők közössége, pedagógusok közössége – az osztályközösség pedig része az iskolai közösségnek. Az egész rendszer, a nagy és a kis csoportok működésének alapelve kell, hogy legyen az egymás kölcsönös tisztelete, a tolerancia, az együttműködési készség és akarat, egymás kölcsönös segítése és támogatása.

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum Szülőbizottságának nevében meg szeretném köszönni azt a munkát, amit a pedagógusok végeznek, büszkék vagyunk diákjainkra és az iskola eredményeire, sok sikert kívánunk a továbbiakhoz!

Rariga Imola Beáta – a szülőbizottság elnöke

13. Mezőségi Téka Szórványkollégium

A Téka Alapítványt 1993-ban alapítottuk Szamosújváron. A szervezet fontosabb mérföldkövei: 1990-93 között – az intézményesedéshez szükséges humán erőforrások kiépítése; 1993 - az alapítás éve; 1995 - a Téka Művelődési Központ létrehozása; 2000 – szórványkollégium létrehozása; 2005 – a Tóvidék Program elindítása; 2006 – a „Magyariskola Mezőségen” projekt elindítása; 2016 – a szamosújvári magyar iskola létrehozása.

A Téka Alapítvány **2000-ben** csatlakozott a választói Kallós Alapítvány által elindított Mezőségi **Szórványoktatási Programhoz**, amely összehangolt és tervszerű módon, hosszútávon biztosítja a mezőségi szórványközösség anyanyelven történő oktatását. A program keretén belül szervezetünk egy kollégium létrehozását, működtetését és a mezőségi szórványoktatási központ felépítését vállalta. Eddigi tapasztalataink alapján állítjuk azt, hogy úgy érhetünk el jelentős eredményeket az asszimiláció megfékezésében, ha magasabb színvonalú, jobban felszerelt és kedvezőbb háttérfeltételekkel rendelkező oktatást tudunk felmutatni, mint az átlagos többségi intézmények

Céljaink

- Azonosítani azokat a tanulókat, akik számára lakóhelyükön nem biztosítható az anyanyelvi oktatás, (Mezőség és Szamoshat településein)
- Azonosítani azokat a családokat, amelyek nehéz szociális helyzetük miatt nem vállalhatják gyerekeik oktatását
- A bentlakásokban élő gyerekek, fiatalok számára biztosítani az anyanyelvi oktatást a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban.
- Civilizált és korszerű életkörülmények, tanulási és fejlődési lehetőségek biztosítása a bentlakó tanulók számára

Célcsoport

Az intézmény által támogatott célcsoport nagyobb részét szociálisan és etnikailag hátrányos helyzetben élő 5-12 osztályos tanulókból áll.

A Téka kollégiumban tanulnak tovább:

- A választói Kallós kollégiumban negyedik osztályt végzett tanulók
- A környező településeken – ahol működik 1-4 osztály - végzett negyedik osztályos kisdíákok
- A környező településeken– ahol működik 1-8 osztály - végzett nyolcadikos díákok

A kollégium diákjai 2016 ősztől a 2010-16 között felépült új magyar iskolában tanulnak. Akik a szakoktatást választják, azok nyolcadik osztály után visszamennek a választói kollégiumba.

A 2019-20-as tanévben 150 diákról gondoskodunk. Ők 32 településről származnak: Bethlen, Bonchida, Buza, Feketelak, Fodorháza, Magyarkáján, Mezőkeszü, Kide, Kisszék, Magyarköblös, Kolozsvár, Lózsárd, Magyardécse, Melegföldvár, Nagysármás, Ördögkeresztúr, Magyarpalatka, Pusztakamarás, Radnót, Szék, Szépkényerúszentmárton, Vajdakamarás, Válaszút, Veresegyháza, Vice, Visa, Zsuk

A kollégisták számára a következőket biztosítjuk:

- kollégiumi **szállás és ellátás** (napi 5 étkezés)
- anyanyelvi oktatás a helyi magyar iskolában
- szociális támogatás az 5-8 osztályosok számára; ingyenes kollégiumi ellátás a 9-12 osztályosok részére.
- oktatási **felkészítő és felzárkóztató** tevékenységek (szilencium *képzett pedagógusok felügyelete mellett 16-19 óra között, kiegészítő szilencium 20-21 óra között, pszicho pedagógus hetente 4 óra, pszichológus hetente 4 óra, nappali pedagógusi felügyelet 12-19 óra között, esti és éjszakai felügyelet 19-08 óra között, egészségügyi ellátás*)
- tanszerek, tisztálkodási eszközök, ruhanemű beszerzése
- **iskolán kívüli tevékenységek** szervezése: *a Diáktanács működése, néptánc-, népdal-, népzeneoktatás, kézműves foglalkozások (agyagozás, kerámia, tűzzománc, gyöngyfűzés, rajztechnika stb.), irodalmi kör, Biblia óra, multimédia kör, társastánc, közösségfejlesztő programok, kollégiumi újság – Kukucska - kiadása*
- **kulturális szerepvállalás:** *1848 megünneplése, előadások bemutatása a szülőfalvakban, a bábos kör előadásai, nyári kézműves tábor, nyári honismereti tábor, jeles napok megünneplése – advent, farsang, karácsony, a néptáncgyűttes és a népdalkör fellépései, nyári jutalomtáborok)*
- **Szabadidős programok:** *napi kimenő, születésnapok megünneplése, kirándulások, színházlátogatás, sportolás stb.*
- heti gyakorisággal **haza- és visszaszállítás** vagy az utazási költségek fedezése

A szórványkollégium fenntartása

- Intézményünk a kevés **teljesen civil hátterű** erdélyi kollégiumok közé tartozik, ezért nehezebb helyzetben van más bentlakásoknál, melyek egyházak, oktatási intézmények, önkormányzatok mögött működnek. A szórványprogramot a román állam nem támogatja, fenntartása kizárólag pályázatok és támogatók által lehetséges.
- **2019-ben a kollégium fenntartása kb. 85 millió forintba került.** Ezt teljes egészében a nemzeti intézményi alapból finanszírozta a magyar kormány.

A mezőségi szórványoktatási programnak jelentős **társadalmi haszna** van mivel meghatározó módon hozzájárul a régió szórványmagyar lakosságának önazonosság és önértéktudatának megerősítéséhez, fejlesztéséhez. Minőségi anyanyelvi oktatást tudunk biztosítani az innen származó gyerekeknek, és ezzel fokozatosan leépítjük azt a hátrányt, amivel a tömbmagyar vidékről vagy városból származó társaikkal szemben indulnak. A bentlakók számára egy második otthont jelentünk, így nem csak oktatási körülményeket biztosítunk, hanem fokozottan odafigyelünk értékközpontú nevelésükre (műveltség, ízlés, honismeret, nemzettudat stb.). Ezt az otthoni közösségekben kamatoztathatják.

Téka Szórványkollégium – Szamosujvar - www.teka.ro

Facebook: <http://facebook.com/people/Teka-Alapitvany/100001103449934>

14. Nyugalmazott tanítók, tanárok

Szabó Mária (tanító)

2014 őszén úgy kezdtem meg az iskolai évet, hogy sem a tanító szakmában, sem a Step By Step alternatívában nem volt tapasztalatom. Hamar kiderült, hogy Szabó Mária, a mi Mimink lesz a tanító párom.

Nyáron együtt kezdtük el Besztercén az előkészítő osztályos tanítók számára megtartott Step By Step képzést, majd ezt követően ugyancsak ennek a célcsoportnak megtartott kolozsvári képzést. Ez a néhány nap máris egy csapattá kovácsolt minket, annak ellenére, hogy nagy korkülönbség volt köztünk. Mimi tani úgy viszonyult hozzám, mint szakmai gyermekéhez, és én ezt nagyon boldogan fogadtam. Szinte teljesen üres osztályt kaptunk, amit nagyon sürgősen be kellett rendezni az alternatívának, illetve előkészítő osztálynak megfelelő osztályteremnek. Teljes gőzzel nekiláttunk és Mimi tani úgy mutatta meg azt, hogy mi hol kell legyen, illetve hol mi kell legyen, hogy az elméleti tudás, amit a nyár folyamán szereztem kezdett világossá válni, gyakorlatias lenni. Elkezdtük az előkészítő osztályt, ami mindkettőnk számára kihívás volt, ugyanis a Mimi tani unokája és az én fiam is az osztályközösség része volt. Az első hetekben Mimi tani volt a délelőtti és én mindig vele voltam. Mindenre megtanított. Hogyan írunk egy reggeli üzenetet, hogyan tartunk egy reggeli találkozást, hogyan rendezzük a központokat. Szép lassan én is elkezdtem reggeli találkozást tartani. Egy hétig Mimi is velem volt reggel. Megegett, hogy tévedtem. Ezt mindig úgy tudta jelezni, hogy hálát éreztem, nemhogy haragot vagy bántást. Mivel a tantárgyakat elosztottuk, ő nekem adta a magyar nyelv és kommunikáció tantárgyat, amely sok éven keresztül az ő tantárgya volt, és amelyet nagyon szeretett mondván, tartsam csak meg, mert olyan gyönyörű. Ilyen mértékű önzetlenséget nem gyakran tapasztal az ember. Átvette a matematikát, és azt olyan érdekessé tudta tenni, annyi szemléltetőt legyártott és olyan érdekesen belefoglalta a reggeli üzenetbe, hogy sokszor szinte megkívántam matematikát tanítani. Soha nem érezte a gyerekekkel, hogy a mozgás néha kicsit nehezebbre esik. Ott ült sokszor a szőnyegen a gyerekek közt, mikor megérkeztem, önfeledten játszva velük. A tekergésben is mindig talált a felfogás. Soha egy alkalmat sem szalasztottunk el, ha kirándulásról volt szó. Sőt olyan is volt, hogy egy délután díjkiosztást szerveztek Kolozsváron egy versenyen, ahova mi is elküldtük a gyerekek munkáit, mi pedig vonatra pattantunk az egész osztállyal és elmentünk Kolozsvárra. Gyalogoltunk, villamosoztunk, nyalánkságokat vásároltunk -10 fokos hidegben. Felejthetetlen élmény volt mindenikünk számára.

Első, második osztályban fokozatosan éreztem, hogy a nyugdíj közeledtével Mimi tani lassan átadja a stafétát. Bár minden munkáját maximálisan elvégezte, és semmilyen tevékenységről nem hiányzott, mégis a szervezést, tervezést, "vezetést" lassan rám bízta. Eleinte elmondta, hogy ő eddig, hogy cselekedett, de aztán szép lassan, fokozatosan érezte, hogy képes vagyok én is rá a segítségével. Azt is érezte, hogy jól sikerült, és ez mindig növelte az önbizalmamat. A szakma mellett megtanított arra is, hogy nyugalommal, szeretettel, türelemmel sokkal többet érünk el a tanításban, mint a mai világ diktálta irammal.

Sokszor tanítás közben most is megfogalmazódik bennem, hogy ezt Mimitől tanultam.

Minta tanítónő volt számomra!

Juhos Helga

Farkas Éva (kémiatanár)

Kolléganőnk, Farkas Éva idén, ebben a bonyolultnak mutatkozó évben vonult nyugdíjba.

Gratulálunk több évtizedes tevékenységéhez, amelynek utolsó 4 évét a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban is végzett.

Az elegancia, a méltóság, a nyugodt tapintat lengi körül kolléganőnk személyiségét, ezeket az értékeket igyekezett a diákjainak is átadni. Örökké fiatalos magatartása kísérje a továbbiakban, hiszen életének az a része következik, amelyben learathatja eddigi tevékenységének gyümölcseit... és bőven lesz munka ezután is!

"A legszebb emlék a szeretet, melyet mások szívében hagyunk magunk után." (Marcus Tullius Cicero)

Székely Melinda

15. A KZSEL 2016-2020-as sajtótükre

„Az újság akkor jó, ha hangjában meghalljuk a magunkét is.” Esterházy Péter

„Pusztán létevel ez az iskola örökké arra emlékeztet messzi vidékekig, hogy el kell hinnünk: nekem is, neked is, de mindenekfelett nekünk is sikerülhet. Dacolni a kételkedéssel, meggyőzni a csüggedőket, megtalálni a lehetőségeket, felülkerekedni a lehetetlenen és gyönyörködni az eredményben. Megteremteni a csapatot, amelyhez jó tartozni, tudni, hogy kisémbertől is lehet észrevétlenül hétfői és szerdai és csütörtöki hős. Most pedig már nem kell más, mint évtizedekig folytatni hol megtorpanással, hol lelkesedéssel, kezét nyújtva, könyvet és szívet tárva azoknak, akik talán nem is tudják, hogy pont ezt keresik.” Kerekes Edit (a kolozsvári Szabdság napilap szerkesztője).

Iskolánkról szóló óriási sajtóanyag áll rendelkezésre, nagyrészt a Téka Alapítvány jó kommunikációs stratégiájából adódóan, másrészt a hazai és a magyarországi sajtó is figyelemmel követte az intézmény alakulását. Ezúton is köszönjük Balázs-Bécsi Attilának, a Téka Alapítvány elnökének, hogy rendelkezésünkre bocsátotta az összegyűjtött sajtóanyagot.

A Téka Alapítvány 2000-ben csatlakozott a Mezőségi Szórványoktatási Programhoz, majd 2006-ban röppent fel az első sajtóhír az önálló magyar iskola építéséről. 2009-2015 közt időszakosan jelentek meg írások a munkálatok haladásáról, viszont a 2016-os évből egy kötetre való sajtóanyagunk van. Az év eleje a líceumnak a szamosújvári iskolahálózatba való bekapcsolódása körüli huzavonáról szólt, majd sorozatosan jelentek meg az iskolát bemutató riportok, tudósítások.

2016. január 28: Hivatalosan is megszavazzák a városi tanácsosok, indul az iskola Szamosújváron. (Transindex, Maszol)

2016. május 27-e: Sebők Ráczi Tímea a Transindex oldalán beszámol az iskola felszereléséről, a gyereklétszámról, a beiratkozási eljárásról. *„Idén ugyanis még a Petru Maior Elméleti Líceum kódját kell beírniuk a jelentkezési lapra azoknak, akik az új magyar iskola líceumi osztályaiban szeretnének tovább tanulni, ám ezek az osztályok az új épületben kapnak helyet....Az új iskola- amely jelenleg a Magyar Tannyelvű Elméleti Líceum - Liceul Teoretic cu Predare in Limba Maghiara néven szerepel a hivatalos engedélyben – szeptember elsejétől kap jogi személyiséget, így a következő tanévtől már megjelenhet a beiratkozási listákon, és valószínűleg más nevet is kap majd.”*

2016. szeptember 4-e: Csík zenekar hangverseny az iskola udvarán, „az új magyar tanintézmény első közösségi eseménye”, „az avatás főpróbája”. Előzenekarként az Ördöngös zenekar muzsikál, akik akkor még „lelkes középiskolásokból álló csapat” voltak.

1. ISKOLA AVATÁS

„A megmaradás bástyája a mezőségi szórványban” címmel mutatja be Nagy-Hintós Diana a Szabadság napilap 2016. szeptember 8-i lapszámának vezércikkében az iskolát, majd az avatásról „Új időszámítás kezdődhet a mezőségi magyarok számára” címmel számol be.

Az iskolaavatás helyi magyar egyházak képviselőinek áldásával kezdődött, majd Timsa Ildikó igazgató köszöntötte az egybegyűlteket, a régió egyik legfontosabb ünnepének nevezve az iskolaavatást. Lackó-Albert Elemér, Gyergyóremete polgármestere átadta Balázs-Bécsi Attilának, a Téka elnökének a szülőfalu meglepetésajándékát, a négy fenyőt, melyet az iskola udvarára ültettek el. Trif Iulia alpolgármester köszöntője után Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár beszédében a térség kulturális és néprajzi értékeit, nagy alakjait idézte, és hangsúlyozta, hogy a Téka Alapítvány felfedezte a szétszórtság és a beolvadás ellenszerét: az összefogást. A mezőségi magyarok az összmagyarság szerves részét képezik, ezért is támogatta a magyar kormány 730 millió forinttal az iskola felépítését.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke méltatta az iskolaépítő Téka Alapítvány munkáját és hangsúlyozta, hogy máttól ezen oktatási intézmény válik a régió szellemi központjává. Szép Gyula, a tanintézményt támogató Communitas Alapítvány kuratóriumi elnöke után Sógor Csaba, EP-képviselő a tanulást és szabadidő hasznos eltöltését emelte ki és felajánlott két tanulóknak egy-egy brüsszeli tanulmányutatót. „A jövő ott van, ahol közösség van” -hangsúlyozta.

Vákár Istvánt, a Kolozs megyei Tanács elnökét idézve: „A szívek, az álmok, a hit és Isten kegyelme építette fel ezt az iskolát.” Méltatták a jelenlevő Kallós Zoltán érdemét is az intézmény létrejöttében.

Török Zoltán főtanfelügyelő helyettes felettese, Cuibus Valentin román nyelvű üzenetét olvasta fel. A téglajegy program egyik aktív résztvevője, az Amerikában élő ifj. Sütő György, híres pedagógusszülők gyereke, itthoni iskolaéveit elevenítette fel.

Balázs-Bécsi Attila megköszönte a csapatnak a közös munkát, és megkérte Potápi Árpád urat, tolmácsolja Orbán Viktor miniszterelnöknek a mezőségi magyarok köszönetét. A Téka Alapítvány elnöke és az alpolgármesterasszony közösen adták át az iskola jelképes kulcsát Timsa Ildikónak, majd ezt követően ünnepélyesen átvágták a szalagot.

Az avatáson felléptek a Harmadik, Kontrabanda és Ördöngös zenekarok, a Rozmaring Népdalkórus, a Kaláka Néptáncgyűttes, illetve Kiss Csenge kilencedikes tanuló elszavalta József Attila A Dunánál című versét. (Krónika, Szabadság, Faclia, Vasárnap, Erdélyi Napló, stiridingherla.ro, transindex.ro, e-napujsg.ro, szekelyhon.ro, www.hirado.hu, www.valasz.hu, www.nemzetiregiszter.hu, www.corbiiialbi.ro, Magyar Közoktatás, rmdsz.ro, EKOSZ-EMTE)

2. TORNATEREM AVATÁSA

A 450 négyzetméteres tornacsarnok az iskolaavatáskor még épülőben volt. 2016 december 9-én iskolánk újabb sikert ünnepelhetett. Erről a Szabadság és a helyi román sajtó számolt be. A Szabadság beszámol arról is, hogy Mikulásra érkeztek meg az okostáblák az osztályokba, illetve, hogy a tornaterem felszerelése januárban gazdagítja majd iskolánk tornaszertárát. Tudósít a tavaszra tervezett műfüves focipályáról, kosárlabdapalánkokról is.

Ugyanekkor leplezik le az iskola falán a kétnyelvű márványtáblát, mely hirdeti, hogy a helyi polgármesteri hivatal utalta ki a telket az iskolaépítéshez. A helyi egyházi és világi előljárók és képviselők ünnepi szavain kívül dr. Laky Takács Attila Péter konzul közvetítette a nemzetpolitikai államtitkárság üzenetét.

2019.08.19.

https://medianaplo.blog.hu/2016/08/19/medianaplo_hogyan_lett_egy_magantekabol_kozkonyvtar2016.aug

A blogban beszámolnak arról, hogy kivándorlásban meghalt Bárdos B. Artúr ezer kötetes magánkönyvtára hogyan lesz köztulajdon, iskolánk könyvtárának része:

"E kitűnő olvasmányokkal kecsegtető könyvtárnak próbáltam fél évtizede, a költő halála óta megfelelő gazdát találni. Minden intézmény szívesen fogadta volna a becses adományt, az 1300 kilométernyi utat azonban egyikük sem volt képes teherautóval leküzdeni. Szerencsére a baráti kör legjobb szervezőképességű tagja, a koreográfus Novák Ferenc lelt olyan intézményt, amely nemcsak befogadta, hanem Budapestig el is szállította a harminc dobozt. Feri apai ágon örmény származású, aligha véletlen, hogy a kolozsvári költő szellemi hagyatékának Szamosújvárott keresett gazdát. Az erdélyi örmények fővárosában két hét múlva indul a magyar tannyelvű líceum; néhány évtizednyi és kétezer kilométernyi kitérő után őstől itt találnak új olvasókra egy emigráns költő könyvei.

A középiskolát létrehozó Téka Alapítvány vezetői szerződésben vállalták, hogy megőrik az adományozó emlékét. Pecsétet csináltatnak, és minden kötet belső címlapjára beütik, hogy „Ez

a könyv Bárdos B. Arthur költő hagyatékából való". Dortmundban pedig a családi ház immár kiürített földszintjére leköltözhet Éváék fájós lábú veje, a mérnök Gunther. Ő nem olvas a néhai após anyanyelvén, az erdélyi gimnazistáknál jobb helyen lesznek a magyar költő aprólékos gonddal kiválasztott kötetei. "

Forgassátok örömmel ezen köteteket.

2016. október 6-a: "A Pallas Athéné Domus Concordiae Alapítvány több mint 11 millió forinttal támogatja az új mezőségi szórvány iskolaközpont korszerű taneszközfejlesztését. A pályázó Fundatia Téka Alapítvány és a PADOC Alapítvány közös célja, hogy a szórványmagyar közösségekből származó diákok szülőföldjükön használható, versenyképes tudást szerezzenek." (gyorplusz.hu)

2016. december 6 – Mikulásfutás Deák Zsombor triatlonos vezetésével, a helyi internetes portálok tudósítanak erről.

2016 decemberében írja Koós Imola a Nőileg folyóiratban azt a kedves cikket, melyet azóta többször is megosztottunk a közösségi oldalakon. Angyalosi Beáta fotóival színesítve az iskola gyerekközpontú hangulatát mutatja be külső szemmel. „ *Az (iskola) annyira új, hogy udvara még felásva várja a gyeptéglákat, a folyosókon festék és új bútorok összetéveszthetetlen illata terjeng. (...) Az udvart viszont már betölti a gyerekzsivaj, az étkezde felől szálló meleg ételillat pedig arra enged következtetni, hogy bármilyen új az iskola, máris otthonosságot áraszt. (...) A logótól a termék rendeltetését jelző feliratokig mindenhol mezőségi motívumok, világos, egyedi tantermek, az alagsorban sószoza(...) Az 1-4 osztályosok színes, hangulatos, inkább játszóháznak, mintsem iskolának tűnő épületébe lépve fotós kolléganőmmel összenézünk, és egyszerre tör ki belőlünk az őszinte sóhaj: "Ha én ilyen suliba járhattam volna!"* E cikk beszámol a Téka Alapítvány munkaközösségéről, a szórványoktatási programról, a kollégiumi életről, a délutáni népművészeti tevékenységekről is. Az írás címe: Ahol mindenkinek szabad álmodni.

A Szabadság napilapban a Dalolgtató projektről számol be Fodor Emőke, akkor a Sünike Óvoda óvónője, a projektcsapat egyik tagja. Óvodából iskolába való átmenet megkönnyítésére kidolgozott, zenei alapú projektekre a Bethlen Alapnál pályáztak, előfutára a jelenlegi Szomszédoló projektnek. Több találkozó során ismerkedtek az ovisok az iskolával, tanítókkal, az iskolások pedig játékosan átvezették őket az iskolai életbe.

2017

A román nyelvű, kolozsvári Corbii Albi nevű portál, az iskolánk induló című diáklapjáról, a Böngészőről, illetve a diákújságírók képzéséről tudósít.

Február 1-e: Krónika napilap. *Erősödő szórványközösség* címmel mutatja be Kiss Előd Gergely az iskolánkat. Az iskolában tartható rendezvényekről, az iskolarádióról, a növekvő diáklétszámról számol be.

Február 21-e: A Szabadság a sószoza avatásának is nevezhető olvasómaratonról tudósít, melyet első alkalommal szerveztek iskolánkban a Téka Alapítvány munkatársai. A Szabó Magda emlékében 352-en olvastak. Ez évtől a Pörgettyű anyanyelvi vetélkedő mindhárom kiadása az iskolában zajlik.

Március 8-a: Trend lett magyar iskolába íratni a vegyes házasságban született gyermekeket? intézi a körkérdést a Transindex portál az RMDSZ vezetőihez, de Balázs-Bécsi Attila is nyilatkozik, aki bemutatja a szórványoktatásnak nálunk működő modelljét, elmondva, hogy a szórványkollégium diákjainak 19 százaléka vegyes házasságból származik.

Március 11-e: udvarszépítő kalákáról számol be a jurnaluldegherla.ro portál.

Március 15-e: iskolánk diákjai rajzversennyel, történelmi vetélkedővel és ünnepi műsorral emlékeznek a forradalomra, tájékoztat a Szabadság és a Gherlainfo.ro

Április 13-a: Nyuszifutás (gherlainfo.ro)

Május 9-e: Európa napját ünneplik, irodalmi, földrajzi, gasztronómiai érdekességekkel. (Gherlainfo.ro)

Május 10-e: beszámoló a Szabadságban az interaktív táblák használatáról tartott képzésről, drónos bemutatóról.

Május 16-a: A Halálgyár című fotókiállításról a Gherlainfo.ro-n olvasunk. A kiállítás anyaga az Auschwitzba és Krakkóba szervezett tavaszi iskolakiránduláson készült, Riti József Attila készítette. Ugyanerről tudósít a Szabadság is.

Május 18-a: A maszol.ro beszámol a maroshévízi kulturális napokról, illetve iskolánk és a maroshévízi Kemény János Gimnázium közt aláírt együttműködési megállapodásról is. Székely Melinda magyartanár bemutatja iskolánkat a maroshévízi tanácskozáson.

Május 20-a: Virágok közt virág vagyok népdaléneklési versenyről szóló beszámoló a Szabadságban, melyet a Téka Alapítvány és iskolánk szervezett, főleg helyi gyerekek számára.

Május 25-e: A Szabadság címoldalán, vezércikkben számol be arról, hogy „Elballagott a szamosújvári magyar líceum első végzős évfolyama”. Kialakul a hídon való átvonulás, a kulcsátadás hagyománya, marad a népviseletben ballagás szokása.

Május 22-27-e: A XXII Nemzetközi Néptáncfalalkozó, melynek keretében a VI. Játék és Népi Hagyomány címet viselő játéktalalkozót iskolánkkal közösen szervezte a Téka Alapítvány. 14 óvodás és kisiskolás csoport lépett színpadra, Both Zsuzsa vezette a bemutatkozást követő szakmai megbeszélést. Ez idő alatt a Puck Bábszínház Meseszőnyeg című darabját nézhették meg a gyerekek. Iskolánk alsó tagozatos pedagógusai részt vettek a délutáni kézműves műhelyek lebonyolításában is. Körvonalazódni látszik az abai pedagógusokkal való együttműködés is.

Június 16-a: Az Erdélyi Naplóban Pap Melinda a magyar állami támogatás és a szórványoktatás kapcsolatáról ír, az erdélyi szórványkollégiumokról, iskolánkat, illetve a Kallós Alapítvány szórványkollégiumát hozva fel pozitív és követendő példának. Kelemen Hunor RMDSZ elnök is az anyanyelvi oktatás minőségének javítását hangsúlyozza.

Június 20-a: évadzáró Tékás gálaműsor az iskola udvarán levő színpadon. Mintegy 110 gyerek lépett fel, akik év közben a Téka Alapítvány népművészeti köreit látogatják. Az adományokból begyűlt összeget iskolánknak ajánlják fel jutalomkönyvek vásárlása céljából. (Szabadság).

Június 22-e: Kádár Hanga riportja Balázs-Bécsi Attilával az Erdélyi Naplóban, melyben ismerteti az iskola építését, a szamosújvári oktatás és művelődés helyzetét.

Június 26- a: Szamosújvári diák érte el a legnagyobb eredményt a magyarul is vizsgázó nyolcadikosok közül Kolozs megyében. A hír bejárja be az erdélyi sajtót nagy örömmel és meglepedésre adva okot a frissen alakul iskola tantestületének és diákjainak is. (Transindex, Szabadság). A Szabadság címoldalán hirdeti, hogy Demeter Lehel 9,65-ös átlaggal magáénak tudhatja a magyarok közül az első, az összesített rangsorban a 273. helyet a képességvizsgán.

Június vége- 86 százalékos érettségiben való átmenési arány.

Szeptember 12-e: tanévnnyitó, beszámoló a Szabadságban, az igazgatónő felolvassa a tanítók, osztályfőnökök névsorát, majd a szalagfonás hagyománya is beépül az iskola rendjébe. A diákokat Timsa Ildikó igazgatón kívül Balázs-Bécsi Attila, Pacurar Ramona üdvözli. Az előkészítő osztályosokat Felszegi Melinda és Vigh Emese köszönti oklevéllel és kitűzővel.

Október 13-a: Szabadság, beszámoló a Téka Alapítvány kilencedik évadnyitójáról, a kisdíjakok számára bábszínházat, a nagyobbak számára Művészbeugrót, a pedagógusok számára a hévízi kollégákkal szerveznek találkozót.

A Téka Alapítvány által kiadott Téka hírmondó című lap 2017-es kiadása is beszámoló iskolánk avatásáról, illetve az első év eseményeiről.

Október 25-e: beszámoló a Szabadságban az iskolánkban zajló, a Reformációra emlékező eseménysorozatról. Levetítették A Luther című filmet, a 6.B osztály kis előadást mutatott be az elemiseknek Nem hagyjuk el a Bibliát címmel. Marosan Csaba színművész műsora, illetve diákok fotóinak és vallásos értéktárgyak kiállítása is a rendezvény része volt. Történelemtanáraink (Lukács-Erdei Ibolya és Riti József Attila) reformátorokról szerveztek vetélkedőt, majd áhítattal ért véget a Sükösd Ildikó református vallástanár által szervezett megemlékezéssorozat. A Téka Alapítvány mellett a helyi és az ördögösfüzesi egyházközségek is partnerek voltak.

November 18-a: A Magyar Szórvány Napját ünnepli az RMDSZ Szamosújváron. Iskolánk ismét a sajtóorgánumok látókörébe kerül, a Nemzetpolitika a szórványban alcímet viselő tanácskozásról nemcsak Erdélyben, hanem a magyarországi médiában is hírt adnak. Diákjaink néptáncelőadásával kezdődik, majd szórványoktatási programunkat, mint jó példát Balázs-Bécsi Attila és Balla Ferenc is bemutatják a résztvevőknek. A résztvevők egyetértenek abban, hogy a szórványhoz nem negatív jelzőket kell társítani, hiszen vannak sikertörténetek a szórványban is. Az oktatásban is a minőségre kell figyelni, hiszen az anyanyelvi oktatás önmagában nem jelent vonzerőt a gyerekeket iskolába irató szülőknek. Balázs-Bécsi Attila előadásában ugyanerre utal, hogy a szórványban minőség, együttműködés szükséges. (Beszámolók ugyanerről: zaol.hu, fidesz.hu, karpatinfo.net, bama.hu, transindex.ro, kronika.ro, maszol.ro, szabadsag.ro, globoport.hu, rmdsz.ro, tiszaneews.org.ua, gherlainfo.ro, eurocom.wordpress.com, civilek.hu, marosvasarhelyiradio.ro,)

November 25-e: megyei Aranka György nyelvművelő verseny szervezése iskolánkban először. A megye 11 iskolájából 140 versenyző érkezett iskolánkba. Ekkor válik a verseny örökös helyszínévé tanintézményünk. A magyartanárok által szervezett vetélkedő sikeres volt, az ebédet a Téka Alapítvány, a könyvjutalmakat a Gaál Kelemen Oktatási Központ biztosította.

December 6-a: elsőként jelenik meg a helyi román portálon, a Gherlainfon, az iskola névválasztása.

Mikulásfutás adománygyűjtéssel- helyi román sajtó

Karácsonyi készülődésről cikk a Szabadságban: benne Mikulásfutás, adventi gyertyagyűjtés, betlehemes találkozó.

December 12-e: szurkolunk a Felszállott a páva középdöntőjében az Ördögös zenekarnak, melynek tagjai diákjaink.

2018.

Február 5-e: jóváhagyja a helyi tanács a Kemény Zsigmond iskolanevet (Gherlainfo.ro)

Március 17-e: Nagy-Hintós Diana cikkének címe – *Aggódik az RMDSZ a szamosújvári magyar kilencedikért* – A Szabadság napilap ismerteti a kialakult helyzetet, amikor Valentin Cui bus egymás ellen uszítja iskolánkat és a Brassai Líceumot, arra hivatkozva, hogy csak egy osztály végez nálunk. Politikai összefogással sikerül a mi osztályunkat megtartani, de elhangzik ismét, hogy nincs összehangolt megyei oktatáspolitikai.

Március 23-a: a Szabadság napilap tudósít, hogy jóváhagyták a második líceumi osztályt is. Ugyanerről a Krónika napilap is április 14-én.

Április 13-a: Örökségünk őrei döntő- iskolánk csapata először vesz részt. Megnyerik a kolozsvári döntőt s egyúttal a Winkler Gyula európai parlamenti képviselő által felajánlott brüsszeli utat is. A Kornis kastély és iskolánk története ekkor fonódott össze, a továbbiakban kicsit minden diák magáénak érzi a várromot. Több lap tudósít a döntőről: maszol.ro, szabadsag.ro, rmdsz.ro, gherlainfo.ro, kronika.ro.

3. JÁTSZÓTÉR AVATÁSA

Az iskolaépület és tornaterem után újabb avatás színhelye lett az iskolaudvar. Az előzőek pályázati pénzből épültek, a játszótér közösségi összefogás eredménye. A Téka Alapítvány koordinálta a projektet, mely 2017 őszén indult. Szamosújváriak, de nem csak, hintajegyeket vásárolhattak, 10, 50, 100 és 1000 lej értékben. 150 cég és magánszemély tartotta fontosnak azt, hogy a tanórákon túl, a diákjaink szünetei is civilizált körülmények között teljenek. A beruházás 78860 lej, 22080 lejt a Téka Alapítvány pótolta. Balla (Rariga) Imola projektkoordinátor megköszönte Paróczi Ákos és Molnár Tibor segítségét. Az ünnepségen a polgármester, Neselean Ioan is részt vett, illetve Balázs-Bécsi Attila is megköszönte a csapatnak a munkát. Timsa Ildikó igazgató átvette a játszótér és edzőparkot. A bentlakó fiúk egy csapata

szemléltette az edzőpark használatát, majd a Folker együttes táncázásával ért véget az ünnepség. Tudósít az eseményről a Gherleanul.ro, szabadság.ro, kolozsvári tv is.

Május 7-e: A XXIII. Nemzetközi Néptáncfalalkozó, VII. Játék és Népi Hagyomány népi gyermekjátéktalalkozó.

Június 15-e: évváró gálaműsor és könyvturi zajlott az udvaron-Szabadság tudósítás.

Június 27-e: Mátyás világtalan világa címmel kiállítást nyitottak iskolánk egyik termében Mátyás emlékév tiszteletére. Érzékenyítés céljával tapintható volt a kiállítás. Bekötött szemmel kellett végig menni a kötél által jelzett úton, melynek megállóiban nagy uralkodónkhoz kapcsolódó tárgyakat ismerhettek meg a résztvevők tapintás segítségével. (Szabadság, Petőfi program, Gherlainfo)

Augusztus 10-e: Krónika és Közoktatás. Fodor Emőke tanítónő beszámol a két lapnak az elemi osztályok szintjén működő Szomszédoló projektről. Az elemi osztályok partnerei a helyi magyar óvodai csoportok illetve az ördögösfüzesi, válaszúti és visai elemisek. Az óvodákkal fontos az együttműködés, mivel ők képezik jövőbeli diákjaink, a környező falvak elemisei pedig 5. osztályba érkeznek hozzánk. Minél hamarabb megismerik az iskolát, a pedagógusokat, osztálytársakat, tereket, annál valószínűbb, hogy a magyar nyelvű oktatás mellett döntenek. A projektben iskolánk minden elemi osztálya részt vett, a projekttalalkozók változatos formát öltöttek: farsangi bál, kántálás, előadás a másik osztálynak, szüret. A résztvevő pedagógusok saját ötleteik alapján alakíthatták a találkozók tematikáját, hangsúly a jó hangulatú együttléten volt.

4. NÉVADÁS

2018. szeptember 20-a: Újabb örömnép iskolánk történetében. „Négy Kemény-leszármazott is részt vett a névadási ünnepségen” - írta Nagy-Hintós Diana a Szabadságban. Beszámol Kemény Endre köszöntőjéről illetve a szobor leleplezéséről is, melyet Gergely Zoltán szobrászművész alkotott, és a Kemény leszármazottak ajándékoztak az iskolának. Felszólaltak még: Timsa Ildikó, az iskola igazgatója, Batiz Elly tanfelügyelő, Csoma Botond parlamenti képviselő. Felolvasták Balázs-Bécsi Attila és Deme Gabriella (a maroshévízi Kemény líceum igazgatója) leveleit, majd kezdetét vette az a játékfolyamat, melynek célja a diákokkal megismertetni romantikus írónkat. Kvízverseny, könyvkeresés, címerfestés, idővonal illetve drónból filmezett villámcsődület tette színesebbé a rendezvényt. (Szabadság, Petofiprogram)

Október elején Riti József Attila történelemtanár részt vett a kolozsvári közszolgálati televízió magyar nyelvű adásában és beszámolt az Örökségünk őrei csapat brüsszeli látogatásáról.

2019

2019. január 25-e: Baranta napok a tornateremben. Paróczy Ákos Petőfi ösztöndíjas kezdeményezésére iskolánk diákjai számára ingyenes baranta foglalkozásokat tartottak. A foglalkozásokon kívül előadások, csoportos játékok is zajlottak. (Szabadság, Petofiprogram)

Február 22-e: olvasómaraton Radnóti versekből. 556-on olvastak a sószobában és a város több intézményében.

Március 15-én Riti József Attila történelemtanár részt vett a kolozsvári közszolgálati televízió magyar nyelvű adásában és arról beszélt, hogyan viszonyulnak a diákok az 1848-as forradalomhoz.

Május 13-a: XXIV. Nemzetközi NéptáncTalálkozó - keretében az abai diákok az aulában mutatják be Horrorisztikus beszédgyakorlat 5 hullával című színdarabjukat, majd nagyszünetben Abanda koncert hangzik. Szombaton a VIII. Játék és Népi Hagyomány népi gyermekjáték találkozót, mely iskolánk rendezvényeként szerepel a megyei versenynaptárban. 13 csoport, 225 gyerek lépett fel. A szakmai megbeszélést az abai néptáncoktató Gőbölös Gábor vezette, majd ugyancsak iskolánkban mutatták be Korcz Judit könyvét is. (Szabadság, feol.hu, amozgástorvenye.blog.hu, gherlainfo.ro)

Május 22-e: A Krónika napilap interjút közöl Balázs-Bécsi Attilával, aki sokadszor mondja ki: a szórványlét nem hátrány, hanem lehetőség. Rostás Szabolcs bemutatja az életútját, a közösségi munkáját, s ennek keretében iskolánk is bemutatásra kerül. Érdekesség, hogy ezen újságcikkkel a szerző az I. Kárpát-medencei magyar médiatalálkozón második díjas lett a külföldi magyar életet bemutató pályázaton.

Június 6-a: A harmadik évfolyam ballagása, illetve az első olyan évfolyam, akiknek a kicsengetési kártyáján a Kemény Zsigmond Líceum szerepel. Első évben osztják ki a Kemény család által alapított Kemény Zsigmond díjat, melyet a legjobb végzős diák kap. Ebben az évben Pap Csilla kapta 10-es általánossal. Érdekes színfolt volt, amikor az utolsó osztálynévsor felolvasásra a diákok kedvenc idézetükkel válaszoltak. (Szabadság)

Június 12-e: bemutatják A megmaradás falai című könyvet, mely iskolánk építésének történetét ismerteti az olvasóval. Balázs-Bécsi Attila alaposan, történelmi pontossággal

dokumentált minden mozzanatot. A könyvben helyet kapnak interjúk, a szamosújvári oktatás története, méltatások is. A könyvbemutatón a diákok megköszönték Balázs-Bécsi Attilának az épületet és az új intézményt, mint új lehetőséget. (Szabadság)

Június 14- e: Téka-gála az iskolaudvaron

Június 16- a: A székelyudvarhelyi várban tartott Legendárium fesztiválon iskolánk csoportja első díjas lett, Ördöngösfüzes legendáját mutatva be. (szekelyhon.ro, szabadság. ro)

Október elején iskolán történelemtanárjai Riti József Attila és Lukács-Erdei Ibolya részt vettek a Kolozsvári Rádió reggeli műsorában és beszéltek az iskolánkba megszervezésre kerülő '56-os vetélkedőről.

Október 23-a: '56-os vetélkedő történelemtanáraink szervezésében. Kolozs megye több iskolája képviseltette magát, hisz ez az egyedüli megyei szintű magyar verseny, mely középiskolásoknak szól. Lukács-Erdei Ibolya: „Igyekszünk egyre több műveltető feladatot bevinni az oktatásba, hogy a gyerekek egyre többet dolgozzanak önállóan felfedezőként, sokszor nem a frontális tanítás módszerét alkalmazzuk.” (Krónika)

November 4-e: a Codobanda zenekar elődöntős a Felszállott a páva vetélkedőben (Szabadság) Balla Péter (6.a) és Molnár Ádám (9.a) iskolánk diákjai. December 29-én különdíjban részesülnek.

November 8-a: Prima Primissima díjra jelölik a Tékát, közönségzavazatra buzdít a diáktanács.

November 15-e: A magyar szórvány napja alkalmából Tasi Annabella és Varró-Bodoczi Zoltán videóinterjút készít, iskolánkban is forgatnak. Beszámolnak mindennapjainkról, de a Pörgettyű elemis kiadását és a középiskolások Kornis kastélynál való tábortüzes megemlékezését is belefoglalják. „Nem egy-két évre kell tervezni, hanem hosszú távra”

November 18-a: Beszámoló az EMKE által szervezett kerekasztal megbeszélésről, melyet Varga-Mihály Márton vezetett, Vetési László szórványkutató és Fodor Emőke, iskolánk tanítónője a szórvány témakörét járta körül. (Szabadság)

2020

Iskola másként

Az első napok nagy csendben teltek a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban is. Az ügyintézés még pár napig működött, majd az is online lett.

Diákok, szülők, pedagógusok próbálták újra szervezni a napirendet, új értelmet és értéket adni a megváltozott napoknak. S ahogy kitolódtak az otthonülős napok, úgy jelentek meg a különféle ötletek. A digitális tanulás mindenféle formája megjelent: a lefotózott feladattól, a gépelt táblavázlat, az online találkozó, a digitális platformok használatáig nagyon széles skálát öltött. Természetesen a diákok részéről is ugyanolyan a színes a válaszok palettája: a válasznélküliségtől a digitális bennszülöttség magabiztosságával és kreativitásával kidolgozott projektekig. A szülők nagyon megértő partnereknek bizonyultak ez alkalommal is, legjobb tudásuk szerint segítettek diáknak és tanárnak egyaránt. A kisdíákok rajzolt szivárványaival és #szivárványszavakkal jegyzett versmondással siettek a közösségben az optimizmust és a reményt táplálni.

Az iskolában a márc 30-április 3 hetet a különleges tevékenységek heteként terveztük. Diákjainknak meg szerettük mutatni a világuirt (a budapesti Utazó Planetárium segítségével), a múltat (a III. Kornis napon), a kortárs irodalmat (Bosnyák Viktória írónő meghívásával), a helyes életmódot (az ózdi Bónus Pástor Alapítvánnyal közösen) s megannyi olyan dolgot, amelyet fontosnak tartottunk. Fergeteges diáknapi, afterpartyval, csapatépítő hétfégre a szervezőknek. S helyette #maradjotthon, #vigyazzmagadra...

S otthon maradtunk, a heti témánk Szamosújvár lett. S ha már a történelem része lettünk, igyekeztünk méltóképpen megörökíteni ezt. Az elemisek szüleit egy közös Facebook csoportba hívtuk: Zárt napok a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum elemi tagozatán név alatt naponta egy, a városról szóló kutatómunka és kreatív feladat sarkallta munkára a kicsiket-nagyokat. A közös csoport nagyon motiváló hatású, testvérek, családok közösen dolgozhattak. Nagyon jó volt a sokszínűséget megtapasztalni, ahogy rajzoltak, vicces ételeket alkottak, építettek, játékot készítettek, táncoltak. A hét öt napján az öt elemi osztály tanítói adták meg a témát és a hozzá kapcsolódó differenciált feladatokat. A mi iskolánkban Step by Step alternatívában tanulnak az elemisek, tehát tanítópárosok alkották meg a feladatokat.

Első nap gondolatterképet rajzoltak, írtak, a negyedikesek pedig komoly power pointos bemutatókat a város történelméről. Kedden az örmény és magyar gasztronómiáról olvashattak, majd vicces reggeliket készítettek, fotóztak s osztottak meg a többiekkel. Szerdán a város vasútállomása fölötti gyalogoshidat alkották meg ki-ki a saját fantáziája és lehetősége szerint. Jókat derültünk a megoldásokon. Csütörtökön, a várostérkép alapján, a főbb nevezetességek

beiktatásával, társasjátékokot alkottak a családok. Közben kis kutatómunkát is végezhetek. Pénteken a hangszerek világába nyerhettek betekintést interaktív feladatokkal. Aki rájött, melyik a hagyományos örmény hangszer, megírhatta privát üzenetbe a tanítóknak, és jutalmul egy vicces rajzfilmrészletet kapott. A bátrabbak ritmust ütögettek, de a legnagyobb sikert az örmény táncot megtanulók aratták. A hetet a 10 tanító üzenetét bemutató kisfilm zárta, melyben megköszönték a családoknak a hetet, mely minden perce olyan izgalmas volt. A sok vidám fotó, videó közelebb hozta a családokat egymáshoz, hiszen Szamosújvár mi vagyunk, az itt lakó emberek.

A nagyobbak a KZSEL iskolaközössége csoportba töltik fel a városról – családtörténetről, nevezetességekről készült bemutatókat, filmeket, interjúkat. A több mint 40 településről származó diákjaink betekintést nyújtottak saját szülőfalujukba egy kicsit. Picit szívszorító képek, amik az ablakokból készülnek, de dokumentumai annak, hogy a fiatalok most is a jövőbe tekintenek.

A diáktanács mémversenyt is szervezett, mosolyt kovácsolva új életmódunk visszásságából.

A következő heteket is a bizonytalanság fogja jellemezni, de a mi iskolánk híd marad, amelyen átmentjük az offline értékeket onlineba és fordítva, egymásra vigyázva, megmaradva a legKeményebb csapatnak.

Ballagás

Megható, csendes és családias, életre szóló, rendhagyó ballagás zajlott július 12-én a szamosújvári örmény katolikus székesegyházban. Innen ballagott a 2016-ban átadott magyar iskola első olyan középiskolás generációja, mely licis éveit teljes egészében magyar iskolai környezetben töltötte. És nemcsak töltötte, hanem alakította, étellel és ötlettel megtöltötte, jó magasra téve a mércét a következő generációknak. A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum különleges évfolyama búcsúzott, akikre mindig emlékezni fogunk, és sokat fogjuk őket emlegetni.

Az iskolában megtartott osztályfőnöki óra után mégis átvonultak az udvaron álló hídon. Minden ballagásunk a hídon való átvonulással kezdődik, ezzel hagyják el szimbolikusan az iskolát a diákok, és mentik át maguknak az iskolától kapott értékeket.

A főtéri örmény székesegyház ünneplőbe öltözött a nagy napra. Az érkezők (minden diáknak két hozzátartozója), meghívottak és a tanári kar, a járványügyi előírásokat betartva

foglalta el előre kijelölt helyét. A diákok orgonaszóra léptek be egyenként, és foglalták el helyeiket. A széki és mezőségi ruhába öltözött fiatalok és a tanári kar iskolalógós maszkot viselt. Az eseményt 200-an követték élőben az iskola Facebook oldalát követve estig nyolcezren tekintettek meg.

A házigazda, Küsmödi Attila plébános vezette az ökumenikus istentiszteletet, melyben Vajda Dániel református és Kovács Árpád adventista lelkipásztorok is részt vállaltak. Vajda Dániel tiszteletes úr a „Te tettél azzá, Uram, azzá, aki vagyok” ige alapján intézte beszédét a ballagókhöz. Bár néha úgy tűnik, kevesen vagyunk az előttünk álló feladathoz, utólag mégis kiderül, hogy bátorsággal és kitartással sikerül megbírkózni a nehézséggel és elnyerni a királyságot. Ugyanakkor a saját boldogulás és élelcél mellett arra bízta a ballagókat, hogy magyarságuk mindig vallják, és közösségük ügyét szolgálják. Kovács Árpád imádkozott a diákért, illetve az értük dolgozó szülőkre, oktatókra is áldást kért. Timsa Ildikó, a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum igazgatója, köszöntötte a résztvevőket, és megköszönte mindazoknak, akiknek összefogásából sikerült megszervezni a ballagást. Megköszönte a Téka Alapítvány anyagi támogatását és munkáját a színvonalas oktatás megszervezéséért. Gratulált a végzős diákoknak, akik bár március óta online kapcsolatban voltak a tanáraikkal, nagyon szép érettségi eredményeket értek el. Kemény generáció különleges küldetéssel, hangzott el többször is a ceremónia alatt.

A XI. osztályosok nevében Zsekán Tímea búcsúzott. Másként, de itt lehetünk és ünneplőbe borult szívvel köszönhetünk titeket, mondotta. Ő is kiemelte azt, hogy e különleges generációt tartotta a sors érdemesnek, elég érettnak és felelősnek arra, hogy történelmi hősökké váljanak. Példaképpé váltak, akaratuk ellenére, hisz bizonyították, hogy a nehézségek legyőzhetőek.

Nagy Antónia, XI. osztályos Szabolcsi Erzsébet Forrás legyél című versével búcsúzott diáktársaitól.

A XII. osztályosok Margaret Island: Libikóka című közös énekével kezdték búcsúzó műsoruk. Kiss Csenge búcsúzott a XII. A osztály nevében, aki kiemelte, hogy mennyire meghatározta az évfolyamot az a tény, hogy ők voltak az elsők, akik a magyar középiskolában kezdtek és így teljességükben ki tudtak bontakozni. Hangsúlyozta, hogy a sok közös élmény, lehetőség és az osztályfőnökük, Székely Melinda közösségépítő tevékenysége meghatározta őket. A tanárok embersége, az oktatás minőségén túl is meghatározta személyiségüket. Megköszönte a Téka Alapítványnak, hogy felépült az iskola, és Balázs-Bécsi Attilának, aki

bízott a szamosújvári magyarokban. Az itt végzett diákok megtanulták, hogy magyarnak lenni itt nem hátrány, hanem lehetőség.

A XII. B osztály nevében Tamás Beáta búcsúzott. Ő felidézte a sok tervet, ahogyan szerették volna emlékeztetéssé tenni az utolsó évet, megszervezve az első szalagavatót- aztán végül az élet valóban feledhetetlenné tette azt. Köszönetet mondott mindazoknak, akik a ballagást lehetővé tették, akik a líceumi éveiket meghatározták, és kiemelte, hogy mennyire fontos volt számukra, hogy az utolsó négy hónapban sem maradtak magukra. Külön köszönet illette az osztályfőnököt, Schuller Hajnalt a csapatépítésekért, az osztályfőnöki törődésért, illetve az osztályt is, amely nagyon meghatározta személyiségük alakulását. „Mi sosem voltunk tökéletesek”... de amikor elválasztotta őket a helyzet, akkor döbbsentek rá a közösség fontosságára. Te légy a változás- búcsúzott a diáklány.

Az Ördögös zenekar két jelenleg ballagó tagja, Szabó Boglárka és Miklósi Hunor Szilágyi Erzsébet balladáját énekelte el, majd a József Attila Félidő 0-0 című versét Nagy Dorottya, Gál Laura és Kovács Miklós mondta el.

A diáktanács számos rendezvényt megálmodott, és megvalósított az elmúlt négy évben. Szilágyi Lóránd, leköszönő elnök beszéde megerősített abban, amit vallunk négy éve, hogy a pedagógus a katedrán túl a diák partnere, s hogy a tananyagon kívül a közös programok maradandó emlékekké váltak és nagyon sok képességet fejlesztettek.

Miklósi Hunor iskolánk egyik különleges tehetsége. A szerény diákunk nemcsak az Ördögös zenekar primása, hanem számos rangos lapban megjelent vers szerzője és az egyik 10-es matematika érettségi dolgozat „írója” is. A ballagási ünnepségen saját versét olvasta fel.

Székely Melinda, a XII. A osztályfőnöke búcsúbeszédében felidézte közös történetük kezdetét: 2016 szeptemberét, amikor megnyitotta kapuit az iskola. Iskolája a szamosújvári magyaroknak, a mezőségi magyaroknak és iskolája a magyarok megmaradásának. E helyzet új lehetőségeket és új kihívásokat hozott magával. Osztályfőnökként olyan értékek mentén nevelte őket, melyek birtokában bárhol boldogulnak. Problémamegoldás, a munka szeretete, és a méltósággal végzett munka, az önbizalom és a bátorság mind-mind olyan kompetenciák és tulajdonságok, melyek értékes emberré tesznek. Dsidát idézve szép a világ s a mi diákjaink még szebbé tehetik ezt. Négy éve indult a csapat a szülők bizalmával, a diákok és pedagógusok lelkesedével. S íme itt a csapat, aki bizonyított, akinek az osztályátlaga 9,50. A 29 diák közül 17-nek lett 9,50 feletti évvégi médiája, a legalacsonyabb média is 8,75. Az osztály egy

kivételével sikeresen leérettségizett, 8, 54-es érettségi átlaggal. 4 magyar 10-es, 3 matematika és egy biológia 10-es jeggyel értékelték a diákokat.

Első díjat Miklósi Amália kapta 9,80-as átlaggal, második Máthé János Szilárd 9,77-el, harmadik díjasok Miklósi Hunor és Harangozó Bea lettek 9,75-ös átlaggal.

Schuller Hajnal, a XII.B osztályfőnöke Szabó Magdát idézte: az élet nem harmonikus. Ha jót hoz az élet, józanul fogadd és fegyellemmel. Ha rosszat, azt is így fogadd. Az elmúlt idők vizsgahelyzeteit idézte és a magyarórák nevelési helyzeteit. A hármassutak választási lehetőségei előtt a döntéshez való jogot és a bölcs döntéseket kívánta osztályának. Díjazottak: Kerekes Vivien (9,72), Füstös Erik (9,69), Tamás Beáta és Szilágyi Tünde (9,52).

Sajnálatos módon, ezen osztályt egy tragédia is megviselte. Április folyamán egyik osztálytársuk, Sallai Zsombor autóbalesetet szenvedett, és azóta is súlyos állapotban az intenzív osztályon ápolják. Érte szólt Kovács Árpád lelkipásztor imája és a Ha közelemben zúg az ár kezdetű ének.

A különdíjak sorát a Kemény Zsigmond emlékdíj kezdte, amelyet minden évben a legjobb tanulmányi eredményeket elért diák kapja. Timsa Ildikó igazgató adta át a díjat Miklósi Amáliának (négy éves átlaga 9,81) az emlékplakettet, és tolmácsolta báró Kemény Endre üzenetét, aki az erdélyi Helikon, a marosvécsi Kemény Alapítvány és a Kemény család által adományozott emlékplakett részleteit mutatta be, iskolánk névadóját követendő példaként kiemelve.

A Téka Alapítvány 2012-ben alapította a Fiatalok a közösségért díjat, melyet az vagy azok a diákok kapják, akik a Téka alapelveit követve, középiskolai éveik alatt a közösségi munkából kiveszik a részük. Balázs-Bécsi Enikő idén a következő diákoknak adta át az oklevelet és pénzjutalmat: Kiss Csenge, Kiss Kriszta, Miklósi Hunor, Szilágyi Lóránd, Nagy Tibor és Szabó Boglárka kapta.

A Téka Szórványkollégium díja idén kerül először kiosztásra. Rariga Imola, a kollégium igazgatója adta át Bíró Annamáriának, aki a választói Kallós és a Téka szórványkollégiumok diákja, 12 éve az oktatási rendszerünkben példás magaviselettel, szorgalommal és a kollégiumi diáktanács hasznos tagjaként példaként szolgált a diáktársaknak.

A megyei RMDSZ-t Balla Ferenc megyei tanácsos és Csorba Zsuzsi, tanácsosjelölt képviselte. A díjat Szilágyi Lóránd kapta, aki az RMDSZ ifjúsági munkájába is bekapcsolódott.

A Romániai Magyar Pedagógusszövetség különdíját Kovács Mónika kolleganőnk adta át Nagy Dorottyanak, aki nemcsak különleges sportteljesítményeivel, hanem közösség-szervező munkájával is kiérdemelte az elismerést.

Rotar Izabella, helyi RMDSZ elnök minden diáknak könyvjutalmat adott, kiemelte a jó érettségi eredményeket és a sok önkéntes munkáját a végzős diákoknak.

Az iskola kulcsát Miklósi Amália és Füstös Erik adta át a 11 osztályos társaiknak. Majd a tablót mutatták be, és az osztályok albumjait adták át az igazgatónőnek, illetve egy emlékalbumot kapott a Téka Alapítvány is.

A végzős diákok meglepetés ajándékot kaptak, majd a szüleik kíséretében hagyták el a templomot. Bár a cél a hatékony szervezés volt, nagyon megható mozzanata lett a ballagásnak. Minden szülő könnyes szemmel és nagyon büszkén jött ki felnőtt gyereke mellett.

2016-2020-as generáció köszönjük, hogy voltatok nekünk. Hogy Kemények voltatok és megtanítottátok, hogy milyen a legkeményebb csapat. Kedves tanárok, köszönet a nevelésért, a gyönyörű ballagás megszervezéséért. Maradjon egyedi alkalom, mert azt is megtanultuk ma, hogy maszkban nagyon nehéz sírni...

Fodor Emőke

16. A 2019 – 2020 -as tanévben iskolánkban tanuló diákjaink névsora

Előkészítő osztály: Tanítók: Juhos Helga és Fodor Emőke

1. Ágoston Márk	14. Lapohos Milán
2. Balla Arthur	15. Lőrincz Hunor
3. Balla Nándor	16. Máthé Edmond
4. Bartha Márk	17. Orbán Eszter
5. Brehar Mark	18. Páll Noel Krisztián
6. Colceriu Mark	19. Pop Kevin
7. Cserei Erik	20. Szabó Pop Ingrid
8. Filep Boglárka	21. Soós Rebeka
9. Fodor Harmati Bence	22. Syko Noémi
10. Hunyadi Bernadett	23. Székely Ákos
11. Kasza Lilla	24. Szováti Vivien
12. Kerner Márk	25. Veres Csaba János
13. Kis Gergő	

I. osztály

Tanítók: Dániel Melinda és Kis Angéla

1. Baias Cristian	9. Harangozó Andreea	16. Sükösd Renáta
2. Balint Júlia	10. Jakab Csaba-Máté	17. Szabó Csanád
3. Balla Izabella-Melinda	11. Juhos Borbála	18. Szabó Dorián
4. Bancs Eduárd	12. Kis Antónia-Adrienn	19. Szegedi Loránd Andrei
5. Butuza Zsófia	13. Kisari Cintia	20. Szekely Róbert Richard
6. Enyedi Toni	14. Láposi Tímea	21. Tegher Adél-Beatrix
7. Feketelaki Gáspár	15. Lapuhos Viktória Kamilla	22. Zoltán Dávid
8. Filep Gergő-Márton		

II. osztály:

Tanítók: Felszegi Magda Melinda és Vigh Emese Gizella

1. Boldizsár Hunor Tibor	10. Huluban Dávid
2. Casian Ingrid-Barbara	11. Kasza Gergő
3. Ciciovan Marc Ștefan	12. Kasza Panna
4. Cserei Szófia Giulia	13. Kerner Dávid
5. Debreczeni Hanna	14. Molnár Ákos
6. Faragó Rebeka	15. Pop Dávid
7. Hajdu Csongor	16. Takács Edwárd
8. Hajdu Réka	17. Vinczellér Noémi
9. Hideg Dávid Csaba	

III. osztály

Tanítók: Liszicsán Enikő és Puskás Etelka

1. Adorean Robert Botond	17. László Hanna
2. Ballo Brigitta Ilona	18. Léczfalvi Szidonia
3. BancsEva Caterina	19. Lénárd Krisztián
4. Barhta Balázs	20. Martin Előd-Christian
5. Bartha Dávid	21. Morar Gergő-György
6. Borsos Antónia Debora	22. Morar Mark
7. Czeger Szabolcs	23. Sükösd Sándor
8. Daniel Krisztian	24. Szabo Salanki Alexander
9. Enyedi Otto	25. Szabó Zalan
10. Felszegi Imre	26. Takacs Rita
11. Filep Anetta-Zsuzsanna	27. Tasnadi Anett
12. Fodor-Harmati Mark	28. Tasnadi David-Ákos
13. Fogarasi Boglárka	29. Vigh Kevin
14. Hajdu Hunor	30. Vincze Agnes-Eszter
15. Indolean Iarina-Timea	31. Zsekan-Czegher Bence
16. Kisari Edvard	32. Veres Attila

IV. osztály:

Tanítók: Butuza Mária Katalin és Filep Ildikó Emese

1. Balla Erik	11. Kiss Hunor
2. Ballok Réka-Erzsébet	12. Kiss Lilla
3. Bartha Renata	13. Molnar Kata-Mária
4. Colța Júlia-Mónika	14. Orban Huba-András
5. Deac Erik-Levente	15. Papp Botond
6. Denes Dávid-Ferenc	16. Reti Szidónia-Júlia
7. Filep Orsolya-Biborka	17. Rotar Eszter-Izabella
8. Filep István-Ákos	18. Sallai Ioan
9. Győri Dániel-Szabolcs	19. Sos Áron-Botond
10. Katona Krisztián	20. Zsoldos Blanka-Salome

V. A osztály

Osztályfőnök: Papp Erzsébet

1. Balint Medeea – Renáta	10. Haraklányi Szende – Barbara
2. Boldizsár Nándor – Andrei	11. Horváth Erik – Ștefan
3. Brancea Levente	12. Isztoika Tibor
4. Ciornea Florina - Ioana	13. Juhos Bálint
5. Csorba Boglárka - Adél	14. Kis Zoltán
6. Felföldi Dávid	15. Lazar Sorina – Monica
7. Fodor Kristóf	16. Măhălean Denis
8. Gruz Gergely - Balázs	17. Miklosi Zsolt
9. Haidu Henrietta – Timea	18. Pop Cristina – Diana

19. Reti Renata – Blanka

21. Vincze Timea – Melinda

20. Rotar Dávid – Róbert

VI. A osztály:

Osztályfőnök: Magó Tünde

1. Balla Péter

11. Lénárd Ingrid Orsolya

12. Mărginean Ianis Cristian

2. Borsos Irisz Kinga

13. Nagy Márk

3. Colceriu Diana

14. Németh Balázs Péter

4. Eke Péter Hunor

15. Papp Dávid

5. Farkas Erik Levente

16. Rigó Krisztián Ferenc

6. Felszegi Szilárd Csaba

17. Sabo Pop Rihárd

7. Fodor Nóra

18. Takács Oszkár

8. Györi Richárd

19. Vigh Nikol

9. Kántor András

20. Vinczellér Eduárd

10. Katona Krisztina

21. Zsoldos Dávid

VI. B osztály:

Osztályfőnök: Hajdú Enikő

1. Ambrus Júlia

10. Nagy Mihály

2. Bálint Tünde

11. Rus Melinda

3. Balla Erika

12. Saplacan Szilágyi Emma

4. Elek Szabolcs

13. Szegedi Stefánia

5. Fernczy András

14. Szöllősi Orsolya

6. Fodor József

15. Tatár Noémi

7. Fodor Szabolcs

16. Vartalomei Brigitta

8. Lengyel Dávid

17. Zerkula Anita

9. Lengyel Renáta

VII. A osztály:

Osztályfőnök: Bándi Gyöngyi

1. Barabás Emőke Krisztina	11. Fodor István
2. Basetti Evelin Mária	12. Juhos Eszter Barbara
3. Bocskor Ibolya	13. Juhos István Botond
4. Bogomeri Helga	14. Juhos Zsuzsa
5. Boldizsár Zoltán Robert	15. Lapohos Dávid István
6. Casian Anett Anita	16. Syko Zsolt
7. Casian Zoltán Erik	17. Szabó Balázs
8. Eke Szabolcs Imre	18. Szegedi Katinka Noémi
9. Faragó Edina	19. Székely Szeréna
10. Faragó Kriszta	20. Timsa Tamás Csaba
	21. Zsoldos János Szabolcs

VII. B osztály:

Osztályfőnök: Marton Sarolta

1. Balog Irén Erika	8. Menyhard Szilárd Péter
2. Bota Lehel Csaba	9. Orban Markus
3. Ciornea Adela Mihaela	10. Rus Annamária Gabriella
4. Faragó Ünige Dorottya	11. Szalontai Izabella Krisztina
5. Gruz Máté István	12. Tunyogi Lehel
6. Lenghel Artur Ioan	13. Varga Ágnes Katalin
7. Marton Ingrid	14. Zoltán Andrea Monica

VIII. A osztály:

Osztályfőnök: Török Bálint

1. Balla Brigitta Renáta	5. Csorba Szabolcs
2. Barabás Dávid	6. Eke Roland
3. Bíró Edina	7. Faragó Ingrid
4. Czégér Kriszta	8. Felszegi Tünde

9. Jenei Márk
10. Juhos Márton
11. Kántor Éva
12. Láposi Attila
13. Láposi Orsolya
14. Pinteá Roland
15. Saplacan Szilágyi Júlia

16. Szabó Renáta
17. Szacsvai Elemér
18. Tasnádi Stefánia
19. Vigh Andrea
20. Vincze Loránd
21. Zsekán Czéghér Máté

VIII. B osztály:

Osztályfőnök: Sükösd Ildikó

1. Bertalan László
2. Burian Renáta
3. Dujardi István
4. Enyedi Tímea
5. Farkas Zsófia
6. Ferenczi Tímea
7. Fülöp Dániel
8. Kis Beáta
9. Kis Gáspár
10. Kiss Emőke
11. László Sándor
12. Lucaci Noémi
13. Pop Ariana
14. Rogojan Daniel
15. Ursut Beatrix

IX. A. osztály:

Osztályfőnök: Kovács Mónika

1. Borşoş Denisz Márk
2. Bota Anna Maria
3. Budai Eszter
4. Ciotlăuş Eduard Levente
5. Daniel Szilvia Cecília
6. Eke Bea Noémi
7. Felszegi Kincső
8. Iuhos Kincső Barbara
9. Joó Eliz
10. Kőő Ákos
11. Kovács Annabell
12. Lovász Norbert János
13. Máthé István Arnold
14. Molnár Ádám Tibor
15. Morár Adrienn Vivien
16. Mureşan Larisa Katalin
17. Nagy Melánia
18. Pop David
19. Puscas Renata
20. Réti Andrea

21. Soós Matild Kriszta
22. Szabó Salánki T Krisztián Erik
23. Székely Erik
24. Székely Borbála

25. Szilágyi Izabella Ildikó
26. Tasnádi Marci Szabolcs
27. Toporăscu Robert

IX. B osztály:

Osztályfőnök: Vass Tiberiu

1. Bíró Brigitta
2. Csorba Sara Emese
3. Dan-Salánki Mónika Szónia
4. Filep Marton Benjamin
5. Fodor Noémi Iulia
6. Gaidos Cristina Emanuela
7. Gál Cintia
8. Harangozó Edina Beáta
9. Iszlai Szilárd
10. Kedves László Ferenc
11. Kis David
12. Kis Gergő
13. Kocsis Marika Melinda
14. Lapuhos Izabella Ágnes
15. László Krisztina Nikoletta
16. Lobont Andrea Noémi
17. Lupascu Denisa
18. Manases Samuel David
19. Nagy Cyntia Henrietta
20. Orbán Anita Marika
21. Pál Erika Erzsébet
22. Rus Gabriel Szilárd
23. Soós Ibolya Zita
24. Sos Marton Levente
25. Szabó Levente
26. Székely Katalin
27. Tasnádi Artúr János
28. Tasnádi István Norbert
29. Zsoldos Boglárka

X. A osztály:

Osztályfőnök: Kulcsár Melinda

1. Balla Álmos
2. Balla Szidónia - Zsófia
3. Daniel Lehel - István
4. Elek Árpád - Róbert
5. Ferenczi Edwin - Dani
6. Gruz Noémi - Izabella
7. Iuhos Erzsébet - Izabella
8. Iuhos Eszter
9. Kis Maria - Julia
10. Kocsis Hajnalka - Friderika
11. Kosa Szidónia - Sara
12. László Anita - Gabriella

13. Márton Ábel
14. Móra Barbara
15. Nagy Klári - Hajni
16. Pap Robert - Szilveszter
17. Póka Tamás
18. Serestély Ágnes - Náomi
19. Szabó Anita - Cristina

20. Szász Erika - Edina
21. Székely Cecília
22. Székely Zsolt
23. Takács Andrea - Szónia
24. Veres Csaba - Levente
25. Zsoldos Mihály

X. B osztály:

Osztályfőnök: Riti József Attila

1. Bálint Márton Dávid
2. Bíró Zsuzsa Melinda
3. Cămărăsan Szilveszter Ákos
4. Fehér Cyntia Noémi
5. Gál István Endre
6. Hărăngus Andreea Alexandra
7. Juhos István
8. Kiss Melánia
9. Kiss Szilárd
10. Koncz Dóra
11. Lakatos Andrea
12. Molnár Brigitta Szidónia
13. Nagy Arnold Rudolf
14. Nagy Helga
15. Nagy Larisa Mirabela
16. Porkoláb Arabella Renáta
17. Sallai Sári
18. Sükösd Kriszta
19. Szabó Loránd József
20. Szisze Noémi
21. Varga Szabolcs
22. Vigh Szilárd Csaba

XI. A osztály:

Osztályfőnök: Pap György Attila

23. Balla Izabella Ramóna
24. Ballok Brigitta Noémi
25. Besztercei-Becski Zalán
26. Bíró Szabolcs
27. Bota Adrian-Alexandru
28. Budai Zsuzsa-Edina
29. Ferenczi Edina-Klári
30. Fulop Krisztina-Andreea
31. Imbre Erzsébet Szónia
32. Juhos István
33. Kantor Miklós-Ferencz
34. Katona Márk-Roland
35. Kis Edith Ágnes
36. Kovács Krisztina-Beáta
37. Lőrincz Norbert-Attila
38. Nagy Blanka Hajnalka

39. Nagy Ernő	45. Virágos Tóth Tünde-Anna
40. Takács Eszter	46. Zsekán Tímea Noémi
41. Tasnádi Zsuzsa-Magdolna	47. Zsoldos Enikő
42. Török Balázs	48. Zsoldos Erik Marton
43. Tóth Kinga-Noémi	
44. Víg András	

XI. B osztály

Osztályfőnök: Lukács-Erdei Ibolya

1. Cenean Kriszta	12. Máté Zsigmond
2. Csatlós Hajnal Emőke	13. Nagy Antónia Klára
3. Dan-Salánki Krisztina Ildikó	14. Pataki Norbert Csaba
4. Dániel Gréta	15. Pataki Richárd
5. Füstös Linda Boglárka	16. Péter Izabella
6. Imbre Szász Kinga	17. Réti Szabolcs István
7. Ispán Raymond Ernő	18. Sabo Eszter Amália
8. Kerekes Szilveszter	19. Sallai János Lajos
9. Kiss Robert	20. Szabó Dália Dorottya
10. Lakatos Enikő	21. Szántó Noémi
11. Lakatos Erika	22. Ungvári Péter István

XII. A osztály:

Osztályfőnök: Székely Melind

1. Barabás Brigitta Renáta	8. Gallov Nóra
2. Borbély Kinga Tünde	9. Harangozó Beatrix
3. Condrea Lidia Júlia	10. Hideg Eleonóra Ibolya
4. Covaci Andreea	11. Iakob Ana Erika
5. Czégér Noémi Denisza	12. Kiss Csenge
6. Fazakas Erzsébet Bianka	13. Kiss Kriszta Henrietta
7. Gál Viktória Emese	14. Kovács Norbert Ferenc

15. Kulcsár Dávid	23. Sükösd Rebeka
16. Márton Brigitta	24. Szabó Boglárka
17. Máthé János Szilárd	25. Szabó Noémi
18. Miklósi Amália	26. Szabó Noémi
19. Miklósi Hunor	27. Szilágyi Loránt Márton
20. Nagy Tibor	28. Tasnádi Robert Márton
21. Orbán Paula	29. Toth Martin
22. Sos Monika	

XII. B osztály:

Osztályfőnök: Schuller Hajnal

1. Ballok Zsuzsa Renáta	15. Kocsis Elizenda Melinda
2. Bíró Annamária	16. Kovács Attila Miklós
3. Czegher Roland István	17. Lobonț Edina Christina
4. Dénes Attila Tibor	18. Márton Anett
5. Eke Tamara	19. Máthé Dénes Alexandru
6. Eke Tímea	20. Nagy Edina Dorottya
7. Füstös Amanda Elizabeth	21. Sallai István Zsombor
8. Füstös Erik	22. Szabó Norbert Ioan
9. Gáll Laura	23. Szász Krisztina
10. Gergely Róbert Attila	24. Székely Róbert
11. Horváth Aranka Ildikó	25. Szilágyi Tünde Imola
12. Horváth Ervin	26. Tamás Beáta Zsuzsa
13. Iuhos Márton Szedri	27. Trombitás Adrien Gemma
14. Kerekes Vivien Enikő	28. Vincze Előd

Mellékletek

